

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมของผู้ฟังวิทยุชุมชน จังหวัดหนองบัวลำภู” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การบริหารจัดการวิทยุชุมชน อำเภอเมือง จังหวัด หนองบัวลำภู 2) ปัญหาและอุปสรรคการบริหารจัดการวิทยุชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู 3) ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ฟังรายการวิทยุชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู และ 4) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการวิทยุชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร/ผู้ดำเนินงานและผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะนำเสนอ ดังนี้

1. สถานีวิทยุชุมชน แชนเนลไอ (บ้านคอนน้อย)
 2. สถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร
 3. สถานีวิทยุชุมชน รุ่งเสมอ คุรุคามเรดิโอ (บ้านซ้องโป้)
 4. สถานีวิทยุชุมชน เพื่อการศึกษา R – Radio วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู
 5. แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการวิทยุชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู
- การนำเสนอแต่ละสถานีแบ่งเป็น 6 ตอน ได้แก่
- 1) ข้อมูลทั่วไป
 - 2) ประวัติและการดำเนินงาน
 - 3) การบริหารจัดการสถานีวิทยุชุมชน
 - 4) ปัญหาอุปสรรคการบริหารจัดการสถานีวิทยุชุมชน
 - 5) การมีส่วนร่วมของผู้ฟังรายการสถานีวิทยุ
 - 6) แนวทางการบริหารจัดการสถานีวิทยุชุมชน

1. สถานีวิทยุชุมชน แชนเนลไอโอ (บ้านดอนน้อย)

1.1 ข้อมูลทั่วไป

1.1.1 ผู้บริหารสถานีวิทยุชุมชน แชนเนลไอโอ (บ้านดอนน้อย)

ผู้บริหารวิทยุชุมชน แชนเนลไอโอ (บ้านดอนน้อย) คือ นางสาวดา อุดมเศรษฐสิน อายุ 58 ปี มีภูมิลำเนาอยู่ในบ้านดอนน้อย ตำบลหนองกฤษภูมิ อำเภอมือง จังหวัดหนองบัวลำภู การศึกษาระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย อาชีพหลัก ค้าขาย ปฏิบัติงานในสถานีวิทยุ แห่งนี้ 8 ปี ตำแหน่งผู้บริหารสถานี เคยผ่านการอบรมหลักสูตรการผลิตรายการ จัดโดยสำนักงาน ประชาสัมพันธ์เขต 1 จังหวัดขอนแก่น และผ่านการอบรมหลักสูตรสื่อมวลชนเพื่อการ ประชาสัมพันธ์กิจกรรม จัดโดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองบัวลำภู

1.1.2 ผู้ปฏิบัติงานสถานีวิทยุชุมชน แชนเนลไอโอ (บ้านดอนน้อย)

ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน สถานีวิทยุชุมชน แชนเนลไอโอ ที่ให้ข้อมูล จำนวน 7 คน เป็นชาย 4 คน อายุระหว่าง 20-40 ปี จบการศึกษา ระดับปริญญาตรี 1 คน ระดับปวส. 2 คน และระดับมัธยมศึกษา 1 คน อาชีพหลัก คือ รับจ้าง ปฏิบัติงานมาแล้ว 4 ปี 1 คน 2 ปี 2 คน และ 1 ปี 1 คน เป็นหญิง 3 คน อายุระหว่าง 20 - 40 ปี จบการศึกษาระดับ ปวส. 1 คน ระดับ ปวช. 2 คน มี ภูมิลำเนาอยู่ใน อำเภอมือง อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี อาชีพหลัก รับจ้าง ปฏิบัติงานมาแล้ว 3 ปี 1 คน 1 ปี 2 คน ตำแหน่งผู้ดำเนินรายการ

1.2 ประวัติและการดำเนินงานของสถานีวิทยุชุมชน แชนเนลไอโอ (บ้านดอนน้อย)

1.2.1 ประวัติการก่อตั้งวิทยุชุมชน การก่อตั้งสถานีวิทยุชุมชนแชนเนลไอโอ (บ้านดอนน้อย) เริ่มเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2546 โดยทีมงานหนองบัวแอดเวอร์ไทซิ่ง โดยมี นางสาวดา อุดมเศรษฐสิน เป็นผู้บริหารสถานี ตั้งอยู่ที่ 237 หมู่ 5 บ้านดอนน้อย ตำบลหนองกฤษภูมิ อำเภอมือง จังหวัดหนองบัวลำภู ส่งกระจายเสียงในระบบเอฟเอ็ม คลื่นความถี่ 106.75 เมกะเฮิรต์ ออกอากาศ ตั้งแต่วันที่ 05.00 - 24.00 น.

1.2.2 นโยบาย วิทยุชุมชนเป็นศูนย์รวมข้อมูลข่าวสารเป็นสื่อกลางในการสร้างความสัมพันธ์อันดีในชุมชน

1.2.3 เป้าหมาย ให้ชุมชนใช้สถานีเป็นศูนย์ระดมความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น รับทราบข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ จากภาครัฐ หน่วยงานทุกหน่วยงาน และ โฆษณาธุรกิจภาคเอกชน โดยการมีส่วนร่วมปลูกจิตสำนึกในหน้าที่พลเมืองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540

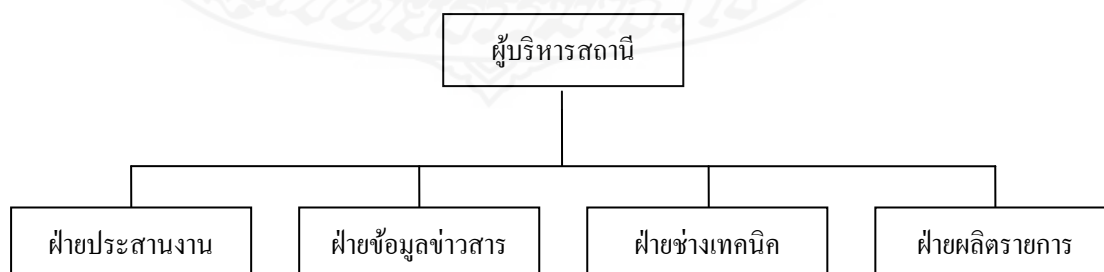
1.2.4 วัตถุประสงค์ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารสู่ชุมชน เป็นสื่อกลางในการสร้างความสัมพันธ์อันดีของคนในชุมชน เป็นสื่อรณรงค์อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีอันดีงามในท้องถิ่น เป็นการส่งเสริมการทำงานร่วมกันของบุคลากรทุกเพศทุกวัย เป็นสื่อการเรียนรู้และเป็นการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น

1.2.5 แนวทางการดำเนินงาน การดำเนินงานมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจน โดยการดำเนินงานทั้งหมดอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของผู้บริหารสถานี่ เน้นการทำงานเป็นทีม บุคลากรทุกคนช่วยกันทำงานเพื่อให้ผลการดำเนินงานออกมาดีที่สุด มีกิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคลากรในสถานี่ ปฏิบัติงานร่วมกันอย่างพี่น้อง มีการปรึกษาหารือเกี่ยวกับการทำงานร่วมกัน และส่งเสริมกิจกรรมในชุมชน จัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้ฟังรายการวิทยุได้เข้ามามีส่วนร่วม เช่น รายการคุยข่าวเล่าแจ้ง ที่ผู้ดำเนินรายการได้จัดกิจกรรมร่วมกับผู้ดำเนินรายการของสถานี่ โดยออกไปพบปะผู้ฟังเพื่อสอบถามปัญหาความเดือดร้อน เพื่อนำข้อมูลมานำเสนอในรายการ และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างสถานี่ฯ กับผู้ฟังรายการวิทยุ เช่น รายการเที่ยงวันเที่ยงคืนที่มีการเล่นเกม ทายปัญหา แจกของรางวัลให้แก่ผู้ฟังที่โทรศัพท์เข้ามาตอบปัญหาในรายการ เนื่องจากผู้ฟังรายการเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะทำให้สถานี่วิทยุชุมชน แชนเนลไอ (บ้านคอนน้อย) ดำรงอยู่ต่อไปได้อย่างยั่งยืน (เอกสารประกอบการจัดตั้งสถานี่วิทยุชุมชน แชนเนลไอ บ้านคอนน้อย: 2546)

1.3 การบริหารจัดการสถานี่วิทยุชุมชน แชนเนลไอ (บ้านคอนน้อย)

1.3.1 การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านบุคลากร

1) **โครงสร้างการบริหารงาน** สถานี่วิทยุชุมชน แชนเนลไอ (บ้านคอนน้อย) มีการกำหนดโครงสร้างการบริหารงาน แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบออกเป็น 4 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายประสานงาน ฝ่ายข้อมูลข่าวสาร ช่างเทคนิค และฝ่ายผลิตรายการ ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของผู้บริหารสถานี่ (เอกสารประกอบการจัดตั้งสถานี่วิทยุชุมชน แชนเนลไอ บ้านคอนน้อย: 2546) ดังนี้

ภาพที่ 4.1 โครงสร้างการบริหารวิทยุชุมชน แชนเนลไอ (บ้านคอนน้อย)

การกำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

- ฝ่ายประสานงาน มีหน้าที่ติดต่อประสานงานกับฝ่ายต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานี่
- ฝ่ายข้อมูลข่าวสาร มีหน้าที่ค้นหาข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ฟังและตรงตามความต้องการของผู้ฟังและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้ฟัง
- ฝ่ายช่างเทคนิค มีหน้าที่กำกับดูแลอุปกรณ์ในห้องควบคุมเสียง ห้องส่งในการดำเนินการออกอากาศ ตรวจสอบวัสดุอุปกรณ์ว่ามีความผิดปกติหรือไม่ พร้อมทั้งดูแลแก้ไขให้สามารถใช้งานได้อย่างต่อเนื่อง
- ฝ่ายผลิตรายการ มีหน้าที่ดูแลเรื่องผังรายการออกอากาศ ผลิตรายการให้น่าสนใจ ให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน และผู้ฟังทั่วไป พร้อมทั้งมีหน้าที่จัดหาผู้ดำเนินรายการ/วิทยากรมาร่วมรายการ

2) การคัดเลือกสำหรับการพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่จะเข้ามาทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนิน รายการของสถานี่ ผู้บริหารสถานี่ใช้วิธีการสัมภาษณ์และให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ โดยมีการกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกบุคลากร ดังนี้ ต้องมีความรู้มีใจรักที่จะเป็นผู้ดำเนินรายการ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ชอบทำงานมวลชน มีจิตอาสา มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ตรงต่อเวลาและที่สำคัญสามารถถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารและสามารถสื่อสารให้ผู้ฟังเข้าใจได้ (สุชาดา อุดมเศรษฐสิน สัมภาษณ์: 7 กุมภาพันธ์ 2554)

3) การฝึกอบรม อบรมหลักสูตรสื่อมวลชนเพื่อการประชาสัมพันธ์กิจกรรม จัดโดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองบัวลำภู และเชิญบุคคลที่เคยผ่านการอบรมด้านการจัดรายการ หรือมีบัตรผู้ประกาศ จากภายนอกมาเป็นวิทยากรเพื่อให้ความรู้กับบุคลากรในสถานี่ และให้มีการเรียนรู้กันภายในสถานี่ (สุชาดา อุดมเศรษฐสิน สัมภาษณ์: 7 กุมภาพันธ์ 2554)

4) การประเมินผล การประเมินผลการปฏิบัติงานจากผลตอบรับจากผู้ฟัง เช่น การเปิดสายให้ผู้ฟังโทรศัพท์เข้ามาแนะนำ ดิชมรายการ หรือเขียนจดหมายส่งมายังสถานี่ว่า เป็นอย่างไร แล้วนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขพัฒนาตนเอง (สุชาดา อุดมเศรษฐสิน สัมภาษณ์: 7 กุมภาพันธ์ 2554)

1.3.2 การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านรายการ

1) ผังรายการออกอากาศ

ตารางที่ 4.1 ผังรายการออกอากาศ สถานีวิทยุชุมชน แชนเบรดิโอ (บ้านคอนน้อย)

106.75 เมกกะเฮิร์ต (ออกอากาศวันจันทร์- วันอาทิตย์ ตั้งแต่เวลา 05.00 - 24.00 น.)

เวลา	ชื่อรายการ	ผู้จัดรายการ
05.00 - 05.15	รายการเปิดสถานี	เทป
05.15 - 06.00	ธรรมะรับอรุณ	เทป
06.00 - 07.00	คุยข่าวเล่าแจ้ง	บ่าวหนองบัว
07.00 - 08.00	ถ่ายทอดข่าวจากกรมประชาสัมพันธ์	ถ่ายทอด
08.00 - 10.00	ออนซอนอีสาน	บ่าวหนองบัว
10.00 - 11.00	คุยเฟื่องเรื่องชุมชน	อบต.
11.00 - 12.00	ทันโลกกีฬา	กทท.
12.00 - 13.00	เที่ยงบันเทิง	หนุ่มนินจา
13.00 - 15.00	เพลงเพื่อชีวิต	DJ.นึ่งหนิง
15.00 - 17.00	ลูกทุ่งहरรรษา	สาวดอกอ้อ
18.00 - 19.00	เพลงดังในอดีต	หนุ่มนินจาชัย
19.00 - 20.00	ถ่ายทอดข่าวจากกรมประชาสัมพันธ์	ถ่ายทอด
20.00 - 21.30	สายใยเยาวชน	DJ.นึ่งหนิง
21.30 - 22.00	ธรรมะก่อนนอน	เทป
22.00 - 24.00	เพื่อนคนนอนดึก / ปิดสถานี	หนุ่มนินจา

- รายการถ่ายทอดข่าวจากกรมประชาสัมพันธ์ ที่ถ่ายทอดจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดหนองบัวลำภู (สมพาน ศรีหอม สัมภาษณ์: 7 กุมภาพันธ์ 2554)

- รายการคุยข่าวเล่าแจ้ง พุดถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นประจำวันที่น่าสนใจ ประชาสัมพันธ์กิจกรรม/โครงการของจังหวัดของหน่วยงานของรัฐ (สมพาน ศรีหอม สัมภาษณ์: 7 กุมภาพันธ์ 2554)

- รายการทันโลกกีฬา พูดยถึงการแข่งขันกีฬาที่น่าสนใจในระดับโลก ระดับประเทศ และระดับจังหวัด ให้ความรู้เกี่ยวกับกีฬาแต่ละประเภทให้เข้าใจในกฎกติการายทา ในการแข่งขันรวมทั้งเป็น การเชิญชวนให้เยาวชนสนใจในการเล่นกีฬาและติดตามข่าวสารนักกีฬา ในจังหวัดที่มีชื่อเสียงและผลงาน เพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับเยาวชนในการเล่นกีฬา (สมพาน ศรีหอม สัมภาษณ์: 7 กุมภาพันธ์ 2554)

- รายการออนซอนอีสาน พูดยถึงกิจกรรมที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น เช่น งาน บุญ งานประเพณี ตามฮีตสิบสอง ให้ความรู้เกี่ยวกับขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะพื้นบ้าน ความคิด ความเชื่อของคนในโบราณเพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับคนในยุคปัจจุบัน (สมพาน ศรีหอม สัมภาษณ์: 7 กุมภาพันธ์ 2554)

- รายการสายใยเยาวชน พูดยถึงกิจกรรมของเยาวชนที่เกิดขึ้นในแต่ละ วัน ให้ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เชิญชวนให้เยาวชน โทรศัพท์พูดคุยเกี่ยวกับกิจกรรมที่ผู้ฟังได้ทำที่คิดว่าเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม (วิภา ไชยแสง สัมภาษณ์ : 7 กุมภาพันธ์ 2554)

- รายการเที่ยงบันเทิง พูดยถึงเรื่องราวเกี่ยวกับวงการบันเทิง ดารา นักร้อง ที่กำลังอยู่ในความสนใจของผู้ฟัง สลับด้วยการเปิดเพลงสดริง (สมศรี บุญสิงห์ สัมภาษณ์: 7 กุมภาพันธ์ 2554)

- รายการเพลงเพื่อชีวิต เป็นรายการเสนอเพลงในแนวเพื่อชีวิต ลักษณะรายการคือผู้ฟังจะโทรเข้ามาขอเพลง มีการสนทนากันระหว่างผู้ดำเนินรายการกับผู้ฟัง รายการทางบ้านออกอากาศ (วิภา ไชยแสง สัมภาษณ์: 7 กุมภาพันธ์ 2554)

- รายการลูกทุ่งหรรษา เป็นรายการที่เสนอเพลงในแนวลูกทุ่งหมอลำ สมัยใหม่ ลักษณะรายการคือผู้ฟังจะโทรเข้ามาขอเพลง และมีการสนทนากันระหว่างผู้ดำเนิน รายการกับผู้ฟังรายการทางบ้านออกอากาศ (จรรวธรรม ศรีหอม สัมภาษณ์: 7 กุมภาพันธ์ 2554)

- รายการเพลงดังในอดีต เป็นรายการที่เสนอเพลงเก่า เพลงดังในอดีต ที่อยู่ในความสนใจของผู้ฟังรายการ มีการพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องราวของบทเพลง เรื่องราวของศิลปินที่เป็นที่นิยมในอดีต (กิตติภพ ชัยช่วยโชค สัมภาษณ์: 7 กุมภาพันธ์ 2554)

- รายการเพื่อนคนนอนดึก เป็นรายการที่เสนอเพลงทุกแนว เช่น เพลง สดริง เพื่อชีวิต เพลงลูกทุ่ง และเพลงไทยสากล ลักษณะรายการคือผู้ฟังจะโทรเข้ามาขอเพลง (สมศรี บุญสิงห์ สัมภาษณ์: 7 กุมภาพันธ์ 2554)

- รายการธรรมะรับอรุณ เป็นรายการปาฐกถาธรรมที่มีเนื้อหารายการมีการพูดคุยเกี่ยวกับหลักธรรมคำสอน เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน (สมพาน ศรีหอม สัมภาษณ์: 7 กุมภาพันธ์ 2554)

- รายการคุยเฟื่องเรื่องชุมชน แจ้งข้อมูลข่าวสารในชุมชน องค์การในชุมชน การเปิดโอกาสให้ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ในแต่ละหมู่บ้านได้ประชาสัมพันธ์ข่าวสาร กิจกรรมของหมู่บ้านชุมชนของตัวเอง (จารุวรรณ ศรีหอม สัมภาษณ์: 7 กุมภาพันธ์ 2554)

- รายการธรรมะก่อนนอน เป็นรายการปาฐกถาธรรมที่มีเนื้อหารายการเป็นนิทานธรรมะ เช่น พุทธประวัติ พระเวสสันดรชาดก ลีลาวดี เป็นต้น (สมพาน ศรีหอม สัมภาษณ์: 7 กุมภาพันธ์ 2554)

ประเภทรายการของสถานีวิทยุชุมชน แชนเนลไอโอ (บ้านดอนน้อย)

จากผังรายการของสถานีวิทยุชุมชน แชนเนลไอโอ (บ้านดอนน้อย) สามารถแบ่งประเภทของรายการทั้งหมดออกได้เป็น 4 ประเภท ประกอบด้วย

1) รายการข่าวและข่าวสาร ประกอบด้วย

- รายการถ่ายทอดข่าวจากกรมประชาสัมพันธ์
- รายการคุยข่าวเล่าแจ้ง
- รายการทันโลกกีฬา

2) รายการความรู้ ประกอบด้วย

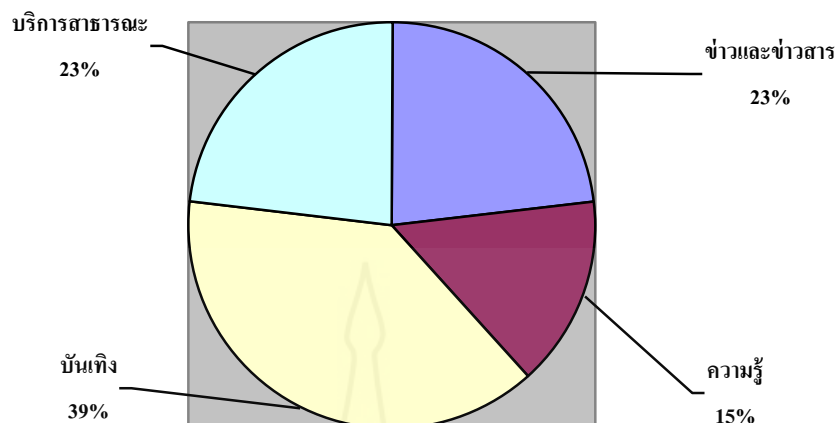
- รายการออนซอนอีสาน
- รายการสายใยเยาวชน

3) รายการบันเทิง ประกอบด้วย

- รายการเที่ยงบันเทิง
- รายการเพลงเพื่อชีวิต
- รายการลูกทุ่งहरรรษา
- รายการเพลงดังในอดีต
- รายการเพื่อนคนนอนดึก

4) รายการเพื่อบริการสาธารณะ ประกอบด้วย

- รายการธรรมะรับอรุณ
- รายการคุยเฟื่องเรื่องชุมชน
- รายการธรรมะก่อนนอน

ภาพที่ 4.2 แสดงสัดส่วนประเภทรายการของสถานีวิทยชุมชน แชนเบรดิโอ (บ้านดอนน้อย)

จากการวิเคราะห์ประเภทรายการที่ปรากฏในผังรายการของสถานีวิทยชุมชน แชนเบรดิโอ (บ้านดอนน้อย) สามารถแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ รายการข้าวและข้าวสาร รายการความรู้ รายการบ้านเพิง และรายการเพื่อบริการสาธารณะ พบว่า รายการบ้านเพิง มีสัดส่วนร้อยละ 39 ซึ่งมากกว่ารายการอื่น รองลงมาคือ รายการข้าวและข้าวสาร และรายการเพื่อบริการสาธารณะ มีสัดส่วนเท่ากัน คือ ร้อยละ 23 และรายการความรู้ มีสัดส่วนที่น้อยที่สุดคือ ร้อยละ 15 แสดงให้เห็นว่า สถานีวิทยชุมชน แชนเบรดิโอ เน้นการนำเสนอประเภทรายการบ้านเพิงเป็นรายการหลัก รองลงมา คือ การนำเสนอประเภทรายการข้าวและข้าวสารและรายการเพื่อบริการสาธารณะ และสุดท้ายเป็นรายการความรู้ที่มีการนำเสนอน้อยกว่ารายการอื่น ๆ

รูปแบบรายการของสถานีวิทยชุมชน แชนเบรดิโอ (บ้านดอนน้อย)

จากผังรายการของสถานีวิทยชุมชน แชนเบรดิโอ (บ้านดอนน้อย) สามารถแบ่งรูปแบบของรายการที่นำเสนอทั้งหมดออกได้เป็น 4 รูปแบบ ประกอบด้วย

- 1) รายการพูดคุยกับผู้ฟัง ประกอบด้วย
 - รายการธรรมะรับอรุณ
 - รายการธรรมะก่อนนอน
- 2) รายการพูดคุยสลับเพลง ประกอบด้วย
 - รายการออนซอนอีสาน
 - รายการคุยเฟื่องเรื่องชุมชน
 - รายการสายใยเยาวชน
 - รายการเที่ยงบ้านเพิง

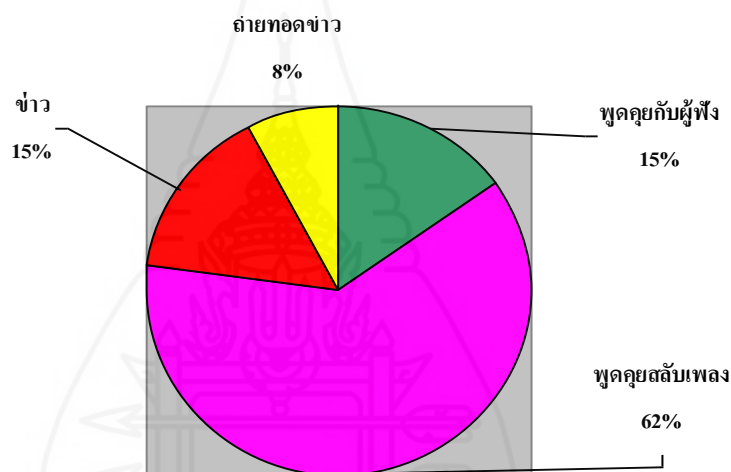
- รายการเพลงเพื่อชีวิต
- รายการลูกทุ่งहररर
- รายการเพลงดั่งในอดีต
- รายการเพื่อนคนนอนดึก

3) รายการข่าว ประกอบด้วย

- รายการข่าวเล่าแจ้ง
- รายการทันโลกกีฬา

4) รายการถ่ายทอดข่าว ได้แก่

- รายการถ่ายทอดข่าวจากกรมประชาสัมพันธ์

ภาพที่ 4.3 แสดงสัดส่วนรูปแบบรายการของสถานีวิทยุชุมชน แชนเนลไอ (บ้านคอนน้อย)

จากการวิเคราะห์รูปแบบรายการที่ปรากฏในผังรายการของสถานีวิทยุชุมชน แชนเนลไอ (บ้านคอนน้อย) สามารถแบ่งรูปแบบรายการออกได้เป็น 4 รูปแบบ คือ รายการพูดคุยกับผู้ฟัง รายการพูดคุยสลับเพลง รายการข่าว และรายการถ่ายทอดข่าว โดยพบว่า รายการพูดคุยสลับเพลง มีสัดส่วนร้อยละ 62 ซึ่งมากกว่ารายการอื่นๆ รองลงมาคือ รายการข่าว และรายการพูดคุยกับผู้ฟังที่มีสัดส่วนเท่ากัน คือ มีสัดส่วนร้อยละ 15 ส่วนรายการถ่ายทอดข่าว มีสัดส่วนที่น้อยที่สุดคือ ร้อยละ 8 แสดงให้เห็นว่า สถานีวิทยุชุมชน แชนเนลไอ (บ้านคอนน้อย) มีรูปแบบการนำเสนอที่เน้นรายการพูดคุยสลับเพลงมากกว่ารูปแบบอื่นๆ รองลงมา คือ การนำเสนอในรูปแบบรายการข่าวและรายการพูดคุยกับผู้ฟัง ส่วนรูปแบบรายการถ่ายทอดข่าวเป็นรูปแบบที่นำเสนอที่น้อยที่สุด

2) การจัดรายการ

- นางสาวดา อุดมเศรษฐสิน ให้สัมภาษณ์ว่า การจัดรายการเปิดโอกาสให้บุคลากรได้ใช้ความสามารถของตนเองในการเสนอรูปแบบเนื้อหาสาระของรายการที่ตนเองมีความรู้ความสามารถ แล้วนำเสนอให้ผู้บริหารสถานีทราบ ถ้าผ่านการอนุมัติรายการนั้นก็สามารถออกอากาศได้ โดยให้ผู้จัดรายการคำนึงวัตถุประสงค์ของสถานี คือ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารสู่ชุมชน เป็นสื่อกลางในการสร้างความสัมพันธ์อันดีของคนในชุมชน เป็นสื่อรณรงค์อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีอันดีงามในท้องถิ่น เป็นการส่งเสริมการทำงานร่วมกันของบุคลากร ทุกเพศ ทุกวัย และเป็นสื่อการเรียนรู้และเป็นการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น แล้วนำมาพิจารณาว่าประเภท/รูปแบบรายการว่าควรเป็นอย่างไร เช่น รายการประเภทพูดคุยสลับเพลง ผู้จัดรายการก็ต้องเตรียมเพลงและสิ่งที่จะพูดในรายการให้พร้อมก่อนถึงเวลาออกอากาศ

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนระบุว่าในการจัดรายการต้องยึดวัตถุประสงค์ของสถานี เป็นหลัก พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามาร่วมจัดรายการและให้ข้อมูลข่าวสาร เช่น รายการคุยเฟื่องเรื่องชุมชนที่ผู้ดำเนินรายการจะโทรศัพท์ไปเชิญชวนและเปิดโอกาสให้ผู้ใหญ่บ้านกำนันหรือผู้ที่มีความสามารถในการพูดผ่านทางหอกระจายข่าวของหมู่บ้าน ได้ประชาสัมพันธ์ข่าวสาร กิจกรรมของหมู่บ้านชุมชนของตัวเอง หรือผู้ดำเนินรายการหลักประชาสัมพันธ์ข่าวสารของชุมชนที่อยู่ในความสนใจร่วมกัน เช่น ในช่วงต้นเดือนเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลจะออกไปจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์ที่หมู่บ้านใด วันเวลาใด หรือโครงการที่องค์การบริหารส่วนตำบลกำลังดำเนินการอยู่ ซึ่งเป็นรายการประเภทพูดคุยกับผู้ฟังสลับกับการเปิดเพลง

3) กระบวนการการผลิตรายการ

- นางสาวดา อุดมเศรษฐสิน ให้สัมภาษณ์ว่า กระบวนการการผลิตรายการมีการเลือกเนื้อหาที่จะพูดคุย โดยคำนึงเนื้อหาหรือเรื่องราวที่ใกล้ตัวกับคนในชุมชนหรือเรื่องที่กำลังอยู่ในความสนใจ งานเทศกาล มีการสร้างการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน เช่น ออกไปพบปะพูดคุยกับผู้ฟังในประเด็นเนื้อหาที่จะนำมาพูดคุยให้ติดตามรับฟัง หรือแจ้งในรายการก่อนถึงวันที่จะออกอากาศว่าจะนำเสนอในประเด็นนั้นๆ ผู้จัดรายการก็ต้องเตรียมเพลงและข้อมูล (บทวิทยุ) ที่จะพูดในรายการก่อนถึงเวลาออกอากาศ

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนระบุว่ามีการเลือกเนื้อหาที่จะพูดคุย โดยคำนึงเนื้อหาหรือเรื่องราวที่ใกล้ตัวกับคนในชุมชน หรือเรื่องที่กำลังอยู่ในความสนใจ งานเทศกาล เช่น รายการออนซอนอีสาน ลักษณะรายการพูดถึงกิจกรรมที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น เช่น งานบุญ งานประเพณี ตามฮีตสิบสอง ให้ความรู้เกี่ยวกับขนบธรรมเนียม

ประเพณี ศิลปะพื้นบ้าน ความคิดความเชื่อของคนในโบราณเพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับคนในยุคปัจจุบัน ยกตัวอย่าง คนสมัยก่อนถึงความเป็นอยู่จะไม่ทันสมัยแต่ทางด้านจิตใจมีการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เอื้ออาทรต่อกัน ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้สังคมอยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข และเป็นรายการประเภทพูดคุยสลับเพลง ผู้จัดการรายการก็ต้องเตรียมเพลงและข้อมูลที่จะพูดในรายการก่อนถึงเวลาออกอากาศ เช่น จะพูดเกี่ยวกับงานประเพณีบุญบั้งไฟ ก็ต้องเตรียมบทเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับงานบุญบั้งไฟ และข้อมูลเกี่ยวกับตำนาน ความเป็นมาที่ปฏิบัติในสมัยโบราณ

4) การออกอากาศ สถานีวิทยุชุมชน แชนเนลไอ ออกอากาศทุกวัน ตั้งแต่วันจันทร์ - วันอาทิตย์ เวลา 05.00 - 24.00 น. ด้วยระบบเอฟเอ็ม ความถี่ 106.75 เมกะเฮิร์ต

5) การประเมินผล

- นางสาวดา อุดมเศรษฐสิน ให้สัมภาษณ์ว่า ประเมินผลจากผลตอบรับทางโทรศัพท์หรือจดหมายจากผู้ฟัง โดยผู้จัดการรายการแจ้งให้ผู้ฟังรายการแนะนำ ดิชม รายการผ่านทางโทรศัพท์หรือจดหมาย แล้วนำข้อมูลที่ได้มาพิจารณาและมีการนำข้อมูลที่ได้รวบรวมในแต่ละเดือนนำเข้าไปประชุมประจำเดือนของผู้บริหารสถานีและบุคลากร เพื่อหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขต่อไป ส่วนใหญ่เป็นการดิชมในเรื่องการรับฟังรายการไม่ชัดเจน ซึ่งทางสถานีก็มีการให้ช่างเทคนิคปรับปรุงแก้ไขระบบการส่งกระจายเสียงเพื่อให้ผู้ฟังสามารถรับฟังได้อย่างชัดเจน

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน แชนเนลไอ (บ้านคอนน้อย) ระบุว่า ประเมินผลจากผลตอบรับทางโทรศัพท์หรือจดหมายจากผู้ฟัง โดยผู้จัดการรายการแจ้งให้ผู้ฟังรายการแนะนำ ดิชม รายการผ่านทางโทรศัพท์หรือจดหมาย เมื่อได้ข้อมูลจากผู้ฟังถ้าเกี่ยวกับตนเองที่สามารถปรับปรุงแก้ไขได้ก็นำมาปรับปรุงแก้ไขตนเอง แต่ถ้าเรื่องใดที่นอกเหนือจากอำนาจหน้าที่ของตนแล้ว ก็ต้องนำเสนอต่อผู้บริหาร เช่น บางพื้นที่รับฟังได้ไม่ชัดเจน ก็นำข้อมูลในส่วนนี้เสนอผู้บริหารสถานีเพื่อหาแนวทางแก้ไขต่อไป ซึ่งมีการแก้ไขโดยผู้บริหารได้มอบหมายให้ช่างเทคนิคเช็คเครื่องส่งเมื่อพบความผิดปกติก็ปรับปรุงแก้ไขให้สามารถการส่งกระจายเสียงอย่างชัดเจน

1.3.3 การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านวัสดุอุปกรณ์

วัสดุอุปกรณ์ของสถานีวิทยุชุมชน แชนเนลไอ ประกอบด้วย

1) อุปกรณ์การผลิตรายการ ประกอบด้วย

- เครื่องเล่นและบันทึกเสียงดิจิทัลขนาดเล็ก จำนวน 1 เครื่อง
- เครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก จำนวน 1 เครื่อง
- ไมโครโฟน จำนวน 2 ตัว
- เครื่องควบคุมเสียง จำนวน 1 ตัว

- ลำโพงเล็ก จำนวน 2 ตัว

- หูฟัง จำนวน 2 ตัว

2) อุปกรณ์การส่งกระจายเสียง ประกอบด้วย

- เครื่องส่ง จำนวน 1 เครื่อง

- เครื่องคอมพิวเตอร์ จำนวน 1 เครื่อง

- เครื่องควบคุมเสียง จำนวน 1 เครื่อง

- ไมโครโฟน จำนวน 2 ตัว

- เครื่องเล่นซีดี ดีวีดี MP3 จำนวน 1 เครื่อง

- เครื่องรับวิทยุ จำนวน 1 เครื่อง

- โทรศัพท์ จำนวน 1 เครื่อง

วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เหล่านี้ ได้มาจากทุนส่วนตัวของผู้บริหารสถาน

- นางสาวดา อุดมเศรษฐสิน ให้สัมภาษณ์ว่า การบริหารจัดการวิทยุชุมชน ด้านวัสดุอุปกรณ์ได้มีการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่กำกับดูแลเป็นประจำ มีการทำทะเบียนควบคุม วัสดุอุปกรณ์แต่ละชิ้น พร้อมทั้งแนะนำเกี่ยวกับการใช้งานของเครื่องแต่ละชนิด เพื่อให้บุคลากร สามารถใช้งานได้ถูกต้อง และกำชับให้บุคลากรในสถานช่วยกันดูแลบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ ต่างๆ ของสถานี โดยจะกำชับไม่ให้บุคลากรนำอาหารหรือเครื่องดื่มเข้าไปในห้องส่ง และก่อนถึง เวลาเปิดสถานีในตอนเช้าจะมีเจ้าหน้าที่ทำความสะอาดวัสดุอุปกรณ์ และเช็กความเรียบร้อยต่างๆ ของวัสดุอุปกรณ์ก่อนดำเนินการออกอากาศ

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน แชน เบริโอ (บ้านดอนน้อย) ระบุว่า การบริหารจัดการด้านวัสดุอุปกรณ์ คือ ช่วยกันดูแลบำรุงรักษาห้อง ส่ง ด้านความสะอาด จัดเก็บวัสดุอุปกรณ์ให้เรียบร้อย และช่วยกันดูแลเกี่ยวกับระบบการทำงาน ต่างๆ ของเครื่องว่าการทำงานผิดปกติหรือไม่ ถ้าพบส่งผิดปกติก็รีบดำเนินการแก้ไข แต่ถ้าไม่ สามารถแก้ไขเองได้ ต้องรีบรายงานผู้บริหารสถานเพื่อจะได้หาแนวทางแก้ไขต่อไป

ภาพที่ 4.4 วัสดุอุปกรณ์ในห้องส่ง สถานีวิทยุชุมชน แชนบริโอ (บ้านดอนน้อย)

1.3.4 การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านงบประมาณ

การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านงบประมาณของสถานีวิทยุชุมชน แชน เบริโอ (บ้านคอนน้อย) มีค่าใช้จ่าย ประจำเดือน ประกอบด้วย

- ค่าตอบแทนบุคลากร
- ค่าโทรศัพท์
- ค่าไฟฟ้า
- ค่าน้ำ
- ค่าบริการอินเทอร์เน็ต

รวมงบประมาณที่ใช้จ่ายในแต่ละเดือนประมาณ 35,000 บาท โดย งบประมาณได้มาจากทุนส่วนตัวของผู้บริหารสถานีและงบประมาณที่ได้รับจากผู้สนับสนุนรายการ คิดเป็นสัดส่วนประมาณ เท่ากับ 20:80 คือ ทุนส่วนตัว 20 % และผู้สนับสนุนรายการอีก 80 % โดยประมาณ

- นางสาวดา อุดมเศรษฐสิน ให้สัมภาษณ์ว่า การบริหารจัดการด้าน งบประมาณมีการจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่ายเป็นประจำทุกเดือน โดยผู้บริหารสถานีเป็นผู้ดำเนินการเอง การจ่ายค่าตอบแทนบุคลากรที่เป็นลักษณะเงินเดือนที่ต้องจ่ายประจำ จะอยู่ระหว่าง คนละ 2,500 - 5,000 บาท ส่วนค่าตอบแทนพิเศษจะขึ้นอยู่กับผู้สนับสนุนรายการว่ามากน้อยเพียงใด เช่น มีผู้สนับสนุนรายการ 3 ราย จ่ายค่าตอบแทนพิเศษเดือนละ 1,500 บาท มีผู้สนับสนุนรายการ 5 ราย ก็จ่ายค่าตอบแทนพิเศษเดือนละ 2,500 บาท

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน แชน เบริโอ(บ้านคอนน้อย) ระบุว่า ผู้บริหารสถานีเป็นผู้ควบคุมดูแลเกี่ยวกับรายรับ – รายจ่ายของสถานี เอง ส่วนเรื่องค่าตอบแทนที่ได้รับเป็นเงินเดือนอยู่ระหว่าง 2,500 – 5,000 บาทต่อคน ค่าตอบแทน พิเศษขึ้นอยู่กับผู้จัดรายการสามารถหาผู้สนับสนุนรายการได้ที่ราย โดยได้รับค่าตอบแทนประมาณ รายละ 500 บาทต่อเดือน

1.4 ปัญหาอุปสรรคการบริหารจัดการวิทยุชุมชน สถานีวิทยุชุมชน แชนบริโอ (บ้านคอนน้อย)

1.4.1 การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านบุคลากร

- นางสาวดา อุดมเศรษฐสิน ให้สัมภาษณ์ว่า ปัญหาอุปสรรคการบริหาร จัดการด้านบุคลากรนั้น บุคลากรขาดความรู้ทางวิชาการเกี่ยวกับการผลิตรายการในรูปแบบต่างๆ ที่ หลากหลาย และน่าสนใจ ไม่กระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้ใหม่ๆ เพิ่มเติม และขาดความสนใจ

หรือปฏิเสธที่จะศึกษาเทคโนโลยีใหม่ๆ เพิ่มเติม และบุคลากรที่ทำงานเก่งแล้วมีความรู้ความสามารถมากขึ้นก็จะออกไปทำงานที่อื่นที่ให้ค่าตอบแทนสูงกว่า

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน แชนเบรดิโอ(บ้านคอนน้อย) ระบุว่า ปัญหาอุปสรรคการบริหารจัดการด้านบุคลากรไม่ค่อยพบปัญหาที่มีปัญหาบ้าง คือ บุคลากรบางคนไม่สนใจที่จะศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับความรู้ใหม่ๆ โดยปกติบุคลากรส่วนใหญ่จะค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือพิมพ์และอินเทอร์เน็ตและหนังสือ แต่ก็มีบ้างบางครั้งที่ไม่ได้ค้นหาข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการปฏิบัติงานก็ทำให้การดำเนินรายการมีเนื้อหาสาระที่จะพุดน้อยส่วนใหญ่มักระบายเปิดเพลงรับโทรศัพท์พูดคุยกับผู้ฟังที่โทรศัพท์เข้ามาขอเพลงในรายการ

จากปัญหาอุปสรรคการบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านบุคลากร ที่บุคลากรบางคนไม่ค่อยสนใจจะเรียนรู้ รายการวิทยุของสถานีวิทยุชุมชน แชนเบรดิโอ (บ้านคอนน้อย) จึงเป็นรูปแบบพูดคุยสลับเพลง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 62

1.4.2 การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านรายการ

- นางสาวดา อุดมเศรษฐสิน ให้สัมภาษณ์ว่า ปัญหาอุปสรรคการบริหารจัดการด้านรายการ มีเนื้อหาสาระในการจัดรายการในส่วนของคุณภาพข่าวสารทางวิชาการยังไม่ค่อยมากนัก ดูจากผังรายการ ประเภทรายการ และรูปแบบรายการ ส่วนใหญ่จะเป็นรายการประเภทให้ความบันเทิง และมีรูปแบบการนำเสนอรายการแบบพูดคุยสลับกับการเปิดเพลงเป็นส่วนใหญ่ รายการที่มีรูปแบบที่สลับซับซ้อนทางหลักวิชาการยังไม่สามารถที่จะดำเนินการได้ เนื่องจากมีขั้นตอนในการผลิต การวางแผน การเขียนบท ต้องใช้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถหลายคน จึงยังไม่สามารถทำได้ สืบเนื่องมาจากปัญหาด้านบุคลากรและปัญหาด้านงบประมาณที่ไม่เพียงพอ บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถก็ต้องใช้ค่าตอบแทนสูง

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน แชนเบรดิโอ (บ้านคอนน้อย) ระบุว่า ปัญหาอุปสรรคการบริหารจัดการด้านรายการ คือ รูปแบบ เนื้อหาสาระของรายการมีลักษณะคล้ายๆ กัน ไม่หลากหลาย ส่วนใหญ่เป็นรายการที่พูดคุยสลับกับการเปิดเพลง ขาดรายการที่มีเนื้อหาสาระทางวิชาการด้านต่างๆ เพราะผู้จัด/ผู้ผลิตรายการขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการผลิตรายการ ไม่มีการเตรียมเนื้อหาสาระที่จะพุดในรายการล่วงหน้า

1.4.3 การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านวัสดุอุปกรณ์

- นางสาวดา อุดมเศรษฐสิน ให้สัมภาษณ์ว่า ปัญหาอุปสรรคการบริหารจัดการด้านวัสดุอุปกรณ์นั้น วัสดุอุปกรณ์ที่นำมาใช้เป็นเครื่องมือในการออกอากาศเป็นเครื่องมือที่ใช้กันทั่วๆ ไปในท้องตลาดที่มีราคาไม่สูงนัก จึงไม่ค่อยมีคุณภาพ ไม่ได้มาตรฐาน ชำรุดเสียหายบ่อย เนื่องจากมีงบประมาณในการซื้อไม่มากพอที่จะซื้อให้ได้คุณภาพสูงๆ ตรงตามมาตรฐานที่

สถานีหลักทั่วไปใช้เพราะมีราคาแพง และบุคลากรยังขาดความรู้เกี่ยวกับการใช้วัสดุอุปกรณ์จึงก่อให้เกิดการชำรุดเสียหายบ่อย เช่น เครื่องเล่นซีดีไม่ได้ใช้งานก็เปิดทิ้งไว้ตลอดเวลา เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ติดไวรัส เนื่องจากผู้จัดรายการนำอุปกรณ์มาต่อพ่วงโดยไม่ได้สแกนไวรัสและไม่ได้อัปเดตโปรแกรมสแกนไวรัสบ่อยๆ จึงทำให้เครื่องคอมพิวเตอร์ติดไวรัสไม่สามารถใช้งานได้ ทางผู้บริหารสถานีมีการแก้ไขปัญหาโดยการมอบหมายให้ช่างเทคนิคสแกนไวรัสและอัปเดตโปรแกรมสแกนไวรัสบ่อยๆ และให้ช่างเทคนิคแนะนำวิธีการสแกนไวรัสให้แก่บุคลากร

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน แชนเรดิโอ (บ้านคอนน้อย) ระบุว่า ปัญหาอุปสรรคการบริหารจัดการด้านวัสดุอุปกรณ์ คือ การใช้วัสดุอุปกรณ์ร่วมกันหลายคน ทำให้วัสดุอุปกรณ์ชำรุดเสียหายได้ง่าย บางคนขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้งานของเครื่อง ทำให้เกิดความผิดพลาดในการใช้งาน ส่งผลให้เครื่องชำรุดเสียหาย ต้องซ่อมแซมอย่างน้อยเดือนละครั้ง เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ที่เป็นธนาคารเพลง มักจะติดไวรัสจากการที่ผู้ดำเนินรายการนำเพลงจากภายนอกเข้ามาเปิดโดยไม่ได้สแกนไวรัส ซึ่งปัจจุบันก็มีการแก้ไขโดยมีช่างเทคนิคคอยสแกนไวรัสและอัปเดตโปรแกรมสแกนไวรัสบ่อยๆ และแนะนำวิธีการสแกนไวรัสให้แก่บุคลากรเพื่อจะได้สแกนไวรัสทุกครั้งก่อนการใช้งาน

1.4.4 การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านงบประมาณ

- นางสาวดา อุดมเศรษฐสิน ให้สัมภาษณ์ว่า ปัญหาอุปสรรคการบริหารจัดการด้านงบประมาณ มีงบประมาณไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย เนื่องจากต้องใช้เป็นค่าตอบแทนผู้ปฏิบัติงาน ถ้าจ่ายค่าตอบแทนน้อยก็จะทำให้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทำงานเก่งออกไปทำงานอื่นที่ให้ค่าตอบแทนสูงกว่า ถ้าจ่ายมากสถานีวิทยุฯ ก็อยู่ไม่ได้เพราะมีรายได้น้อย และมีรายจ่ายที่ต้องจ่ายประจำ เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าโทรศัพท์ฯลฯ โดยงบประมาณที่ต้องใช้จ่ายประจำเดือนประมาณ 35,000 บาท โดยงบประมาณที่ใช้จ่ายได้มาจากทุนส่วนตัวของผู้บริหารสถานี และรายได้จากผู้สนับสนุนรายการของทางสถานี

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน แชนเรดิโอ (บ้านคอนน้อย) ระบุว่า ปัญหาอุปสรรคการบริหารจัดการด้านงบประมาณ คือ งบประมาณที่จ่ายเป็นค่าตอบแทนให้แก่บุคลากรน้อย ไม่เพียงพอ น่าจะจ่ายค่าตอบแทนให้เหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจในปัจจุบันนี้เพื่อบุคลากรจะได้มีแรงจูงใจในการทำงาน คนที่ทำเป็นอาชีพหลักมี 2 คน ได้ค่าตอบแทน คนละประมาณ 5,000 บาท ซึ่งคิดว่าจะน่าจะได้ประมาณ 7,000 บาท ถึงจะเพียงพอและเหมาะสม ส่วนคนที่ทำเป็นอาชีพเสริมได้ค่าตอบแทนประมาณ 2,500 - 3,000 บาท คิดว่าจะน่าจะได้ประมาณ 4,000 บาท ถึงจะเพียงพอและเหมาะสม

1.5 ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ฟังรายการวิทยุสถานีวิทยุชุมชน แชนเนลไอโอ (บ้านดอนน้อย)

1.5.1 การมีส่วนร่วมในระดับผู้ฟัง

- นางสาวดา อุดมเศรษฐสิน ให้สัมภาษณ์ว่า ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ฟังในระดับผู้ฟัง ผู้ฟังรายการที่มีความคุ้นเคยกับผู้ดำเนินรายการท่านใด จะโทรมาพูดคุยเกี่ยวกับปัญหาชุมชน ปัญหาเด็กและเยาวชน คอยรายงานการรับฟังรายการของผู้ดำเนินรายการ รวมทั้งติชม เสนอแนะรูปแบบรายการและโทรศัพท์เข้ามาร่วมแสดงความคิดเห็นในรายการ เช่น มีผู้โทรศัพท์เข้ามาแจ้งว่ามีเด็ก เยาวชน ขอบไปนั่งจับกลุ่มดื่มเหล้าอยู่แถวๆ สะพานในเวลากลางคืน ทำให้ผู้ที่สัญจรไปมาเกิดความกลัวว่าจะไม่ปลอดภัย จะมีเจ้าหน้าที่คอยจับตาดูที่ปัญหา ข้อเสนอแนะ ข้อเสนอ หรือติชมรายการที่ผู้ฟังเสนอเข้ามาแล้วนำเสนอให้ผู้บริหารสถานีทราบ และรวบรวมเข้าเป็นหัวข้อในการประชุมประจำเดือนของสถานี เพื่อให้ทุกคนรับทราบ และหาแนวทางการแก้ไขต่อไป เช่น จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นผู้บริหารสถานีก็ได้นำปัญหาดังกล่าวนำเสนอต่อผู้กำกับการสถานีตำรวจเพื่อให้มีการส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจเข้ามาคอยสอดส่องดูแล

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน แชนเนลไอโอ (บ้านดอนน้อย) ระบุว่า ผู้ฟังรายการวิทยุชุมชนสามารถมีส่วนร่วมในระดับผู้ฟัง คือ การรายงานผลการรับฟังให้ผู้ดำเนินรายการ ติชม/เสนอแนะ/ประเมินรายการ โทรศัพท์เข้ามาร่วมแสดงความคิดเห็นในรายการ เป็นตัวแทนส่งข่าวสาร/ร่วมแจ้งข่าวสาร/ตรวจสอบข่าวสารกับพื้นที่ ร้องทุกข์/ร้องเรียนปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน เช่น รายการออนซอนอีสาน ที่มีผู้ฟังโทรเข้ามาร่วมในรายการ เพราะเป็นรายการที่เกี่ยวกับท้องถิ่นหรือชุมชน มักจะมีผู้ฟังโทรศัพท์เข้ามาพูดคุยเกี่ยวกับชุมชนของตนเอง เช่น จะจัดงานบุญงานประเพณี เหตุการณ์ หรือเรื่องราวในชุมชน และผู้ฟังมีส่วนร่วมในงานเวทีสัญจร/กิจกรรมต่างๆ ของวิทยุชุมชน/ช่วยจัดหาทุนสนับสนุน และมีส่วนร่วมเสนอแนะรูปแบบรายการ เช่น มีผู้ฟังเสนอแนะอยากให้รูปแบบรายการนิทานที่สอดแทรกคติสอนใจ เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้รับฟังจะได้เกิดความสุข ความสนใจ ได้รับความรู้จากคติสอนใจในนิทานที่ได้รับฟัง ได้นำข้อเสนอแนะของผู้ฟังร่วมปรึกษากับฝ่ายบริหารเพื่อปรับปรุงรูปแบบรายการให้ตรงตามความต้องการของผู้ฟัง

1.5.2 การมีส่วนร่วมในระดับผู้ร่วมผลิตรายการ

- นางสาวดา อุดมเศรษฐสิน ให้สัมภาษณ์ว่า ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ฟังในระดับผู้ร่วมผลิตรายการนั้น ผู้ฟังรายการวิทยุชุมชนสามารถมีส่วนร่วมในระดับผู้ผลิตรายการ/ผู้ดำเนินรายการคือ เป็นอาสาสมัครผู้สื่อข่าวส่งข่าวสารซึ่งมีผู้ที่สนใจติดตามรับฟังรายการที่โทรศัพท์เข้ามาพูดคุยกับทางสถานีบ่อยๆ เราก็ชักชวนหรือติดต่อให้ช่วยเป็นอาสาสมัครผู้สื่อข่าวคอยส่ง

ข่าวสาร ช่วยเป็นแหล่งข้อมูลประจำสำหรับการแนะนำวิทยากร/แขกรับเชิญในพื้นที่ ซึ่งทางผู้บริหารสถานหรือผู้ดำเนินรายการได้โทรศัพท์ไปเชิญให้มาร่วมเป็นแขกรับเชิญ/วิทยากร/ผู้ให้สัมภาษณ์แบบบางโอกาสหรือแบบประจำ ร่วมผลิตรายการ ในแง่ของการช่วยเหลือประเด็น เลือกลงแง่มุม ช่วยรวบรวมข้อเท็จจริง ซึ่งจะมีบทบาททั้งในขั้นตอนก่อน/ระหว่าง/หลังการผลิต ซึ่งอาจอยู่ในฐานะอนุกรรมการ/คณะกรรมการผลิตเนื้อหารายการ และมีส่วนร่วมเป็นผู้ดำเนินรายการ แต่งตั้งโดยคณะผู้บริหารสถานโดยคัดเลือกจากผู้ที่มีความรู้ความสามารถมีความสนใจที่จะเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินการเกี่ยวกับการดำเนินรายการวิทยุชุมชน เช่น รายการคุยเฟื่องเรื่องชุมชนที่ผู้นำท้องถิ่น เช่น สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้ฟังรายการ ได้มีโอกาสเข้าร่วมรายการ หรือโทรศัพท์เข้ามาในรายการเพื่อพูดคุยเกี่ยวกับชุมชนของตนเอง ประชาสัมพันธ์กิจกรรมของชุมชน โดยผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมเข้ามาเพื่อที่จะประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของชุมชนหรือองค์กรของตัวเอง การทำหน้าที่ตรงนี้จึงไม่มีค่าตอบแทนในการร่วมผลิตรายการ / ดำเนินรายการ

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน แชนเรดิโอ (บ้านคอนน้อย) ระบุว่า ผู้ฟังรายการวิทยุชุมชนสามารถมีส่วนร่วมในระดับผู้ผลิตรายการ/ผู้ดำเนินรายการ คือ เป็นอาสาสมัครผู้สื่อข่าวส่งข่าวสาร ช่วยเป็นแหล่งข้อมูลประจำสำหรับการแนะนำวิทยากร/แขกรับเชิญในพื้นที่ เป็นแขกรับเชิญ/วิทยากร/ผู้ให้สัมภาษณ์แบบบางโอกาสหรือแบบประจำ ร่วมผลิตรายการ ในแง่ของการช่วยเหลือประเด็น เลือกลงแง่มุม ช่วยรวบรวมข้อเท็จจริง ซึ่งจะมีบทบาททั้งในขั้นตอนก่อน/ระหว่าง/หลังการผลิต ซึ่งอาจอยู่ในฐานะอนุกรรมการ/คณะกรรมการผลิตเนื้อหารายการ และมีส่วนร่วมเป็นผู้ดำเนินรายการ เช่น

- รายการที่ผู้ฟังมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ รายการคุยเฟื่องเรื่องชุมชน ออกอากาศทุกวันจันทร์ – อาทิตย์ ตั้งแต่เวลา 10.00 - 11.00 น. ที่ผู้นำท้องถิ่น เช่น สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้ฟังรายการได้มีโอกาสเข้าร่วมพูดคุยในรายการ หรือโทรศัพท์เข้ามาในรายการเพื่อพูดคุยเกี่ยวกับชุมชนของตนเอง เช่น ประชาสัมพันธ์กิจกรรมของชุมชน เช่น โดยเฉลี่ยวันละ 5 สาย

- รายการที่ผู้ฟังมีส่วนร่วมน้อยที่สุด คือ รายการธรรมะรับอรุณ และรายการธรรมะก่อนนอน ที่ไม่มีผู้โทรศัพท์เข้าร่วมในรายการ เพราะเป็นรายการที่บันทึกเสียงไว้ ไม่ใช่รายการสด

1.5.3 การมีส่วนร่วมในระดับผู้บริหาร/ผู้วางแผน/นโยบาย

- นางสุชาดา อุดมเศรษฐสิน ให้สัมภาษณ์ว่า ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ฟังในระดับผู้บริหาร/ผู้วางแผน/นโยบาย ผู้ที่มีส่วนร่วมในระดับนี้ คือ นายกอบต. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

ผู้นำทางด้านความคิดเห็นของชุมชน โดยมีส่วนร่วมในการประชุมปรึกษาหารือ หรือหาแนวทางในการดำเนินรายการเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ฟังให้มากที่สุด รวมทั้งในส่วนของการวางแผนและนโยบายเกี่ยวกับวิทยุชุมชน และการตัดสินใจเกี่ยวกับการเพิ่ม – ลด ช่วงเวลาการออกอากาศ

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน แชนเบรดิโอ (บ้านดอนน้อย) ระบุว่า ผู้ฟังรายการวิทยุชุมชนสามารถมีส่วนร่วมในระดับนี้ เช่น นายกอบต. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำทางด้านความคิดเห็นของชุมชน ที่มาวางแผนและนโยบายเกี่ยวกับวิทยุชุมชน ตัดสินใจเกี่ยวกับการแต่งตั้งกรรมการ ตัดสินใจเกี่ยวกับการเพิ่ม – ลด ช่วงเวลาออกอากาศ และวางแผนกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาวิทยุชุมชน

1.6 แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการวิทยุชุมชนของสถานีวิทยุชุมชน แชนเบรดิโอ (บ้านดอนน้อย)

1.6.1 การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านบุคลากร

- นางสาวดา อุดมเศรษฐสิน ให้สัมภาษณ์ว่า แนวทางการบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านบุคลากร คือ การส่งเสริมให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการจัดรายการการผลิตรายการ มีความกระตือรือร้นที่จะศึกษาเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ๆ เช่น การใช้คอมพิวเตอร์ การใช้โปรแกรมบันทึกเสียง ตัดต่อเสียง และศึกษาเรียนรู้หรือบริโภคข้อมูลข่าวสารหลายๆ ด้าน เช่น ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับ สภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน สังคม การเมือง ศิลปวัฒนธรรม การเกษตร การประกอบสัมมาอาชีพ ฯลฯ เพื่อที่จะนำมาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน แชนเบรดิโอ (บ้านดอนน้อย) ระบุว่า ควรมีการส่งเสริมให้บุคลากรได้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดรายการ การผลิตรายการ การเป็นผู้ดำเนินรายการ เพื่อเพิ่มความรู้และสามารถนำมาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.6.2 การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านรายการ

- นางสาวดา อุดมเศรษฐสิน ให้สัมภาษณ์ว่า แนวทางการบริหารจัดการด้านรายการคือ รูปแบบรายการที่น่าสนใจควรมีความหลากหลาย เนื้อหาสาระที่น่าสนใจจะต้องถูกต้อง รวดเร็ว ทันสมัย ถูกใจผู้ฟัง จึงจะทำให้ผู้ฟังสนใจติดตามรับฟังรายการอย่างต่อเนื่อง โดยพิจารณาจาก การที่ผู้ฟังโทรศัพท์เข้ามาพูดคุยในรายการ ผู้ฟังในชุมชนมีการพูดคุยถึงข้อมูลข่าวสารจากรายการนั้นและรู้จัก หรือเกิดความคุ้นเคยกับผู้ดำเนินรายการ

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน แชนเบรดิโอ (บ้านดอนน้อย) ระบุว่า ควรมีการจัดการรูปแบบรายการและเนื้อหาสาระของรายการที่สอดคล้องต่อวิถีการดำเนินชีวิตของผู้ฟังให้มากกว่านี้ เนื่องจากการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการทำมาหา

กิน การประกอบสัมมาอาชีพ เรื่องราวที่กำลังอยู่ในความสนใจของชุมชน เป็นเรื่องราวที่อยู่ในความกังวลใจที่ชุมชนกำลังต้องการข้อมูลเพิ่มเติม รวมถึงข่าวที่ไม่นำเสนอในสื่อมวลชนกระแสหลักน้อยเกินไป ควรเสนอเนื้อหาสาระที่หลากหลายรูปแบบ ไม่ใช่นำเสนอตามสื่อกระแสหลัก แต่ต้องมีหลายแง่มุม เช่น รายการสายใยเยาวชน เนื้อหาสาระที่น่าสนใจไม่ใช่แค่พูดคุยอย่างเดียว ควรจะมีจิ๊กเกิ้ล หรือว่าเป็นรูปแบบละครวิทยุ เพื่อตรงตามความต้องการของผู้ฟังแต่รายการก็ควรที่จะสามารถทำให้กลุ่มเป้าหมายอื่น เช่น กลุ่มผู้ปกครองรับฟังได้ด้วย ไม่ใช่เห็นว่าเป็นเรื่องไร้สาระของเด็กเยาวชน เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ฟังให้มากที่สุด

1.6.3 การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านวัสดุ/อุปกรณ์

- นางสาวดา อุดมเศรษฐสิน ให้สัมภาษณ์ว่า แนวทางการบริหารจัดการด้านวัสดุ/อุปกรณ์ คือ ส่งเสริมให้บุคลากรได้เรียนรู้การทำงาน การใช้งานของวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น ให้บุคลากรศึกษาคู่มือการใช้งานต่างๆ ของเครื่องมืออุปกรณ์ และแนะนำการใช้งานเกี่ยวกับการใช้งาน การปรับแต่งเสียงที่อยู่ในระดับพอดีของอุปกรณ์ชิ้นนั้น การดูแลบำรุงรักษา เพื่อจะได้สามารถใช้งานอย่างถูกต้องถูกวิธี วัสดุอุปกรณ์จึงจะสามารถใช้งานได้ยาวนาน และบุคลากรทุกคนต้องช่วยกันดูแลบำรุงรักษา เพื่อให้สามารถใช้งานได้ตลอดเวลา

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน แชนเรดิโอ (บ้านคอนน้อย) ระบุว่า ควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่ดี มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน เช่น เครื่องควบคุมเสียง (MIXER) ควรเป็นเครื่องที่มีคุณภาพ เพราะจะทำให้ได้คุณภาพเสียงที่ดีออกมา และมีบุคลากรคอยกำกับดูแลการทำงานของเครื่องใช้ต่าง ๆ ในห้องส่งอยู่ตลอดเวลา เช่น ผู้จัดการ/ผู้ผลิตรายการบางคนยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้งานต่างๆ ของเครื่อง ควรมีช่างเทคนิคที่มีความรู้ความเข้าใจในการใช้อุปกรณ์นั้นๆ ประจำอยู่ที่สถานีตลอดเวลา เพราะเมื่อเครื่องทำงานผิดปกติก็จะสามารถแก้ไขได้ทันเวลา เพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด และกำชับบุคลากรให้ช่วยกันดูแลรักษาวัสดุอุปกรณ์ให้ดี โดยช่วยกันรักษาความสะอาด ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างถูกวิธีและคุ้มค่าที่สุด

1.6.4 การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านงบประมาณ

- นางสาวดา อุดมเศรษฐสิน ให้สัมภาษณ์ว่า แนวทางการบริหารจัดการด้านงบประมาณ คือ หน่วยงานของรัฐ เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล ควรสนับสนุนงบประมาณให้กับวิทยุชุมชน ในรูปแบบของการจัดโครงการอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรด้านหลักการปรัชญาวิทยุชุมชน หลักการผลิตรายการ การเป็นผู้ผลิต/ผู้จัดรายการ ให้บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในสถานีวิทยุชุมชนทุกแห่งได้เข้ามาอบรมร่วมกัน ศึกษาหาความรู้ร่วมกัน

แลกเปลี่ยนความรู้กัน จะได้แนวทางในการปฏิบัติงานและแนวทางในการแก้ไขปัญหาจากการอบรมร่วมกัน

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน แซบเรดิโอ (บ้านคอนน้อย) ระบุว่า ควรมีการจัดสรรงบประมาณในการจัด/ผลิตรายการ และค่าตอบแทนในการปฏิบัติงานให้เพียงพอต่อสถานะเศรษฐกิจในปัจจุบันเพื่อจะได้เกิดแรงจูงใจในการทำงาน เช่น ควรมีการเพิ่มค่าตอบแทนบ้างตามสถานะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป จากเดิมจ่ายค่าตอบแทน ให้ผู้ปฏิบัติงานประจำสถานีเดือนละประมาณ 5,000 บาท ควรจะเพิ่มเป็น 7,000 บาท

1.6.5 การมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชน

- นางสาวดา อุดมเศรษฐสิน ให้สัมภาษณ์ว่า แนวทางการบริหารจัดการในเรื่องของการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชน ควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้าง ความรัก ความสามัคคี และเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างวิทยุชุมชนกับผู้ฟังหรือสมาชิกในชุมชน เช่น รายการเที่ยงบันเทิง ที่มีการเล่นเกม ทายปัญหา แจกของรางวัลให้แก่ผู้ฟังที่โทรศัพท์เข้ามาตอบปัญหาในรายการ เพราะเมื่อเกิดความรัก ความสัมพันธ์อันดีต่อกันแล้ว การดำเนินงานร่วมกันสมาชิกในชุมชนก็จะกล้าที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในสถานีวิทยุชุมชน

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน แซบเรดิโอ (บ้านคอนน้อย) ระบุว่า ควรมีการส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในสถานีวิทยุชุมชนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เช่น จัดกิจกรรมในสถานีแล้วเชิญสมาชิกในชุมชนหรือผู้ฟังรายการวิทยุเข้ามามีส่วนร่วม เช่น เชิญชวนให้โทรศัพท์เข้ามาตอบปัญหาในรายการแล้วมอบของรางวัลให้แก่ผู้ฟังที่โทรศัพท์เข้า หรือรายการบางรายการ เช่น รายการคุยเฟื่องเรื่องชุมชน ควรจะได้ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ตัวบุคคลที่ให้ข้อมูล อาจจะเชิญเข้าร่วมในรายการ หรือออกไปสัมภาษณ์เสียงนอกสถานีเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและสร้างความสามัคคีในชุมชน

สรุปการดำเนินงานของสถานีวิทยุชุมชน แซบเรดิโอ (บ้านคอนน้อย)

1. การบริหารจัดการวิทยุชุมชน

1.1 บุคลากร มีการแบ่ง 4 ฝ่าย คือ ฝ่ายประสานงาน ฝ่ายข้อมูลข่าวสาร ฝ่ายช่างเทคนิค และฝ่ายผลิตรายการ โดยมีการส่งบุคลากรไปฝึกอบรมด้านรายการ การประเมินผลรายการของสถานีมีแต่การประเมินอย่างไม่เป็นทางการ

1.2 การจัดการด้านรายการ การจัดรายการมี 4 ประเภท คือ รายการข่าวและข่าวสาร ร้อยละ 23 รายการความรู้ ร้อยละ 15 รายการบันเทิง ร้อยละ 39 และเพื่อรายการบริการสาธารณะ ร้อยละ 23 รูปแบบรายการมี 4 รูปแบบ คือ รายการพูดคุยกับผู้ฟัง ร้อยละ 15 รายการพูดคุยสลับเพลง ร้อยละ 62 รายการข่าว ร้อยละ 15 และรายการถ่ายทอดข่าว ร้อยละ 8 กระบวนการ

ผลิตรายการมีลักษณะเป็นการผลิตรายการแบบไม่ซับซ้อน ไม่มีบทวิทยุ ไม่มีเทคนิคการผลิตมาก สอดคล้องกับรูปแบบรายการ

1.3 วัสดุอุปกรณ์ที่สำคัญ ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องผสมเสียง ไมโครโฟน แผ่น CD ฯลฯ

1.4 งบประมาณ จากเจ้าของสถานีและรายได้จากผู้สนับสนุนรายการ

2. ปัญหาอุปสรรคการบริหารจัดการวิทยุชุมชน

2.1 บุคลากร ขาดความรู้ด้านการจัดรายการ การผลิตรายการ เทคนิคการส่งกระจายเสียง ขาดความกระตือรือร้น

2.2 การบริหารจัดการด้านรายการ รูปแบบรายการไม่หลากหลาย ขาดข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อผู้ฟัง

2.3 วัสดุอุปกรณ์ คุณภาพต่ำ ขาดความรู้ด้านเทคนิคการส่งกระจายเสียง ขาดการบำรุงรักษา

2.4 งบประมาณจำกัด จึงทำให้ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ขาดวัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพ ผลิตรายการได้ไม่หลากหลาย

3. ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ฟังรายการวิทยุชุมชน

3.1 ระดับผู้ฟัง มีส่วนร่วมในแง่ให้ข้อเสนอแนะ ดิชมรายการ

3.2 ระดับผู้ผลิตรายการ ผู้นำชุมชนและชาวบ้านมีส่วนร่วมในการผลิตรายการ เป็นแหล่งข้อมูล

3.3 ระดับนโยบาย ผู้นำชุมชนเป็นอนุกรรมการของสถานี มีส่วนร่วมในการหาแนวทางในการดำเนินรายการเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ฟัง

4. แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการวิทยุชุมชน

4.1 บุคลากร ส่งเสริมเข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มเติมด้านการจัดรายการ การผลิตรายการ เทคนิคการส่งกระจายเสียง

4.2 การบริหารจัดการด้านรายการ มีเนื้อหาหลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและทุกกลุ่มเป้าหมาย

4.3 วัสดุอุปกรณ์ ควรมีวัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพ มีช่างเทคนิคประจำสถานี

4.4 งบประมาณ ควรได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภาครัฐและควรเพิ่มค่าตอบแทนบุคลากร

2. สถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร

2.1 ข้อมูลทั่วไป

2.1.1 ผู้บริหารสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร

ผู้บริหารสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร คือ นายนิคม เปี้ยวเก็บ อายุ 45 ปี มีภูมิลำเนาอยู่ในตำบลหนองสวรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู การศึกษาระดับปริญญาโท อาชีพหลัก รับราชการครู ตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร เคยอบรมหลักสูตรผู้ผลิตรายการวิทยุชุมชนที่มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี เมื่อ พ.ศ. 2549 ปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารสถานี่แห่งนี้เป็นเวลา 5 ปี

2.1.2 ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน สถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร

ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน สถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาโรงเรียนหนองบัวพิทยาคารที่ให้ข้อมูล จำนวน 7 คน เป็นชาย จำนวน 5 คน อายุระหว่าง 20 – 50 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ทั้ง 5 คนปฏิบัติงานในสถานี่แห่งนี้เป็นเวลา 5 ปี 1 คน 3 ปี 1 คน 2 ปี 2 คน และ 1 ปี 1 คน มีอาชีพหลักเป็นข้าราชการครูทุกคน และเป็นหญิง จำนวน 2 คน มีอายุ 33 ปี และ 40 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาโท 1 คน และระดับปริญญาตรี 1 คน ปฏิบัติงานในสถานี่แห่งนี้เป็นเวลา 5 ปี 1 คน และ 3 ปี 1 คน อาชีพหลักคือ รับราชการครู ทุกคนปฏิบัติงานในสถานี่แห่งนี้ในตำแหน่งผู้ดำเนินรายการ

2.2 ประวัติและการดำเนินงานของสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร

- ประวัติการก่อตั้งสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร
โรงเรียนหนองบัวพิทยาคารเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำจังหวัดขนาดใหญ่และได้รับการรับรองเป็นต้นแบบโรงเรียนในฝัน โดยเฉพาะจุดเด่นของโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้ผ่านระบบเครือข่ายเทคโนโลยี สารสนเทศ ดังนั้น โรงเรียนจึงได้จัดทำโครงการจัดตั้งและดำเนินรายการวิทยุเพื่อการศึกษาขึ้น โดยตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 40 ได้กำหนดให้มืองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระทำหน้าที่ในการจัดสรรคลื่นความถี่ในการส่งกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง โดยมี นายนิคม เปี้ยวเก็บ เป็นผู้บริหารสถานี่ ตั้งอยู่ที่โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู ส่งกระจายเสียงในระบบเอฟเอ็ม คลื่นความถี่ 97.75 เมกกะเฮิร์ต ออกอากาศ ตั้งแต่เวลา 05.30 - 22.00 น.

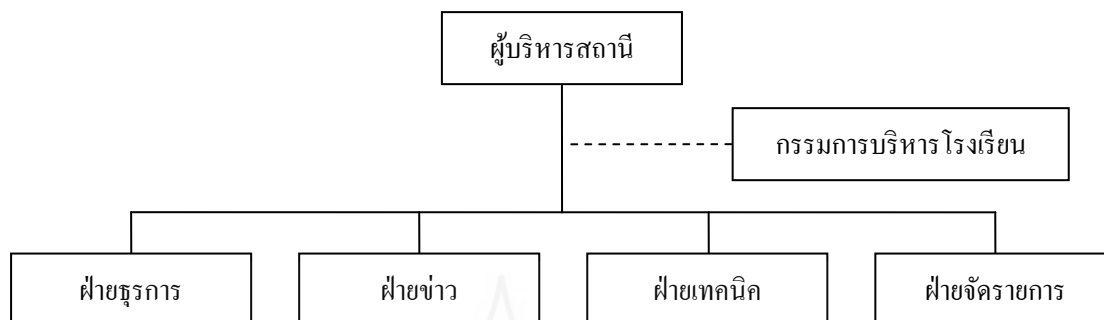
- นโยบาย เป็นศูนย์กลางข้อมูล ข่าวสาร ความบันเทิง และเวทีแสดงความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียน และประชาชนในท้องถิ่น
- เป้าหมาย จัดตั้งสถานีวิทยุเพื่อการศึกษา ระบบ FM Stereo Multiplex ที่มีกำลังส่งออกอากาศ 500 วัตต์ ครอบคลุมพื้นที่อำเภอเมือง อำเภอนากลาง อำเภอศรีบุญเรือง และอำเภอนโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู
- วัตถุประสงค์ เพื่อเปิดโอกาสให้บุคลากรของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคารและประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการผลิตและนำเสนอรายการเพื่อการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้มีวิทยุเพื่อการศึกษาซึ่งเป็นศูนย์กลางข้อมูล ข่าวสาร ความบันเทิง และเวทีแสดงความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียน และประชาชนในท้องถิ่น เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูลข่าวสารระหว่างชุมชนกับสถานีวิทยุชุมชน เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์เชิงรุกเข้าสู่พื้นที่เป้าหมาย โดยใช้คลื่นวิทยุ กระจายเสียง และเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา 40 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540
- แนวทางการดำเนินงาน ต้องการเป็นสื่อสาธารณะในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ของทางราชการไปยังประชาชน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนในเขตบริการ โดยไม่มีการโฆษณาสินค้า รายการของวิทยุชุมชนเป็นการดำเนินการทั้งในการให้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ ความบันเทิง และการบริการสาธารณะ (เอกสารประกอบการจัดตั้งสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร: 2548)

2.3 การบริหารจัดการสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร

2.3.1 การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านบุคลากร

1) โครงสร้างการบริหาร

สถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร มีการกำหนดโครงสร้างการบริหารงานอย่างชัดเจน โดยแบ่งออกเป็น 4 ฝ่าย คือ ฝ่ายธุรการ ฝ่ายข่าว ฝ่ายเทคนิค และฝ่ายจัดรายการ ซึ่งอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของผู้บริหารสถานี และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกรรมการบริหารโรงเรียน (เอกสารประกอบการจัดตั้งสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร: 2548) ดังนี้

ภาพที่ 4.5 โครงสร้างการบริหารวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร

การกำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

- ฝ่ายธุรการ มีหน้าที่รับ-ส่งหนังสือ ปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานสารบรรณ ติดต่อประสานงานกับฝ่ายต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกสถาน
- ฝ่ายข่าว มีหน้าที่หาข้อมูลข่าวสารเพื่อให้ผู้ฟังได้รับทราบทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน
- ฝ่ายเทคนิค มีหน้าที่กำกับดูแลอุปกรณ์ในห้องควบคุมเสียง ห้องส่งในการดำเนินการออกอากาศ ตรวจสอบวัสดุอุปกรณ์ว่ามีความผิดปกติหรือไม่ พร้อมทั้งดูแลแก้ไขให้สามารถใช้งานได้ตลอดเวลา
- ฝ่ายจัดรายการ มีหน้าที่ดูแลเรื่องผังรายการออกอากาศและจัดหาผู้ดำเนินรายการวิทยุ

2) การคัดเลือก

สถานวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร มีการคัดเลือกครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่และนักเรียน โดยผู้บริหารสถานใช้วิธีการคัดเลือกจากการสัมภาษณ์ และให้ทดลองจัดรายการ มีการกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา คือ ที่มีความสนใจ มีความรู้ความสามารถที่จะเป็นผู้ดำเนินรายการวิทยุกระจายเสียง มีทักษะการสื่อสารที่ดี มีจิตสาธารณะ ชอบเสียสละ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ชอบแสวงหาความรู้ (นิคม เบี้ยวเก็บ สัมภาษณ์: 8 กุมภาพันธ์ 2554)

3) การฝึกอบรม

มีการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการพูด การเขียน การใช้ภาษาไทย การสื่อสารทางวิทยุกระจายเสียงให้กับผู้ดำเนินรายการ โดยมีการจัดอบรมในช่วงต้นภาคการศึกษาที่ 1 ของทุกปี มีระยะเวลาในการอบรม จำนวน 2 วัน โดยมีครูสอนภาษาไทย ครูสอนเทคโนโลยี

สารสนเทศ และผู้จัดรายการที่มีความรู้ความสามารถมีประสบการณ์ร่วมเป็นวิทยากร (นิคม เบี้ยวเก็บ สัมภาษณ์ : 8 กุมภาพันธ์ 2554)

4) การประเมินผล

มีการประเมินผลการปฏิบัติงานจากคำแนะนำหรือติชมรายการจากผู้ฟัง และครูอาจารย์ที่ได้รับมอบหมายให้ติดตามเฝ้าฟังการออกอากาศของผู้ดำเนินรายการแต่ละคน ทุกเดือนที่มีการประชุมประจำเดือน ก็จะนำข้อมูลที่ได้มานำเสนอต่อที่ประชุม เพื่อร่วมพิจารณาหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาตนเองต่อไป

2.3.2 การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านรายการ

1) พังรายการออกอากาศ

ตารางที่ 4.2 พังรายการออกอากาศของสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร 97.75 เมกกะเฮิร์ต (ออกอากาศวันจันทร์- วันอาทิตย์ ตั้งแต่เวลา 05.30 - 22.00 น.)

เวลา	ชื่อรายการ	ผู้จัดรายการ
05.30 - 05.45	เปิดสถานี	เทพ
05.45 - 06.00	แสงธรรมนำชีวิต	เทพ
06.00 - 07.00	หนองบัวว่าไรดี	หนุ่มบอย
07.00 - 08.00	ถ่ายทอดข่าวจากกรมประชาสัมพันธ์	ถ่ายทอด
08.00 - 09.00	วันนี้ที่ น.พ.	รองฯ นิคม
09.00 - 11.00	เพื่อนครู	รองฯ ณรงค์ศักดิ์
11.00 - 12.00	กฎหมายน่ารู้	ครูสังคม
12.00 - 13.00	เยาวชนคนเด่น	ดีเจ ปลาย
13.00 - 14.00	ตำรวจสัมพันธ์	จ้าว
14.00 - 16.00	ชีวิตกับเพลง	อัยอ้าย
16.00 - 18.00	เฮฮา มหา'ลัย	ดีเจ มะนาว / น้ำหวาน
18.00 - 19.00	คู่ใจวัยเรียน	เทพ ศูนย์ผลิตรายการ มข.
19.00 - 20.00	ถ่ายทอดข่าวจากกรมประชาสัมพันธ์	ถ่ายทอด
20.00 - 21.30	เพลินเพลง หลังข่าว	บ่าวภูพาน
21.30 - 22.00	ธรรมะก่อนนอน	หนุ่มสกล
22.00 - 24.00	เพื่อนคนนอนดึก	หนุ่มสองแคว

- รายการถ่ายทอดข่าวจากกรมประชาสัมพันธ์ที่ถ่ายทอดจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดหนองบัวลำภู (นิคม เบี้ยวเก็บ สัมภาษณ์: 8 กุมภาพันธ์ 2554)

- รายการวันนี้ที่ น.พ. พุดถึงข่าวสาร กิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน ผู้บริหาร คณะครู ชุมชนกีฬาของโรงเรียน และเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดหนองบัวลำภู ที่เกี่ยวกับการประชุม อบรม สัมมนา การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ครูผู้สอน ผู้ปกครองและนักเรียนทั่วไป (นิคม เบี้ยวเก็บ สัมภาษณ์: 8 กุมภาพันธ์ 2554)

- กฎหมายน่ารู้ พุดถึงระเบียบ กฎหมาย ยกตัวอย่างข่าว คดีที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันมาขยายความในด้านข้อกฎหมาย แนวทางการแก้ไขป้องกัน (สิงห์ชัย ละราศี สัมภาษณ์: 8 กุมภาพันธ์ 2554)

- รายการเยาวชน คนเด่น พุดถึงการแนะนำนักเรียนที่ประสบผลสำเร็จ เรียนดี กีฬา คุณธรรม จริยธรรมที่ได้รับรางวัล ได้โล่ห์ ได้ประกาศนียบัตร (ตรึงตา โคตรเวียง สัมภาษณ์: 8 กุมภาพันธ์ 2554)

- รายการเพื่อนครู พุดถึงข้อมูลข่าวสาร กิจกรรมต่างๆ ของครู การให้ความรู้ การพูดคุยในวิชาชีพครู การประกอบวิชาชีพครู การจัดการเรียนการสอน การวัดผล การประเมินผล การผลิตสื่อ ครูที่มีผลงานดีเด่น เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง ชุมชน สังคม รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับสวัสดิการในด้านต่างๆ ของครู (ณรงค์ศักดิ์ บุญพุ่ม สัมภาษณ์ : 8 กุมภาพันธ์ 2554)

- รายการตำรวจสัมพันธ์ พุดถึงข้อมูลข่าวสารของตำรวจ การป้องกันอาชญากรรมและยาเสพติด การใช้รถใช้ถนน ปัญหาด้านการจราจร การขอความร่วมมือจากประชาชนเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจเกิดประสิทธิภาพ ตลอดจนการสร้างภาพลักษณ์ขององค์กรตำรวจ ลดความขัดแย้งระหว่างตำรวจกับประชาชน (วรพล นานองตุม 2554)

- รายการเฮฮา มหา' ลัย พุดถึงการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย ในคณะวิชาต่างๆ สาขาวิชาต่างๆ ของแต่ละมหาวิทยาลัย การสอบเข้าเพื่อศึกษาต่อ แนะนำอาชีพหรือ การประกอบอาชีพเมื่อเรียนจบในสาขานั้นๆ (จิระภา โพธิ์อ่อง สัมภาษณ์: 8 กุมภาพันธ์ 2554)

- รายการคู่ใจวัยเรียน พุดถึงการทบทวนเนื้อหาวิชาต่างๆ ที่เรียนในระดับ ม.5-ม.6 และเนื้อหาวิชาต่างๆ ที่ใช้ในการสอบวัดความรู้ทั่วไป การสอบความรู้ ความสามารถ เฉพาะบุคคล (นิคม เบี้ยวเก็บ สัมภาษณ์: 8 กุมภาพันธ์ 2554)

- เพื่อนคนนอนดึก เป็นรายการที่เปิดเพลงแนวเพลงสตริง พร้อมทั้งการสอดแทรกสาระความรู้ที่เกี่ยวกับการดำเนินชีวิต สังคม เศรษฐกิจ (อุเทน ฤทธิชานา สัมภาษณ์: 8 กุมภาพันธ์ 2554)

- ชีวิตกับเพลง เป็นรายการที่เปิดเพลงในแนวสตริง เพลงวัยรุ่น ๆ สอดแทรกเกร็ดความรู้ต่างๆ เช่น การดูแลสุขภาพ การออกกำลังกาย แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ (จีระภา โพธิ์อ่อง สัมภาษณ์: 8 กุมภาพันธ์ 2554)

- รายการเพลงหลังข่าว เป็นรายการที่เปิดเพลงในแนวลูกทุ่ง ลูกกรุง สลับกับการพูดคุยถึงข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน ตั้งแต่ระดับชุมชนจนถึงระดับประเทศ (นิคม เบี้ยวเก็บ สัมภาษณ์: 8 กุมภาพันธ์ 2554)

- รายการแสงธรรมนำชีวิต เป็นรายการที่เปิดเพลง การปาฐกถาธรรม หลักธรรมคำสอน

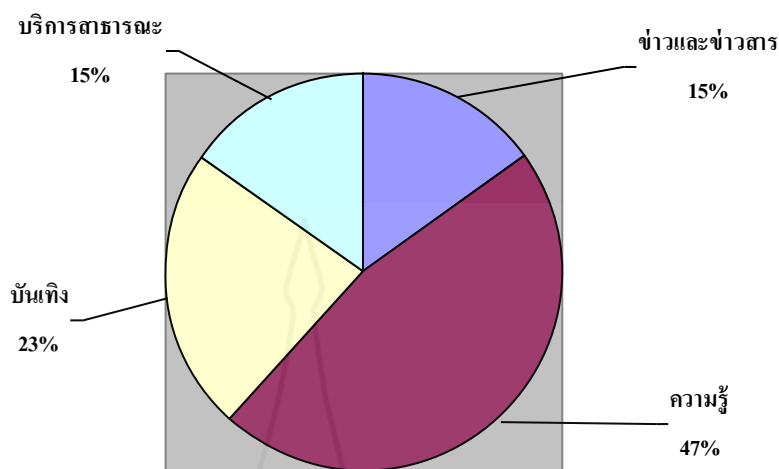
- รายการธรรมะก่อนนอน เป็นรายการที่พูดถึงหลักธรรมคำสอนทางพุทธศาสนา นิทานธรรม คุณธรรม จริยธรรม (นิคม เบี้ยวเก็บ สัมภาษณ์: 8 กุมภาพันธ์ 2554)

ประเภทรายการของสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร

จากผังรายการของสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สามารถแบ่งประเภทของรายการทั้งหมดออกได้เป็น 4 ประเภท ประกอบด้วย

- 1) รายการข่าวและข่าวสาร ประกอบด้วย
 - รายการถ่ายทอดข่าวจากกรมประชาสัมพันธ์
 - รายการวันนี้ที่ น.พ.
- 2) รายการความรู้ ประกอบด้วย
 - กฎหมายน่ารู้
 - รายการเยาวชน คนเด่น
 - รายการเพื่อนครู
 - รายการตำรวจสัมพันธ์
 - รายการเฮฮา มหา'ลัย
 - รายการคู่ใจวัยเรียน
- 3) รายการบันเทิง ประกอบด้วย
 - เพื่อนคนนอนดึก
 - ชีวิตกับเพลง
 - รายการเพลงหลังข่าว
- 4) รายการเพื่อบริการสาธารณะ ประกอบด้วย
 - รายการแสงธรรมนำชีวิต

- รายการธรรมะก่อนนอน

ภาพที่ 4.6 แสดงสัดส่วนประเภทรายการของสถานีวิทยชุมชนเพื่อการศึกษา
โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร

จากการวิเคราะห์ประเภทรายการที่ปรากฏในผังรายการของสถานีวิทยชุมชนเพื่อการศึกษาโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สามารถแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ รายการข่าวและข่าวสาร รายการความรู้ รายการบ้านและรายการเพื่อบริการสาธารณะ โดยพบว่ารายการให้ความรู้ มีสัดส่วนร้อยละ 47 ซึ่งมากกว่ารายการอื่น รองลงมาคือ รายการบ้าน มีสัดส่วนร้อยละ 23 ต่อมา คือ รายการข่าวและข่าวสาร และรายการเพื่อบริการสาธารณะที่มีสัดส่วนเท่ากันและน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 15 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า สถานีวิทยชุมชนเพื่อการศึกษาโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร เน้นประเภทรายการความรู้มากกว่ารายการประเภทอื่น รองลงมาคือ รายการประเภทที่ให้ความบันเทิงแก่ผู้ฟัง ส่วนรายการข่าวและข่าวสาร และรายการเพื่อบริการสาธารณะเป็นประเภทที่นำเสนอน้อยกว่าประเภทอื่น

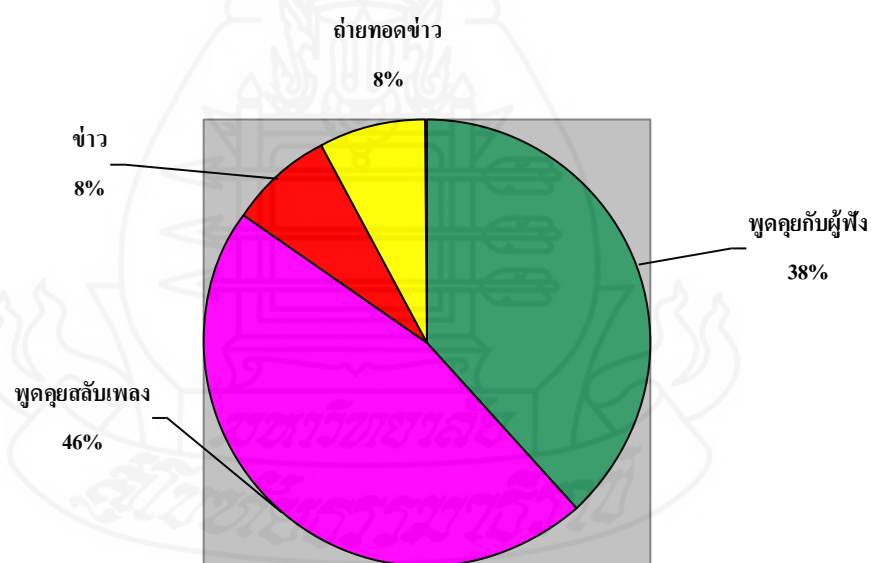
รูปแบบรายการของสถานีวิทยชุมชนเพื่อการศึกษาโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร

จากผังรายการของสถานีวิทยชุมชนเพื่อการศึกษาโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สามารถแบ่งรูปแบบของรายการที่นำเสนอทั้งหมดออกได้เป็น 4 รูปแบบ ประกอบด้วย

1) รายการพูดคุยกับผู้ฟัง ประกอบด้วย

- รายการแสงธรรมนำชีวิต
- รายการธรรมะก่อนนอน
- กฎหมายน่ารู้

- รายการเยาวชน คนเด่น
- รายการตำรวจสัมพันธ์
- 2) รายการพุดคุยสลับเพลง ประกอบด้วย
 - รายการเพื่อนครู
 - รายการเฮฮา มหา' ลัย
 - รายการคู่ใจวัยเรียน
 - เพื่อนคนนอนดึก
 - ชีวิตกับเพลง
 - รายการเพลินเพลงหลังข่าว
- 3) รายการข่าว ประกอบด้วย
 - รายการวันนี้ที่ น.พ.
- 4) รายการถ่ายทอดข่าว ได้แก่
 - รายการถ่ายทอดข่าวจากกรมประชาสัมพันธ์

ภาพที่ 4.7 แสดงสัดส่วนรูปแบบรายการของสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา
โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร

จากการวิเคราะห์รูปแบบรายการที่ปรากฏในผังรายการของสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สามารถแบ่งรูปแบบรายการออกได้เป็น 4 รูปแบบ คือ รายการพุดคุยกับผู้ฟัง รายการพุดคุยสลับเพลง รายการข่าว รายการถ่ายทอดข่าว พบว่า

รายการพุดคุยสลับเพลง มีสัดส่วนร้อยละ 46 ซึ่งมากกว่ารายการอื่นๆ รองลงมาคือ รายการพุดคุยกับผู้ฟังที่มีสัดส่วนร้อยละ 38 ต่อมาเป็นรายการที่มีสัดส่วนเท่ากันและน้อยที่สุด คือ รายการข่าวและรายการถ่ายทอดข่าวมีสัดส่วนร้อยละ 8 แสดงให้เห็นถึงรูปแบบการนำเสนอรายการของสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร เน้นการนำเสนอในรูปแบบรายการพุดคุยสลับเพลงมากที่สุด ส่วนรูปแบบรายการที่นำเสนอรองลงมา คือ รูปแบบรายการพุดคุยกับผู้ฟัง ส่วนรายการที่นำเสนอน้อยที่สุด คือ รูปแบบรายการข่าว และรายการถ่ายทอดข่าว

2) การจัดรายการ

- นายนิคม เบี้ยวเก็บ ให้สัมภาษณ์ว่า การวางแผนรายการได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการบริหารสถานีว่ารายการใดควรอยู่ในช่วงเวลาใดใครเป็นผู้จัด โดยมีการคำนึงวัตถุประสงค์ของสถานี วัตถุประสงค์ของรายการคือ เป็นศูนย์กลางข้อมูล ข่าวสาร ความบันเทิง และเวทีแสดงความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียน และประชาชนในท้องถิ่น เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูลข่าวสารระหว่างชุมชนกับสถานีวิทยุชุมชน เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์เชิงรุกเข้าสู่พื้นที่เป้าหมาย คำนึงถึงประเภทรายการและรูปแบบรายการว่าเป็นอย่างไรร เช่น รายการประเภทข่าวและข่าวสาร ความรู้ บันเทิง และเพื่อบริการสาธารณะ มีการมอบหมายให้มีเจ้าหน้าที่คอยกำกับดูแลการจัดรายการของผู้จัดในกลุ่มเยาวชนศิเษ และมีการมอบหมายให้ทำบันทึกการจัดรายการและนำเสนอเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบทุกสัปดาห์

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาโรงเรียนหนองบัวพิทยาคารระบุว่า ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของสถานี คือ เป็นศูนย์กลางข้อมูล ข่าวสาร ความบันเทิง และเวทีแสดงความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียน และประชาชนในท้องถิ่น เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูลข่าวสารระหว่างชุมชนกับสถานีวิทยุชุมชน เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์เชิงรุกเข้าสู่พื้นที่เป้าหมาย ประเภทและรูปแบบรายการที่ตั้งไว้ ดำเนินรายการตามผังรายการออกอากาศที่วางไว้ ต้องมีความรับผิดชอบต่อรายการที่ตนเองเป็นผู้ดำเนินรายการ คือ มาจัดให้ตรงเวลาสามารถให้มีการออกอากาศได้อย่างต่อเนื่อง

3) กระบวนการการผลิตรายการ

- นายนิคม เบี้ยวเก็บ ให้สัมภาษณ์ว่า เนื้อหาที่จะนำเสนอในรายการต้องเป็นเรื่องราวที่ใกล้ตัวกับคนในชุมชน หรือเรื่องที่กำลังอยู่ในความสนใจ งานเทศกาล มีการสร้างการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน เช่น ออกไปพบปะพุดคุยกับผู้ฟังในประเด็นเนื้อหาที่จะนำมาพุดคุยให้ติดตามรับฟัง หรือแจ้งในรายการก่อนถึงวันที่จะออกอากาศว่าจะนำเสนอในประเด็นนั้นๆ โดยขั้นตอนในการผลิตรายการ คือ มีการกำหนดแนวคิดของรายการ มีการวางโครงร่างของประเด็นที่จะนำเสนอ และมีการซักซ้อมก่อนที่จะออกอากาศ

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร ระบุว่า มีการวางแผน ค้นหาข้อมูล เตรียมบทวิทยุคร่าวๆ ในเรื่องราวที่จะนำเสนอในรายการ มีการคัดเลือกหรือเตรียมเพลงที่จะเปิดในรายการให้เรียบร้อยก่อนถึงเวลาออกอากาศ

4) การออกอากาศ สถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร ออกอากาศทุกวัน ตั้งแต่วันจันทร์- วันอาทิตย์ เวลา 05.30 น.- 22.00 น. ด้วยระบบเอฟเอ็ม ความถี่ 97.75 เมกกะเฮิร์ต (นิคม เบี้ยวเก็บ สัมภาษณ์: 8 กุมภาพันธ์ 2554)

5) การประเมินผล

- นายนิคม เบี้ยวเก็บ ให้สัมภาษณ์ว่า ประเมินผลจากผลตอบรับทางโทรศัพท์หรือจดหมายจากผู้ฟัง และครูอาจารย์ที่ได้รับมอบหมายให้ติดตามเฝ้าฟังการออกอากาศของผู้ดำเนินรายการแต่ละคน ทุกเดือนที่มีการประชุมประจำเดือน ก็จะนำข้อมูลที่ได้มานำเสนอต่อที่ประชุม เพื่อร่วมพิจารณาหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาตนเองต่อไป เช่น รูปแบบรายการและเนื้อหาที่นำเสนอจะต้องเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ว่าเป็นเด็กเยาวชน เป็นครู หรือผู้ฟังทั่วไป

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร ระบุว่า มีการประเมินผลการจัดรายการจากผลตอบรับทางโทรศัพท์หรือจดหมายจากผู้ฟัง และทางโรงเรียนได้มอบหมายให้ครูอาจารย์ติดตามเฝ้าฟังการออกอากาศของผู้ดำเนินรายการแต่ละคน โดยในทุกเดือนที่มีการประชุมประจำเดือนก็จะนำข้อมูลที่ได้มานำเสนอต่อที่ประชุม เพื่อร่วมพิจารณาหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาตนเองต่อไป เช่น เทคนิคการนำเสนอ คือ การใช้ภาษาที่สามารถฟังแล้วเข้าใจได้ง่ายไม่ใช้ภาษาเชิงวิชาการมากเกินไป

2.3.3 การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านวัสดุอุปกรณ์

วัสดุอุปกรณ์ของสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร ประกอบด้วย

1) อุปกรณ์การผลิตรายการ ประกอบด้วย

- เครื่องเล่นและบันทึกเสียงดิจิตอลขนาดเล็ก จำนวน 2 เครื่อง
- เครื่องคอมพิวเตอร์ จำนวน 2 เครื่อง
- ไมโครโฟน จำนวน 2 ตัว
- เครื่องควบคุมเสียง จำนวน 1 ตัว
- ลำโพงเล็ก จำนวน 2 คู่

- หูฟัง จำนวน 2 ตัว

2) อุปกรณ์การส่งกระจายเสียง ประกอบด้วย

- เครื่องส่ง จำนวน 1 เครื่อง
- เครื่องคอมพิวเตอร์ จำนวน 2 เครื่อง
- เครื่องควบคุมเสียง จำนวน 1 เครื่อง
- ไมโครโฟน จำนวน 2 ตัว
- เครื่องเล่นซีดี ดีวีดี MP3 จำนวน 1 เครื่อง
- เครื่องรับวิทยุ จำนวน 1 เครื่อง
- โทรศัพท์ จำนวน 1 เครื่อง

- นายนิคม เบี้ยวเก็บ ให้สัมภาษณ์ว่า การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านวัสดุอุปกรณ์ดังกล่าวของสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร โดยวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เหล่านี้ ได้มาจากการจัดซื้อตามระเบียบของทางราชการตามงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากทางโรงเรียน โดยมีเจ้าหน้าที่เทคนิค ซึ่งเป็นครูช่างและครูคอมพิวเตอร์ ตรวจสอบการทำงานและโปรแกรมใช้งานอยู่เป็นประจำ

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร ระบุว่า การบริหารจัดการวัสดุอุปกรณ์ มีการจัดวัสดุอุปกรณ์ให้เป็นระบบ ระเบียบ สามารถหยิบจับได้ง่าย และมีการกำกับดูแล โดยมีช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์ มีเจ้าหน้าที่ดูแลระบบเสียงและจัดหาเพลง มีการจัดการอย่างเป็นระบบและติดตามตลอด

ภาพที่ 4.8 วัสดุอุปกรณ์ในห้องส่ง สถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร

2.3.4 การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านงบประมาณ

การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านงบประมาณของสถานีวิทยุชุมชน เพื่อการศึกษาโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร มีค่าใช้จ่ายประจำเดือน ประกอบด้วย

- ค่าสาธารณูปโภค	3,500 บาท
- ค่าวัสดุ/อุปกรณ์	2,000 บาท
- ค่าครุภัณฑ์	1,500 บาท
- ค่าตอบแทนใช้สอย	500 บาท

รวมงบประมาณที่ใช้จ่ายในแต่ละเดือน รวมประมาณ 7,500 บาทต่อเดือน

- นายนิคม เบี้ยวเก็บ ให้สัมภาษณ์ว่า โดยงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน ใช้งบประมาณของโรงเรียน มีการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินและบัญชีของโรงเรียนบันทึก รายการเกี่ยวกับ รายรับ – รายจ่ายของสถานีเป็นประจำทุกเดือน เพื่อนำเสนอต่อผู้บริหารสถานีและผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร ระบุว่า งบประมาณของทางสถานีได้รับจัดสรรจาก งบประมาณของโรงเรียน สำหรับงบประมาณในการจัด/ผลิตรายการ และค่าตอบแทนในการ ปฏิบัติงานนั้นไม่มี เนื่องจากเป็นวิทยุเพื่อการศึกษาสังกัดโรงเรียน

2.4 ปัญหาอุปสรรคการบริหารจัดการสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร

2.4.1 การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านบุคลากร

- นายนิคม เบี้ยวเก็บ ให้สัมภาษณ์ว่า มีนักเรียนจบหลักสูตรทุกปี และข้าราชการครูก็มีการโอนย้ายทุกปี จึงต้องมีการสรรหาผู้ดำเนินรายการใหม่มาทดแทนผู้ที่ออกไป ซึ่งยังขาดประสบการณ์ ขาดความรู้ ความเข้าใจในการเป็นผู้ดำเนินรายการทางวิทยุกระจายเสียง และปัญหาในเรื่องของเวลา ผู้ดำเนินรายการส่วนใหญ่เป็นครูที่มีหน้าที่หลักคือสอนหนังสือและนักเรียนที่ต้องเรียนหนังสือตรงตามตารางเรียนตารางสอน

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร ระบุว่า ปัญหาอุปสรรคด้านบุคลากร เนื่องจากสถานีวิทยุฯ สังกัดโรงเรียน จึงไม่มีค่าตอบแทน ผู้ดำเนินรายการมาทำหน้าที่ด้วยจิตอาสา ทำให้บางครั้งขาดแรงจูงใจในการทำงาน และผู้ดำเนินรายการส่วนใหญ่เป็นครู เจ้าหน้าที่ และนักเรียน ทำให้ช่วงเวลา

ในการจัดรายการไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับตารางเรียนตารางสอน ส่งผลให้การดำเนินรายการไม่ต่อเนื่อง ทำให้ผู้ฟังไม่ได้รับฟังอย่างสม่ำเสมอ

2.4.2 การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านรายการ

- นายนิคม เบี้ยวเก็บ ให้สัมภาษณ์ว่า เนื่องจากปัญหาด้านบุคลากรที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงผู้ดำเนินรายการ และปัญหาเรื่องเวลาทั้งครูผู้สอนและนักเรียน ในส่วนของชั่วโมงที่เรียนที่สอนอาจไม่ตรงกับช่วงเวลาที่ดำเนินรายการประจำ ส่งผลให้การดำเนินรายการไม่ค่อยต่อเนื่อง เนื่องจากว่างจากการเรียนการสอนเวลาใดก็มาจัด จึงทำให้รูปแบบการจัดรายการไม่หลากหลาย ไม่ต่อเนื่อง ส่วนใหญ่จะเป็นการพูดคุยสลับกับการเปิดเพลง

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร ระบุว่า ปัญหาอุปสรรคด้านรายการ ยังไม่มีความหลากหลาย เช่น รายการส่วนใหญ่จะเป็นรายการที่นำเสนอในรูปแบบการพูดคุยสลับกับการเปิดเพลง ส่วนรายการที่เป็นรูปแบบซับซ้อนไม่สามารถดำเนินการได้ รวมทั้งขาดผู้มีประสบการณ์ หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางที่จะมาให้ความรู้ และข้อมูลข่าวสารทางด้านเกษตร กฎหมาย และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

2.4.3 การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านวัสดุอุปกรณ์

- นายนิคม เบี้ยวเก็บ ให้สัมภาษณ์ว่า ปัญหาในด้านวัสดุอุปกรณ์ก็เป็นปัญหาเล็กๆ น้อยๆ ที่มีปัญหาก็จะเป็นเรื่องของคอมพิวเตอร์ที่ติดไวรัส และปัญหาเรื่องอินเทอร์เน็ตที่บางครั้งใช้ไม่ได้ แต่ก็มีครูคอมพิวเตอร์คอยดูแลแก้ไขอยู่ตลอดเวลา

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร ระบุว่า ปัญหาอุปสรรคด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องส่งเป็นเครื่องที่ผู้ขายประกอบเองในประเทศไทย ทำให้ชำรุดเสียหายบ่อย และเครื่องควบคุมระดับเสียง (MIXER) เป็นเครื่องที่ใช้ในงานเครื่องเสียงทั่วไป ไม่ใช่เครื่องที่ใช้เฉพาะการส่งกระจายเสียง การปรับระดับเสียงถ้าผู้ดำเนินรายการที่ไม่คุ้นเคย หรือไม่มีความชำนาญ อาจจะทำให้คุณภาพเสียงด้อยลง เนื่องจากผู้ดำเนินรายการเป็นผู้ควบคุมเสียงเอง

2.4.4 การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านงบประมาณ

- นายนิคม เบี้ยวเก็บ ให้สัมภาษณ์ว่า งบประมาณของสถานีวิทยุได้มาจากงบประมาณของโรงเรียนในบางครั้งอาจล่าช้า และไม่ต่อเนื่อง

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร ระบุว่า ปัญหาอุปสรรคด้านงบประมาณ คือ งบประมาณเป็นงบที่ได้รับจัดสรรจากงบประมาณของโรงเรียน จึงมีงบประมาณจำกัดในส่วนของการจัดสรรมาใช้

จ่ายในสถานีวิทย์ ส่งผลให้เกิดปัญหาด้านบุคลากรและด้านวัสดุอุปกรณ์ โดยงบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน 7,500 บาทต่อเดือนนั้นยังไม่เพียงพอ ควรจะได้รับการจัดสรรที่มากกว่านี้ เช่น 12,000 บาทขึ้นไป

2.5 การมีส่วนร่วมของผู้ฟังรายการสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร

2.5.1 การมีส่วนร่วมในระดับผู้ฟัง

- นายนิคม เบี้ยวเก็บ ให้สัมภาษณ์ว่า ผู้รับฟังรายการที่มีความคุ้นเคยกับผู้ดำเนินรายการท่านใด ก็จะโทรมาพูดคุยเกี่ยวกับปัญหาชุมชน ปัญหาเด็กและเยาวชน คอยรายงานการรับฟังรายการของผู้จัด รวมทั้งติชม เสนอแนะรูปแบบรายการและโทรศัพท์เข้ามาร่วมแสดงความคิดเห็นในรายการ เช่น รายการวันนี้ที่ น.พ. ดำเนินรายการโดย นายนิคม เบี้ยวเก็บ รองผู้อำนวยการโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร มีผู้ฟังรายการ หรือกลุ่มผู้ปกครองโทรศัพท์เข้ามาในรายการประมาณไม่ต่ำกว่า 5 – 6 สาย ในช่วงเวลาที่ออกอากาศ

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร ระบุว่า ผู้ฟังรายการวิทยุชุมชนสามารถมีส่วนร่วมในระดับผู้ฟัง คือ การรายงานผลการรับฟังให้ผู้จัดรายการ ติชม/เสนอแนะ/ประเมินรายการ โทรศัพท์เข้ามาร่วมแสดงความคิดเห็นในรายการ เช่น รายการเฮฮาหมอลำ ที่มีผู้ฟังโทรศัพท์เข้ามาเพื่อแจ้งผลการรับฟัง สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนในสาขาวิชาต่างๆ ให้ข้อมูลหรือแนะแนวการศึกษาให้แก่รุ่นน้อง เป็นตัวแทนส่งข่าวสาร/ร่วมแจ้งข่าวสาร/ตรวจสอบข่าวสารกับพื้นที่ ร้องทุกข์/ร้องเรียนปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน ร่วมงานเวทีสัญจร/กิจกรรมต่างๆ ของวิทยุชุมชน/ช่วยจัดหาทุนสนับสนุน และมีส่วนร่วมเสนอแนะรูปแบบรายการ

2.5.2 การมีส่วนร่วมในระดับผู้ร่วมผลิตรายการ

- นายนิคม เบี้ยวเก็บ ให้สัมภาษณ์ว่า ผู้ฟังรายการวิทยุชุมชนสามารถมีส่วนร่วมในระดับผู้ร่วมผลิตรายการคือ เป็นอาสาสมัครผู้สื่อข่าวส่งข่าวสาร เช่น รายการเพื่อนครูที่มีข้าราชการครูในแต่ละโรงเรียนในจังหวัดหนองบัวลำภูคอยส่งข้อมูลหรือเรื่องราวเกี่ยวกับการอบรมการผลิตสื่อการเรียนการสอนโครงการต่างๆ ปัญหาความเดือดร้อนของครู และเกี่ยวกับสวัสดิการครู ช่วยเป็นแหล่งข้อมูลประจำสำหรับการแนะนำวิทยากร/แขกรับเชิญในพื้นที่ ผู้บริหารสถานีได้ทำหนังสือส่งไปเชิญเพื่อเป็นแขกรับเชิญ/วิทยากร/ผู้ให้สัมภาษณ์แบบบางโอกาสหรือแบบประจำร่วมผลิตรายการในแง่ของการช่วยเหลือประเด็น เลือกลงนาม ช่วยรวบรวมข้อเท็จจริง ซึ่งจะมีบทบาททั้งในขั้นตอนก่อน/ระหว่าง/หลังการผลิต ซึ่งอาจอยู่ในฐานะอนุกรรมการ/คณะกรรมการ

ผลิตเนื้อหารายการ ซึ่งได้รับการพิจารณาแต่งตั้งจากคณะผู้บริหารสถานศึกษา และมีส่วนร่วมเป็นผู้ดำเนินรายการ

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร ระบุว่า ผู้ฟังรายการวิทยุชุมชนสามารถมีส่วนร่วมในระดับผู้ร่วมผลิตรายการ คือ เป็นอาสาสมัครผู้สื่อข่าวส่งข่าวสาร ช่วยเป็นแหล่งข้อมูลประจำสำหรับการแนะนำวิทยากร/แขกรับเชิญในพื้นที่ เป็นแขกรับเชิญ/วิทยากร/ผู้ให้สัมภาษณ์แบบบางโอกาสหรือแบบประจำ เช่น รายการเยาวชนคนเด่นที่เชิญผู้ที่ประสบผลสำเร็จในด้านต่างๆ เช่น ด้านการเรียน ด้านกีฬา ด้านจริยธรรมคุณธรรมที่ได้รับเกียรติบัตร เป็นต้น มาร่วมพูดคุยในรายการ เปิดโอกาสให้ผู้ฟังร่วมผลิตรายการในแง่ของการช่วยเหลือประเด็น เลือกลงนาม ช่วยรวบรวมข้อเท็จจริง ซึ่งจะมีบทบาททั้งในขั้นตอนก่อน/ระหว่าง/หลังการผลิต ซึ่งอาจอยู่ในฐานอนุกรรมการ/คณะกรรมการผลิตเนื้อหารายการ และมีส่วนร่วมเป็นผู้ดำเนินรายการ

2.5.3 การมีส่วนร่วมในระดับผู้บริหาร/ผู้วางแผน/นโยบาย

- นายนิคม เปี้ยวเก็บ ให้สัมภาษณ์ว่า ผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมปรึกษาหารือหรือหาแนวทางในการดำเนินรายการเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ฟังให้มากที่สุด ทั้งในส่วนของ การวางแผนและนโยบายเกี่ยวกับวิทยุชุมชน และการตัดสินใจเกี่ยวกับการเพิ่ม-ลด ช่วงเวลาการออกอากาศ ได้แก่ นายกองค้ำการบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรีเทศบาลเมือง ตัวแทนจากสถานีตำรวจ ตัวแทนจากสื่อมวลชนของจังหวัด ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร ระบุว่า ผู้ฟังรายการวิทยุชุมชนสามารถมีส่วนร่วมในระดับนี้ คือ วางแผนและนโยบายเกี่ยวกับวิทยุชุมชน ตัดสินใจเกี่ยวกับการแต่งตั้งกรรมการ ตัดสินใจเกี่ยวกับการเพิ่ม – ลด ช่วงเวลาออกอากาศ และวางแผนกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาวิทยุชุมชน โดยผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว เช่น นายกองค้ำการบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรีเมือง ตัวแทนจากสถานีตำรวจ ตัวแทนสื่อมวลชนในจังหวัด ประชาสัมพันธ์จังหวัด ชมรมนักจัดรายการวิทยุกระจายเสียงจังหวัดหนองบัวลำภู ซึ่งมีการประชุม 2 เดือนต่อครั้ง

2.6 แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร

2.6.1 การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านบุคลากร

- นายนิคม เปี้ยวเก็บ ให้สัมภาษณ์ว่า ควรมีการจัดหาบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการจัดรายการ การผลิตรายการมาดำเนินการประจำในการเป็นผู้จัดรายการ

ผู้ผลิตรายการ หรือผู้ควบคุมการจัดรายการการผลิตรายการ และจัดหานักเรียนมาฝึกประสบการณ์ด้านการดำเนินรายการวิทยุกระจายเสียงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินรายการของทางสถานีดำเนินรายการไปอย่างต่อเนื่อง เพราะนักเรียนสำเร็จการศึกษาออกไปทุกปี ครูก็มีการโยกย้ายแต่งตั้งใหม่ทุกปี ดังนั้น ต้องมีการจัดเตรียมผู้ที่มาดำเนินการแทนผู้ที่ย้ายออกไปให้สามารถดำเนินรายการต่อไปได้ตลอดเวลา

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร ระบุว่า แนวทางในการพัฒนาวิทยุชุมชนด้านบุคลากรควรมีการจัดอบรมอย่างเป็นทางการในหลักสูตรการจัดรายการ การผลิตรายการ การเป็นผู้จัดรายการ ผู้ผลิตรายการ และผู้ดำเนินรายการ ควรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้ดำเนินรายการหรือระหว่างสถานีวิทยุชุมชนเพื่อจะได้นำความรู้ที่ได้รับการอบรมมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน หรือดำเนินการของสถานี

2.6.2 การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านรายการ

- นายนิคม เบี้ยวเก็บ ให้สัมภาษณ์ว่า แนวทางการบริหารจัดการด้านรายการ ควรมีการจัดสรรเวลาให้เหมาะสมกับผู้ฟังและผู้ผลิตรายการเชิงวิชาการ สารคดีที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับชุมชน / ท้องถิ่นให้มากขึ้น และควรมีการบันทึกเทปรายการที่ผู้จัดรายการไม่สามารถมาจัดรายการสดได้ เมื่อถึงเวลาออกอากาศก็ให้เจ้าหน้าที่เทคนิคเปิดเทปรายการให้

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร ระบุว่า แนวทางในการพัฒนาวิทยุชุมชนด้านรายการ ควรมีหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง เช่น ประชาสัมพันธ์จังหวัดที่ต้องให้การกำกับดูแล ติดตาม ให้ความรู้อย่างต่อเนื่องแก่ผู้ดำเนินรายการ อีกทั้งรูปแบบเนื้อหาสาระของรายการควรเป็นเนื้อหาสาระที่ให้ความรู้แก่ผู้ฟังรายการวิทยุ

2.6.3 การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านวัสดุอุปกรณ์

- นายนิคม เบี้ยวเก็บ ให้สัมภาษณ์ว่า ต้องมีการดูแลวัสดุอุปกรณ์ให้สามารถใช้งานได้ตลอดเวลา รวมทั้งมีการเฝ้าฟังการออกอากาศเพื่อให้การออกอากาศอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตลอดเวลาที่ออกอากาศ

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร ระบุว่า แนวทางในการพัฒนาวิทยุชุมชนด้านวัสดุอุปกรณ์ ควรมีการจัดซื้อหรือจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน เช่น เครื่องควบคุมเสียง (MIXER) ควรเป็นเครื่องที่ใช้ในงานกระจายเสียงโดยตรง และมีเครื่องปรับระดับเสียง เพื่อที่จะให้เสียงออกมาได้มาตรฐานระดับเดียวกันตลอดเวลาที่ออกอากาศ

2.6.4 การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านงบประมาณ

- นายนิคม เบี้ยวเก็บ ให้สัมภาษณ์ว่า ควรมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการซ่อมแซมและบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์เครื่องใช้ในการออกอากาศตลอดปี
- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร ระบุว่าแนวทางในการพัฒนาวิทยุชุมชนด้านงบประมาณ ควรมีการจัดหางบประมาณอย่างเพียงพอจากเดิมเดือนละประมาณ 7,500 บาท ควรเพิ่มเป็น 12,000 บาท ในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เช่น เครื่องควบคุมเสียง (MIXER) เครื่องควบคุมระดับเสียง และงบประมาณในการสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานของผู้ดำเนินงาน/ผู้ดำเนินรายการเกี่ยวกับสวัสดิการ เช่น น้ำดื่ม กาแฟ เป็นต้น

2.6.5 การมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชน

- นายนิคม เบี้ยวเก็บ ให้สัมภาษณ์ว่า เชิญชวนให้สมาชิกในชุมชนและผู้ฟังรายการของทางสถานีมาร่วมเป็นผู้เสนอแนะผังรายการ รูปแบบการดำเนินรายการแจ้งข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์ผ่านรายการของสถานีอย่างเห็นเป็นรูปธรรม
- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร ระบุว่า แนวทางในการพัฒนาวิทยุชุมชนในด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชน ควรมีการสำรวจความคิดเห็นของสมาชิกในชุมชนเพื่อนำมาปรับปรุงหรือปรับใช้ในการผลิตรายการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และเปิดโอกาสให้สมาชิกในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินรายการและผลิตรายการมากขึ้น

สรุปการดำเนินงานของสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร

1. การบริหารจัดการวิทยุชุมชน

1.1 บุคลากร มีการแบ่ง 4 ฝ่าย คือ ฝ่ายธุรการ ฝ่ายข่าว ฝ่ายเทคนิค และฝ่ายจัดรายการ โดยมีจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการพูด การเขียน การใช้ภาษาไทยการสื่อสารทางวิทยุกระจายเสียงให้กับผู้ดำเนินรายการ การประเมินผลรายการของสถานีมีแต่การประเมินอย่างไม่เป็นทางการ

1.2 การจัดการด้านรายการ การจัดรายการมี 4 ประเภท คือ รายการข่าวและข่าวสาร ร้อยละ 15 รายการความรู้ ร้อยละ 47 รายการบันเทิง ร้อยละ 23 และรายการเพื่อบริการสาธารณะ ร้อยละ 15 รูปแบบรายการมี 4 รูปแบบ คือ รายการพูดคุยกับผู้ฟัง ร้อยละ 36 รายการพูดคุยสลับเพลง ร้อยละ 46 รายการข่าวและรายการถ่ายทอดข่าว มีสัดส่วนที่เท่ากันคือ ร้อยละ 8 กระบวนการผลิตรายการมีลักษณะเป็นการผลิตรายการแบบไม่ซับซ้อน มีการเตรียมบทวิทยุ ไม่มีเทคนิคการผลิตมากสอดคล้องกับรูปแบบรายการ

1.3 วัสดุอุปกรณ์ที่สำคัญ ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องผสมเสียง ไมโครโฟน แผ่น CD ฯลฯ

1.4 งบประมาณ จากโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร

2. ปัญหาอุปสรรคการบริหารจัดการวิทยุชุมชน

2.1 บุคลากร ไม่มีบุคลากรด้านการผลิตรายการอย่างต่อเนื่อง ไม่มีค่าตอบแทน

2.2 การบริหารจัดการด้านรายการ รูปแบบรายการไม่หลากหลาย การดำเนินรายการไม่ต่อเนื่อง

2.3 วัสดุอุปกรณ์คุณภาพต่ำ ขาดความรู้ด้านเทคนิคการส่งกระจายเสียง

2.4 งบประมาณ ที่ได้รับจัดสรรจากโรงเรียนมีจำกัดล่าช้าและไม่ต่อเนื่อง

3. ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ฟังรายการวิทยุชุมชน

3.1 ระดับผู้ฟัง มีส่วนร่วมในแง่ให้ข้อเสนอแนะ ดิชมรายการ

3.2 ระดับผู้ผลิตรายการ บุคลากรด้านการศึกษาจากโรงเรียนต่างๆ และเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานของรัฐ มีส่วนร่วมในการผลิตรายการ และเป็นแหล่งข้อมูล

3.3 ระดับนโยบาย หัวหน้าส่วนราชการและตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน มีส่วนร่วมในการประชุมปรึกษาหารือหรือหาแนวทางในการดำเนินรายการเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ฟังให้มากที่สุด

4. แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการวิทยุชุมชน

4.1 บุคลากร จัดอบรมเพิ่มเติมด้านการจัดรายการ การผลิตรายการ

4.2 การบริหารจัดการด้านรายการ มีเนื้อหาหลากหลายให้สาระความรู้แก่ผู้ฟัง รายการ สำนวความคิดเห็นของสมาชิกในชุมชนเพื่อนำมาปรับปรุงปรับใช้ในการผลิตรายการให้มีประสิทธิภาพ

4.3 วัสดุอุปกรณ์ ควรมีวัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน

4.4 งบประมาณ ควรมีงบประมาณที่เพียงพอต่อการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

3. สถานีวิทยุชุมชน รั้วเสมา คุรุคามเรดิโอ (บ้านช่องโป้)

3.1 ข้อมูลทั่วไป

3.1.1 ผู้บริหารสถานีวิทยุชุมชน รั้วเสมา คุรุคาม เรดิโอ (บ้านช่องโป้)

ผู้บริหารสถานีวิทยุชุมชน รั้วเสมา คุรุคาม เรดิโอ (บ้านช่องโป้) คือ นายมงคล แคนมัน อายุ 56 ปี มีภูมิลำเนาอยู่ในตำบลบ้านขาม อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู การศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพหลักรับราชการครู ปฏิบัติงานในสถานีแห่งนี้ 5 ปี ตำแหน่งผู้บริหารสถานี เคยเข้ารับการอบรมในหลักสูตรการผลิตรายการ จัดโดยสำนักงานประชาสัมพันธ์ เขต 1 จังหวัดขอนแก่น และผ่านการอบรมหลักสูตรสื่อมวลชนเพื่อการประชาสัมพันธ์กิจกรรม จัดโดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองบัวลำภู

3.1.2 ผู้ปฏิบัติงานสถานีวิทยุชุมชน รั้วเสมา คุรุคาม เรดิโอ (บ้านช่องโป้)

ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน รั้วเสมา คุรุคาม เรดิโอ (บ้านช่องโป้) ที่ให้ข้อมูลจำนวน 6 คน เป็นชาย 4 คน อายุระหว่าง 30-60 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี 1 คน มัธยมศึกษา 3 คน ปฏิบัติงานมาแล้ว 5 ปี 1 คน 3 ปี 1 คน 2 ปี 2 คน เป็นหญิง 2 คน อายุระหว่างต่ำกว่า 20 - 40 ปี ระดับการศึกษา ปริญญาตรี 1 คน และปวส. 1 คน และมีภูมิลำเนาอยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู การศึกษาระดับมัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และปริญญาตรี อาชีพหลักรับจ้าง ค้าขาย เกษตรกร และรับราชการ ทุกปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้ดำเนินรายการวิทยุชุมชน

3.2 ประวัติและการดำเนินงานของวิทยุชุมชน

- ประวัติการก่อตั้งสถานีวิทยุชุมชน รั้วเสมา คุรุคาม เรดิโอ (บ้านช่องโป้) ตั้งขึ้นตามมาตรา 40 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 เริ่มออกอากาศเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2548 ตั้งอยู่ที่ 20 หมู่ 5 บ้านช่องโป้ ตำบลบ้านขาม อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู ส่งกระจายเสียงในระบบเอฟเอ็ม คลื่นความถี่ 100.65 เมกกะเฮิร์ต ทำการออกอากาศเป็นประจำทุกวัน ตั้งแต่เวลา 05.00 - 24.00 น. ใช้กำลังส่ง 500 วัตต์ บริหารในรูปแบบคณะกรรมการวิทยุชุมชน โดยมี นายประเด่น สิงห์คำ เป็นประธาน และมี นายมงคล แคนมัน เป็นผู้บริหารสถานี

- นโยบาย เป็นตัวกลางในการสื่อสารสาธารณะของประชาชนในท้องถิ่น ระหว่างประชาชนกับประชาชน และภาครัฐกับประชาชน

- เป้าหมาย ประชาชนในท้องถิ่นได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างชัดเจนและทั่วถึง มีความรู้เรื่องการประกอบอาชีพต่างๆ ได้อย่างมีคุณภาพ ประชาชนได้มีโอกาสใช้และเรียนรู้วิธีการสื่อสารทางคลื่นวิทยุ และประชาชนได้เผยแพร่สินค้าชุมชนได้อย่างกว้างขวาง

- วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นตัวกลางในการสื่อสารสาธารณะของประชาชนในท้องถิ่น ระหว่างประชาชนกับประชาชน และภาครัฐกับประชาชน เพื่อถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารให้กับสถานีหลักของทางราชการ เช่น สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดหนองบัวลำภู เพื่อส่งเสริม เผยแพร่ธุรกิจและวิสาหกิจชุมชน (สินค้า OTOP) และกลุ่มองค์กรต่างๆ ในชุมชนและเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษาในท้องถิ่น ได้ประชาสัมพันธ์องค์กร และส่งข่าวสารสู่ประชาชน

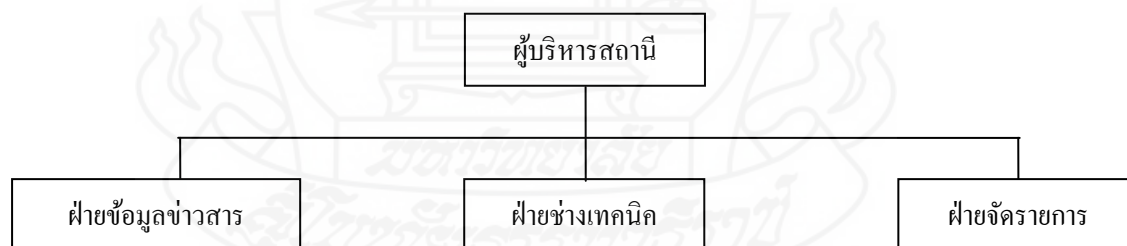
- แนวทางการดำเนินงาน การดำเนินงานอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของผู้บริหารสถานี และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการบริหารสถานี มีการมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน มีการทำงานเป็นทีมในลักษณะร่วมด้วยช่วยกัน ปรีกษาหารือหรือแสดงความคิดเห็น เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ (เอกสารประกอบการจัดตั้งสถานีวิทยุชุมชนรั้วเสมาครุฑมเรดิโอ: 2548)

3.3 การบริหารจัดการสถานีวิทยุชุมชน รั้วเสมา ครุฑม เรดิโอ (บ้านช่องโป้)

3.3.1 การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านบุคลากร

1) โครงสร้างการบริหารงาน

การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านบุคลากรของสถานีวิทยุชุมชน รั้วเสมา ครุฑม เรดิโอ (บ้านช่องโป้) มีการกำหนดโครงสร้างการบริหารงานอย่างชัดเจน โดยแบ่งออกเป็น 3 ฝ่าย คือ ฝ่ายข้อมูลข่าวสาร ฝ่ายช่างเทคนิค และฝ่ายจัดรายการ ซึ่งอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของผู้บริหารสถานี (เอกสารประกอบการจัดตั้งสถานีวิทยุชุมชนรั้วเสมาครุฑมเรดิโอ: 2548) ดังนี้

ภาพที่ 4.9 โครงสร้างการบริหารวิทยุชุมชน รั้วเสมา ครุฑม เรดิโอ (บ้านช่องโป้)

การกำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

- ฝ่ายข้อมูลข่าวสาร มีหน้าที่หาข้อมูลข่าวสารเพื่อให้ผู้ฟังได้รับทราบ และติดต่อสื่อสารกับหน่วยงานต่าง ๆ

- ฝ่ายช่างเทคนิค มีหน้าที่กำกับดูแลอุปกรณ์ในห้องควบคุมเสียง ห้องส่งในการดำเนินการออกอากาศให้สามารถออกอากาศได้อย่างต่อเนื่อง

- ฝ่ายจัดรายการ มีหน้าที่ผลิตรายการที่น่าสนใจและเกิดประโยชน์ต่อชุมชนให้มากที่สุด

2) การคัดเลือก

ผู้ดำเนินรายการรุ่นใหม่ ๆ ที่สนใจเข้ามามีส่วนร่วมในสถานีฯ ผู้บริหารสถานีและกรรมการบริหารสถานีจะเป็นผู้คัดเลือก โดยการสัมภาษณ์และให้ทดลองจัดรายการวิทยุ ซึ่งเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณา คือ มีจิตสาธารณะ ขยัน ตั้งใจทำงาน มีใจรักในงานสื่อสารทางวิทยุชุมชน มีเวลาที่จะมาดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และมีความเข้าใจในการใช้ภาษาในการสื่อสารทางวิทยุกระจายเสียง (มงคล แคนมัน สัมภาษณ์: 9 กุมภาพันธ์ 2554)

3) การฝึกอบรม

ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานีวิทยุได้เข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการเป็นผู้ดำเนินรายการในสถานีวิทยุ การผลิตรายการ การสื่อสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ และเมื่อมีหน่วยงานราชการหรือหน่วยงานภายนอกจัดอบรม เช่น ได้ส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมในหลักสูตรสื่อมวลชนเพื่อการประชาสัมพันธ์กิจกรรม จัดโดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองบัวลำภู (มงคล แคนมัน สัมภาษณ์: 9 กุมภาพันธ์ 2554)

4) การประเมินผล

ประเมินผลการปฏิบัติงานจากการที่ผู้ฟังรายการโทรศัพท์เข้ามาแนะนำติชมรายการ แล้วมีการจดบันทึกไว้เพื่อนำเสนอในที่ประชุมประจำเดือนของสถานี เพื่อหาแนวทางการแก้ไข และส่วนหนึ่งคือ ผู้บริหารสถานีเป็นผู้คอยติดตามรับฟังรายการเพื่อประเมินผลการดำเนินรายการ (มงคล แคนมัน สัมภาษณ์: 9 กุมภาพันธ์ 2554)

3.3.2 การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านรายการ

1) ฟังรายการสถานีวิทยุชุมชน รว้เสมา ครุฑคาม เรดิโอ (บ้านช่องโป้)

ตารางที่ 4.3 ฟังรายการออกอากาศของสถานีวิทยุชุมชน รว้เสมา ครุฑคามเรดิโอ (บ้านช่องโป้)

100.65 เมกกะเฮิร์ต (ออกอากาศวันจันทร์- วันอาทิตย์ ตั้งแต่เวลา 05.00 - 24.00 น.)

เวลา	ชื่อรายการ	ผู้จัดรายการ
05.00 - 05.15	รายการเปิดสถานี	เทป
05.15 - 06.00	รุ่งแจ้งแสงธรรม	เทป
06.00 - 07.00	ไต่บ้านเฮา ว่าสู้กันฟัง	ผู้ใหญ่น้อย
07.00 - 08.00	ถ่ายทอดข่าวจากกรมประชาสัมพันธ์	ถ่ายทอด

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

เวลา	ชื่อรายการ	ผู้จัดรายการ
08.00 - 09.00	เพลงดังในอดีต	หนุ่มเสมา
09.00 - 11.00	เพลินใจไทยอีสาน	เซียงแอ้น / ผู้ใหญ่หรรย
11.00 - 12.00	ที่นี่มี OTOP	ยายมากวดตลาด
12.00 - 13.00	เที่ยงวันบันเทิง	DJ.เปรี๊ยะหวาน
13.00 - 15.00	อบต.บอกกล่าว	จนท.อบต.
15.00 - 17.00	ลูกทุ่งชุมชน	เซียงแอ้น
18.00 - 19.00	เยาวชนสร้างสรรค์	กลุ่มเยาวชนดีเจ
19.00 - 20.00	ถ่ายทอดข่าวจากกรมประชาสัมพันธ์	ถ่ายทอด
20.00 - 22.00	คู่ใจวัยทีน	DJ.เปรี๊ยะหวาน
22.00 - 24.00	บทเพลงเพื่อชีวิต / ปิดสถานี	หนุ่มหกลีบ

- รายการถ่ายทอดข่าวจากกรมประชาสัมพันธ์ ที่ถ่ายทอดจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดหนองบัวลำภู (มงคล แคนมัน สัมภาษณ์: 9 กุมภาพันธ์ 2554)

- รายการเที่ยงวันบันเทิง เป็นรายการที่พูดคุยถึงเรื่องราวข่าวสารในวงการบันเทิง ศิลปิน ดารา นักร้อง หมอลำ หรือบุคคลที่กำลังอยู่ในความสนใจของผู้ฟังหรือชุมชน (เดียน คนแรง สัมภาษณ์: 9 กุมภาพันธ์ 2554)

- รายการไต่บ้านเฮา เว้าสู่กันฟัง ผู้ใหญ่หรรย ออผญา จะพูดถึงการทำมาหากิน อาชีพของคนในชุมชน การเพาะปลูก การดูแลพืชผลทางการเกษตร การทำปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ งานบุญงานประเพณี ที่ผู้นำชุมชนแจ้งข่าวสารเข้ามา เพื่อให้ประชาสัมพันธ์การพยากรณ์อากาศของภาคตะวันออก เฉียงเหนือ แจ้งข่าวสารของทางราชการ โครงการต่างๆ ที่เกี่ยวกับชุมชนอำเภอ จังหวัด และมีการเปิดโอกาสให้ผู้ฟังได้พูดคุยเกี่ยวกับปัญหาของชุมชนเข้ามาในรายการเพื่อหาแนวทางแก้ไข (ทองสุข สามารถ สัมภาษณ์: 9 กุมภาพันธ์ 2554)

- รายการที่นี่ มี OTOP จะพูดถึงวิสาหกิจชุมชน มีการออกไปสัมภาษณ์บันทึกเสียงของพ่อค้า แม่ค้าที่ตลาดชุมชน กลุ่มเกษตรกร เช่น กลุ่มปลูกเห็ดฟาง กลุ่มเลี้ยงจิ้งหรีด และผู้เฒ่า ผู้แก่ หรือผู้มีภูมิปัญญาในชุมชน (มงคล แคนมัน สัมภาษณ์: 9 กุมภาพันธ์ 2554)

- รายการคู่มือวิทยานิพนธ์ เป็นรายการที่พูดถึงเกร็ดความรู้ เช่น การดูแลสุขภาพ เคล็ดลับการเรียนอย่างไรให้ได้เกรดเอ คณิตคิดเร็ว และเปิดโอกาสให้ผู้ฟังโทรศัพท์เข้ามาขอเพลงในรายการ ส่วนแนวเพลงที่เปิดเป็นเพลงสตริง เหมาะกับกลุ่มวัยรุ่นหนุ่มสาว (ญาดา คนแรง สัมภาษณ์: 9 กุมภาพันธ์ 2554)

- รายการเพลงดังในอดีต เป็นรายการที่เหมาะสมสำหรับผู้ฟังที่นิยมฟังเพลงลูกทุ่งเก่าๆ เพลงต้นฉบับ คนตรีต้นฉบับ พูดถึงเรื่องราวต่างๆ ที่สำคัญที่น่าสนใจเมื่อวันวาน ศิลปวัฒนธรรมของคนในชุมชนสมัยก่อน หรือสังคมที่เปลี่ยนไป (มงคล แคนมัน สัมภาษณ์: 9 กุมภาพันธ์ 2554)

- รายการเพลินใจไทยอีสาน เป็นรายการที่พูดคุยสนุกสนาน สลับด้วยการเปิดเพลงลูกทุ่ง/ลูกทุ่งหมอลำที่กำลังได้รับความนิยมในปัจจุบัน และเปิดโอกาสให้ผู้ฟังได้มีโอกาสแนะนำเพลงเข้ามาทางโทรศัพท์ (สะอาด ศรีธรรม สัมภาษณ์: 9 กุมภาพันธ์ 2554)

- รายการลูกทุ่งชุมชน เป็นรายการเปิดเพลงแนวลูกทุ่ง พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้ฟังโทรเข้ามาขอเพลงในรายการ และพูดคุยเรื่องใกล้ตัวของคนในชุมชน กิจกรรมในชุมชน การฝึกอบรมที่มีในชุมชน เรื่องเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย โดยมีอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ส่งข้อมูลให้ (ทองสุข สามารถ สัมภาษณ์: 9 กุมภาพันธ์ 2554)

- รายการบทเพลงเพื่อชีวิต เป็นรายการที่เปิดเพลงเพื่อชีวิต เหมาะกับผู้ฟังที่ชื่นชอบบทเพลงเพื่อชีวิต (ประเด่น สิงห์ดา สัมภาษณ์: 9 กุมภาพันธ์ 2554)

- รายการรุ่งแจ้งแสงธรรม เป็นการเปิดเทปมีเนื้อหาที่เป็นการปาฐกถาธรรม เทศนาธรรม คติธรรมของพระภิกษุสงฆ์ หรือผู้มีภูมิปัญญาทางธรรม (มงคล แคนมัน สัมภาษณ์: 9 กุมภาพันธ์ 2554)

- รายการเยาวชนสร้างสรรค์ เป็นรายการที่เปิดโอกาสให้กลุ่มเยาวชนดีใจของโรงเรียนบ้านช่องโป้ ตำบลบ้านขาม อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู ได้มีโอกาสเข้ามาพูดคุยเพื่อฝึกทักษะการเป็นผู้ดำเนินรายการ แนะนำการศึกษา อาชีพ และเกร็ดความรู้ต่างๆ (ญาดา คนแรง สัมภาษณ์: 9 กุมภาพันธ์ 2554)

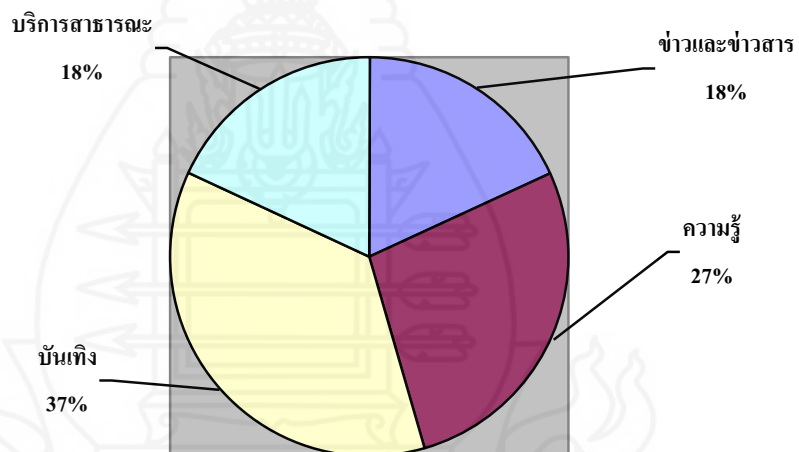
ประเภทรายการของสถานีวิทยุชุมชน ไร่เสมา นครราชสีมา (บ้านช่องโป้)

จากผังรายการของสถานีวิทยุชุมชน ไร่เสมา นครราชสีมา (บ้านช่องโป้) สามารถแบ่งประเภทของรายการทั้งหมดออกได้เป็น 4 ประเภท ประกอบด้วย

1) รายการข่าวและข่าวสาร ประกอบด้วย

- รายการถ่ายทอดข่าวจากกรมประชาสัมพันธ์
- รายการเที่ยงวันบันเทิง

- 2) รายการความรู้ ประกอบด้วย
 - รายการไต่บ้านเฮา เว้าสู่กันฟัง
 - รายการที่นี้ มี OTOP
 - รายการคู่ใจวัยทีน
- 3) รายการบันเทิง ประกอบด้วย
 - รายการเพลงดังในอดีต
 - รายการเพลินใจไทยอีสาน
 - รายการลูกทุ่งชุมชน
 - รายการบทเพลงเพื่อชีวิต
- 4) รายการเพื่อบริการสาธารณะ ประกอบด้วย
 - รายการรุ่งแจ้งแสงธรรม
 - รายการเยาวชนสร้างสรรค์

ภาพที่ 4.10 แสดงสัดส่วนประเภทรายการของสถานีวิทยุชุมชน
 ไร่เสม็ด ไร่สุก ไร่โอ (บ้านช่องโป)

จากการวิเคราะห์ประเภทรายการที่ปรากฏในผังรายการของสถานีวิทยุชุมชน ไร่เสม็ด ไร่สุก ไร่โอ (บ้านช่องโป) สามารถแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ รายการข่าวและข่าวสาร รายการความรู้ รายการบันเทิง และรายการเพื่อบริการสาธารณะ พบว่า รายการบันเทิง มีสัดส่วนร้อยละ 37 ซึ่งมากกว่ารายการอื่น รองลงมาคือ รายการความรู้ มีสัดส่วนร้อยละ 27 ต่อมาคือ รายการข่าวและข่าวสาร และรายการเพื่อบริการสาธารณะ ที่มีสัดส่วนเท่ากันและน้อยที่สุด คือ สัดส่วนร้อยละ 18 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า สถานีวิทยุชุมชน ไร่เสม็ด ไร่สุก ไร่โอ เน้นนำเสนอประเภท

รายการบันเทิงมากกว่ารายการประเภทอื่น รองลงมา คือ รายการประเภทที่ให้ความรู้แก่ผู้ฟัง และการนำเสนอประเภทรายการข่าวและข่าวสาร และรายการเพื่อบริการสาธารณะเป็นประเภทที่นำเสนอน้อยกว่าประเภทอื่น

รูปแบบรายการของสถานีวิทยุชุมชน รั้วเสมา นครคาม เรดิโอ (บ้านช่องโป้)

จากผังรายการของสถานีวิทยุชุมชน รั้วเสมา นครคาม เรดิโอ (บ้านช่องโป้)

สามารถแบ่งรูปแบบของรายการที่นำเสนอทั้งหมดออกได้เป็น 4 รูปแบบ ประกอบด้วย

1) รายการพูดคุยกับผู้ฟัง ประกอบด้วย

- รายการรุ่งแจ้งแสงธรรม
- รายการที่นี่ มี OTOP
- รายการเยาวชนสร้างสรรค์

2) รายการพูดคุยสลับเพลง ประกอบด้วย

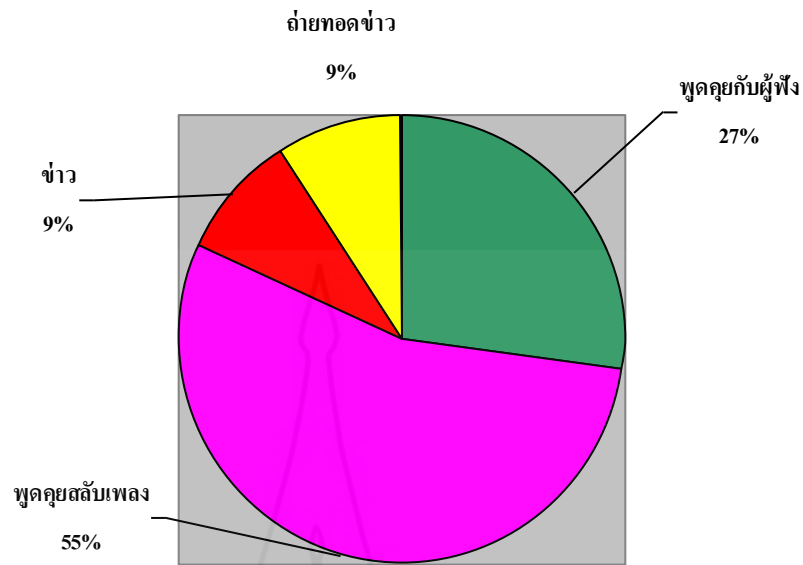
- รายการไต่บ้านเฮา เว้าสู่กันฟัง
- รายการคู่ใจวัยทีน
- รายการเพลงดังในอดีต
- รายการเพลินใจไทยอีสาน
- รายการลูกทุ่งชุมชน
- รายการบทเพลงเพื่อชีวิต

3) รายการข่าว ประกอบด้วย

- รายการเที่ยงวันบันเทิง

4) รายการถ่ายทอดข่าว ประกอบด้วย

- รายการถ่ายทอดข่าวจากกรมประชาสัมพันธ์

ภาพที่ 4.11 แสดงสัดส่วนรูปแบบรายการของสถานีวิทยุชุมชน
 ไร่เสม้า ครุคคัม เรดิโอ (บ้านช่องโป้)

จากการวิเคราะห์รูปแบบรายการที่ปรากฏในผังรายการของสถานีวิทยุชุมชนไร่เสม้า ครุคคัม เรดิโอ (บ้านช่องโป้) สามารถแบ่งรูปแบบรายการออกได้เป็น 4 รูปแบบ คือ รายการพูดคุยกับผู้ฟัง รายการพูดคุยสลับเพลง รายการข่าว รายการถ่ายทอดข่าว พบว่า รายการพูดคุยสลับเพลง มีสัดส่วนร้อยละ 55 ซึ่งมากกว่ารายการอื่นๆ รองลงมาคือ รายการพูดคุยกับผู้ฟัง ที่มีสัดส่วนร้อยละ 27 และต่อมา คือ รายการข่าวและรายการถ่ายทอดข่าว มีสัดส่วนที่น้อยที่สุด คือ มีสัดส่วนร้อยละ 9 แสดงให้เห็นถึงรูปแบบการนำเสนอรายการของสถานีวิทยุชุมชน ไร่เสม้า ครุคคัม เรดิโอ (บ้านช่องโป้) เน้นการนำเสนอในรูปแบบรายการพูดคุยสลับเพลงมากที่สุด ส่วนรูปแบบรายการที่นำเสนอรองลงมา คือ รูปแบบรายการพูดคุยกับผู้ฟัง ส่วนรูปแบบรายการที่นำเสนอน้อยกว่ารูปแบบและมีสัดส่วนเท่ากัน คือ รูปแบบการนำเสนอรายการข่าว และรายการถ่ายทอดข่าว

2) การจัดรายการ

- นายมงคล แคนมัน ให้สัมภาษณ์ว่า มีการกำหนดประเภทรายการ รูปแบบรายการและผังรายการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และนโยบายของสถานีเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินรายการของผู้ดำเนินรายการ

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนรั้วเสมาครุฑคามเรดิโอ (บ้านช่องโป้) ระบุว่า ดำเนินรายการภายใต้กรอบแนวทาง วัตถุประสงค์ นโยบายที่ทางผู้บริหารได้วางไว้มาดำเนินรายการตามวันเวลาที่ตนเองรับผิดชอบ

3) กระบวนการการผลิตรายการ

- นายมงคล แคนมัน ให้สัมภาษณ์ว่า มีการเลือกเนื้อหาที่จะพูดคุย โดยคำนึงเนื้อหาหรือเรื่องราวที่ใกล้ตัวกับคนในชุมชนเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีหรือเรื่องที่กำลังอยู่ในความสนใจและรายการต้องสามารถดำเนินการผลิตได้ง่าย ใช้งบประมาณในการดำเนินการน้อย

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนรั้วเสมาครุฑคามเรดิโอ (บ้านช่องโป้) ระบุว่า การเลือกเนื้อหาที่จะนำเสนอในรายการต้องเป็นเรื่องราวที่ใกล้ตัวกับคนในชุมชน เป็นเรื่องราวที่กำลังอยู่ในความสนใจของผู้ฟัง เช่น รายการไต่บ้านเฮาว่าสู้กันฟัง ที่ดำเนินรายการโดยผู้ใหญ่น้อย ออชญา ในช่วงต้นเดือนเมษายนก่อนถึงช่วงเทศกาลสงกรานต์ เนื้อหาในรายการที่ดำเนินการต้องพูดถึงเรื่องราวเกี่ยวกับวันสงกรานต์ ประวัติความเป็นมา การเดินทาง การตั้งจุดบริการ การใช้รถใช้ถนน และมีการเลือกเพลงที่จะเปิดในรายการให้สอดคล้องกับเรื่องที่พูด เช่น ช่วงสงกรานต์ก็เปิดเพลงเกี่ยวกับวันสงกรานต์ ช่วงประเพณีบุญบั้งไฟก็จะเปิดเพลงที่เกี่ยวกับบุญบั้งไฟ

4) การออกอากาศ สถานีวิทยุชุมชน รั้วเสมา ครุฑคาม เรดิโอ (บ้านช่องโป้) ออกอากาศทุกวัน ตั้งแต่วันจันทร์ - วันอาทิตย์ เวลา 05.00 - 24.00 น. ด้วยระบบเอฟเอ็มความถี่ 100.65 เมกกะเฮิร์ต (มงคล แคนมัน สัมภาษณ์: 9 กุมภาพันธ์ 2554)

5) การประเมินผล

- นายมงคล แคนมัน ให้สัมภาษณ์ว่า เพื่อเป็นการตรวจสอบและประเมินผลรายการ การเข้าถึงและความสนใจในการรับฟังของผู้ฟังและประโยชน์ที่ได้จากการรับฟังรายการวิทยุชุมชน ประเมินผลจากผลตอบรับทางโทรศัพท์หรือจดหมายจากผู้ฟัง การพูดคุยกับผู้ฟัง การสัมภาษณ์ผู้ฟังที่โทรศัพท์เข้ามาในรายการ เมื่อได้ทราบข้อมูลมาแล้ว ก็นำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขต่อไป ส่วนใหญ่เป็นการติชมในเรื่องการรับฟังไม่ชัดเจน ทางสถานีได้แก้ไขโดยการให้ฝ่ายช่างเทคนิคดำเนินการปรับปรุงระบบการออกอากาศ

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนรั้วเสมาครุฑคามเรดิโอ (บ้านช่องโป้) ระบุว่า การประเมินผลโดยการพูดคุยกับผู้ฟังเมื่อผู้ฟังโทรศัพท์เข้ามาในรายการ หรือการออกไปพบปะพูดคุยกับคนในชุมชน เช่น รายการยายมากวดตลาด ที่ผู้จัดรายการได้ออกไปพบปะกับผู้ฟังเพื่อเป็นการประเมินรายการของตนเองว่าผู้ฟังสนใจติดตามรับฟัง

หรือไม่ ชอบรูปแบบที่นำเสนอหรือไม่ ซึ่งก็ได้ข้อเสนอแนะ และคำติชมจากผู้ฟัง แล้วก็นำมาแก้ไขและพัฒนาตนเอง

3.3.3 การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านวัสดุอุปกรณ์

วัสดุอุปกรณ์ของสถานีวิทยุชุมชน รั้วเสมา คุรุคาม เรดิโอ (บ้านช่องโป้) ประกอบด้วย

1) อุปกรณ์การผลิตรายการ ประกอบด้วย

- เครื่องเล่นและบันทึกเสียงดิจิทัลขนาดเล็ก จำนวน 1 เครื่อง
- เครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก จำนวน 1 เครื่อง
- ไมโครโฟน จำนวน 2 ตัว
- เครื่องควบคุมเสียง จำนวน 1 ตัว
- ลำโพงเล็ก จำนวน 2 ตัว
- หูฟัง จำนวน 2 ตัว

2) อุปกรณ์การส่งกระจายเสียง ประกอบด้วย

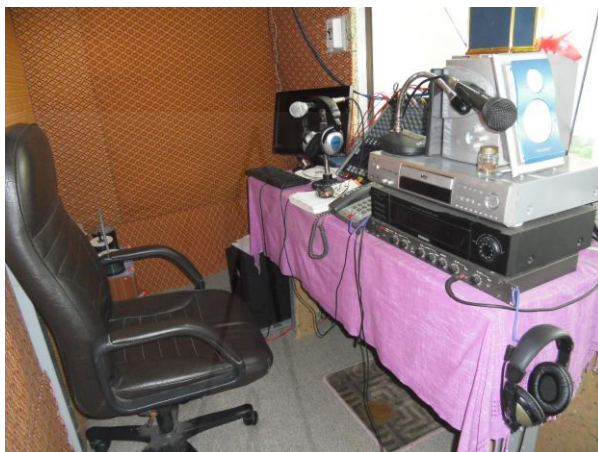
- เครื่องส่ง จำนวน 1 เครื่อง
- เครื่องคอมพิวเตอร์ จำนวน 1 เครื่อง
- เครื่องควบคุมเสียง จำนวน 1 เครื่อง
- ไมโครโฟน จำนวน 2 ตัว
- เครื่องเล่นซีดี ดีวีดี MP3 จำนวน 1 เครื่อง
- เครื่องรับวิทยุ จำนวน 1 เครื่อง
- โทรศัพท์ จำนวน 1 เครื่อง

วัสดุอุปกรณ์ของสถานีวิทยุชุมชน รั้วเสมา คุรุคาม เรดิโอ (บ้านช่องโป้) ได้มาจากการจัดซื้อโดยทุนส่วนตัวของผู้บริหารสถานี

- นายมงคล แคนมั้น ให้สัมภาษณ์ว่า มีการจัดวางวัสดุอุปกรณ์อย่างเป็นระเบียบ และได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่เทคนิคคอยดูแลบำรุงรักษาเครื่องมือเครื่องใช้ในห้องส่ง ตรวจสอบการทำงานเพื่อให้สามารถใช้งานได้ตลอดเวลา และกำชับให้ผู้ปฏิบัติงานช่วยกันดูแลบำรุงรักษาเครื่องมือเครื่องใช้ให้สามารถใช้งานได้ยาวนานที่สุด โดยการช่วยกันรักษาความสะอาดและใช้งานอย่างถูกต้องและคุ้มค่า

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนรั้วเสมา คุรุคามเรดิโอ (บ้านช่องโป้) ระบุว่า มีการจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์อย่างเป็นระเบียบ สามารถหยิบจับมาใช้ได้ง่าย ใช้แล้วต้องเก็บไว้ที่เดิม บุคลากรทุกคนต้องช่วยกันดูแลรักษาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ

เครื่องใช้ต่างๆ ของสถานีให้ดี โดยมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายเทคนิคดูแลเรื่องระบบเสียง และเฝ้าฟังการออกอากาศให้ได้มาตรฐานอยู่เสมอ

ภาพที่ 4.12 วัสดุอุปกรณ์ในห้องส่งสถานีวิทยุเพื่อชุมชน ร้วเสมา ทรูคาม เรดิโอ (บ้านช่องโป้)

3.3.4 การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านงบประมาณ

การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านงบประมาณของสถานีวิทยุชุมชน ร้วเสมา ทรูคาม เรดิโอ (บ้านช่องโป้) มีค่าใช้จ่ายประจำเดือน ประกอบด้วย

- ค่าตอบแทนบุคลากร
- ค่าโทรศัพท์
- ค่าไฟฟ้า
- ค่าน้ำ
- ค่าบริการอินเทอร์เน็ต

รวมงบประมาณที่ใช้จ่ายในแต่ละเดือนประมาณ 30,000 บาท

การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านงบประมาณของสถานีวิทยุชุมชน ร้วเสมา ทรูคาม เรดิโอ งบประมาณที่ใช้ในการบริหารสถานีได้มาจากงบส่วนตัวของผู้บริหารสถานี และได้รับจากผู้สนับสนุนรายการ คิดเป็นสัดส่วนทุนส่วนตัวกับผู้สนับสนุนรายการ เท่ากับ 30 : 70

- นายมงคล แดนมัน ให้สัมภาษณ์ว่า การบริหารจัดการด้านงบประมาณ มีการบันทึกรายรับ – รายจ่ายของสถานีที่เกิดขึ้นแต่ละเดือนเป็นประจำ โดยผู้บริหารสถานีเป็นผู้จัดทำเอง ในส่วนของค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าตอบแทนบุคลากร คนละประมาณ 2,500 - 4,500 บาท

ที่เป็นลักษณะค่าตอบแทนประจำเดือน ส่วนค่าตอบแทนพิเศษขึ้นอยู่กับผู้สนับสนุนแต่ละรายการ โดยผู้สนับสนุน 1 รายต่อค่าตอบแทนพิเศษประมาณ 400 บาท

- ผู้ปฏิบัติงานวิเทศชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิเทศชุมชน รุ่งเสมา คุรุคามเรดิโอ (บ้านช่องโป้) ระบุว่า การบริหารจัดการด้านรายรับ – รายจ่ายของสถานี ผู้บริหาร สถานีเป็นผู้จัดสรรเอง ค่าตอบแทนที่ได้รับ คนละประมาณ 4,000 - 6,500 บาท เป็นทั้งเงินเดือนและเงินค่าตอบแทนพิเศษ

3.4 ปัญหาอุปสรรคการบริหารจัดการสถานีวิเทศชุมชน รุ่งเสมา คุรุคาม เรดิโอ (บ้านช่องโป้)

3.4.1 การบริหารจัดการวิเทศชุมชนด้านบุคลากร

- นายมงคล แดนมั่น ให้สัมภาษณ์ว่า ปัญหาของสถานีวิเทศชุมชน รุ่งเสมา คุรุคาม เรดิโอ (บ้านช่องโป้) คือ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการจัดรายการ วิเทศกระจายเสียง การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารทางวิเทศกระจายเสียงมาปฏิบัติงาน และผู้จัดรายการ บางรายการ มาจัดบ้าง ไม่มาบ้าง ขึ้นอยู่กับเวลาว่างก็มา ไม่ว่างก็ไม่มา เช่น รายการ อบอุ่นอก กล่าว เจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินรายการอาจติดราชการ หรือเนื่องจากไม่มีค่าตอบแทน จึงทำให้ไม่มีแรงจูงใจในการที่จะออกมาปฏิบัติงานนอกสำนักงาน

- ผู้ปฏิบัติงานวิเทศชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิเทศชุมชน รุ่งเสมา คุรุคามเรดิโอ (บ้านช่องโป้) ระบุว่า ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ภาษาในการสื่อสารทาง วิเทศกระจายเสียง การจัดรายการ การผลิตรายการ ก่อนการเริ่มดำเนินรายการออกอากาศผู้ดำเนิน รายการไม่ได้เตรียมตัวล่วงหน้า จึงทำให้ขาดข้อมูลที่จะนำเสนอในรายการ ส่งผลให้การดำเนิน รายการเป็นการพูดคุยเล่นๆ สลับกับการเปิดเพลง

3.4.2 การบริหารจัดการวิเทศชุมชนด้านรายการ

- นายมงคล แดนมั่น ให้สัมภาษณ์ว่า บุคลากรที่เป็นผู้ดำเนินรายการไม่มีการจัดทำบทวิทยุ เน้นการจัดรายการ การผลิตรายการรูปแบบง่ายๆ คือ ถึงเวลาออกอากาศก็เปิด เพลงแล้วก็พูดคุย ไม่มีการวางแผน หรือเตรียมข้อมูลไว้ล่วงหน้า

- ผู้ปฏิบัติงานวิเทศชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิเทศชุมชน รุ่งเสมา คุรุคามเรดิโอ (บ้านช่องโป้) ระบุว่า รูปแบบเนื้อหาสาระของรายการมีลักษณะคล้ายๆ กัน ไม่หลากหลาย ส่วนใหญ่เป็นรายการที่พูดคุยสลับกับการเปิดเพลง ขาดรายการที่มีเนื้อหาสาระทาง วิชาการด้านต่างๆ เช่น ด้านการเกษตร ด้านหลักการประกอบสัมมาอาชีพ ด้านเทคโนโลยี ฯลฯ เพราะผู้จัด/ผู้ผลิตรายการขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดรายการ การผลิตรายการ ไม่มีการ เตรียมเนื้อหาสาระที่จะพูดในรายการล่วงหน้า

34.3 การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านวัสดุอุปกรณ์

- นายมงคล แคนมัน ให้สัมภาษณ์ว่า ปัญหาอุปสรรคในการบริหารจัดการด้านวัสดุอุปกรณ์ คือ อุปกรณ์ในห้องส่งไม่ได้มาตรฐาน เช่น เครื่องส่งที่เป็นเครื่องประกอบเองในประเทศไทยที่มีจำหน่ายทั่วไปในวงการวิทยุชุมชน ทำให้การส่งกระจายเสียงไม่ได้มาตรฐานเดียวกันตลอดเวลาที่ออกอากาศและเกิดการชำรุดเสียหายบางครั้งต้องงดออกอากาศ ทำให้การออกอากาศไม่ต่อเนื่อง

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนรั้วเสมาครุฑมเรดิโอ (บ้านช่องโป้) ระบุว่า วัสดุอุปกรณ์ ที่ใช้ในห้องส่งเป็นเครื่องที่ต้องอาศัยความชำนาญ ความเคยชิน เช่น เครื่องควบคุมเสียง การเพิ่ม – ลดเสียง ก็มีต่อผลเสียงที่ออกอากาศไป เนื่องจากไม่มีเครื่องปรับระดับเสียง ที่จะปรับระดับเสียงให้พอดีเป็นระดับเดียวกันตลอดที่ออกอากาศ

3.4.4 การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านงบประมาณ

- นายมงคล แคนมัน ให้สัมภาษณ์ว่า สถานีวิทยุชุมชนรั้วเสมาครุฑมเรดิโอ (บ้านช่องโป้) มีปัญหาอุปสรรคในการบริหารจัดการด้านงบประมาณ คือ บางครั้งมีงบประมาณไม่เพียงพอในการดำเนินการ เนื่องจากว่าบางเดือนอาจมีค่าใช้จ่ายมากกว่าปกติ เช่น เครื่องชำรุดต้องเสียค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซม หรือซ่อมบำรุง

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนรั้วเสมาครุฑมเรดิโอ (บ้านช่องโป้) ระบุว่า ค่าตอบแทนที่ได้รับในแต่ละเดือน ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายในภาระเศรษฐกิจในปัจจุบัน ที่ได้รับค่าตอบแทนประมาณเดือนละ 4,000 - 5,000 บาท นั้นน้อยเกินไปควรมีการจ่ายค่าตอบแทนให้มากกว่านี้ เช่น 6,000 - 7,000 บาท

3.5 การมีส่วนร่วมของผู้ฟังรายการสถานีวิทยุชุมชน ร้วเสมา ครุฑม เรดิโอ (บ้านช่องโป้)

3.5.1 การมีส่วนร่วมในระดับผู้ฟัง

- นายมงคล แคนมัน ให้สัมภาษณ์ว่า ผู้ฟังรายการที่มีความคุ้นเคยกับผู้ดำเนินรายการท่านใดก็จะโทรมาพูดคุยเกี่ยวกับปัญหาชุมชน ปัญหาเด็กและเยาวชน แล้วทางสถานีก็หาแนวทางแก้ไข และมีผู้ฟังรายการคอยรายงานการรับฟังรายการของผู้จัด รวมทั้งติชมเสนอแนะรูปแบบรายการและโทรศัพท์เข้ามาร่วมแสดงความคิดเห็นในรายการ

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนรั้วเสมาครุฑมเรดิโอ (บ้านช่องโป้) ระบุว่า ผู้ฟังรายการที่มีความคุ้นเคยกับผู้ดำเนินรายการท่านใดก็จะโทรมาพูดคุยเกี่ยวกับปัญหาชุมชน ปัญหาเด็กและเยาวชน เมื่อมีผู้โทรศัพท์เข้ามาพูดคุยถึงปัญหา ทางสถานีก็สะท้อนเรื่องราวเหล่านั้นออกไป แล้วเชิญชวนผู้ฟังท่านอื่นเสนอแนะแนวทางในการแก้ไข

หรือว่าจะติดต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบให้เข้ามาช่วยเหลือ เช่น พบเห็นเด็กเยาวชนถูกละเมิด ก็นำมาเป็นประเด็นในการพูดคุย และติดต่อหน่วยงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ให้เข้ามาช่วยเหลือต่อไป และผู้ฟังรายการคอยรายงานการรับฟังรายการของผู้จัด รวมทั้งดิชม เสนอแนะรูปแบบรายการและโทรศัพท์เข้ามาร่วมแสดงความคิดเห็นในรายการ

3.5.2 การมีส่วนร่วมในระดับผู้ร่วมผลิตรายการ

- นายมงคล แคนมัน ให้สัมภาษณ์ว่า ผู้ฟังรายการวิทยุชุมชนสามารถมีส่วนร่วมในระดับผู้ร่วมผลิตรายการ คือ เป็นอาสาสมัครผู้สื่อข่าวส่งข่าวสาร โดยผู้บริหารสถานีพิจารณาคัดเลือกจากผู้ที่สนใจที่คอยโทรศัพท์เข้ามาทางสถานีเพื่อแจ้งข้อมูลข่าวสาร การ ชูประเด็นที่น่าสนใจในชุมชน หรือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ช่วยแจ้งเรื่องราวที่เกิดขึ้นในชุมชน โดยการโทรศัพท์เข้ามาแจ้งในรายการ หรือบางท่านก็เดินทางมาแจ้งที่สถานีหรือร่วมพูดคุยในรายการโดยตรง ช่วยเป็นแหล่งข้อมูลประจำสำหรับการแนะนำวิทยากร/แขกรับเชิญในพื้นที่ ผู้บริหารสถานีก็ได้ดำเนินการโทรศัพท์ไปเชิญเพื่อเป็นแขกรับเชิญ/วิทยากร/ผู้ให้สัมภาษณ์แบบบางโอกาสหรือแบบประจำ ร่วมผลิตรายการ ในแง่ของการช่วยเหลือประเด็น เลือกลงมือ ช่วยรวบรวมข้อเท็จจริง ซึ่งจะมีบทบาททั้งในขั้นตอนก่อน/ระหว่าง/หลังการผลิต ซึ่งอาจอยู่ในฐานะอนุกรรมการ/คณะกรรมการผลิตเนื้อหารายการ และมีส่วนร่วมเป็นผู้ดำเนินรายการ ผู้บริหารสถานีพิจารณาแต่งตั้งจากผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีจิตสาธารณะ สามารถเสียสละเวลาเพื่อมาร่วมกิจกรรมหรือการดำเนินการของสถานี

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนร่วมเสมาครุฑมเรดิโอ (บ้านช่องโป้) ระบุว่า ผู้ฟังรายการวิทยุชุมชนสามารถมีส่วนร่วมในระดับผู้ร่วมผลิตรายการ คือ เป็นอาสาสมัครผู้สื่อข่าวส่งข่าวสาร เช่น รายการไต่บ้านเฮา ว่าผู้กันฟัง ก็จะมีกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ช่วยแจ้งเรื่องราวที่เกิดขึ้นในชุมชน หรือเรื่องราวของส่วนราชการที่ได้ประชุมมา โดยการโทรศัพท์เข้ามาแจ้งในรายการ หรือบางท่านก็เดินทางมาแจ้งที่สถานีหรือร่วมพูดคุยในรายการโดยตรง ช่วยเป็นแหล่งข้อมูลประจำสำหรับการแนะนำวิทยากร/แขกรับเชิญในพื้นที่ เป็นแขกรับเชิญ/วิทยากร/ผู้ให้สัมภาษณ์แบบบางโอกาสหรือแบบประจำ ร่วมผลิตรายการ ในแง่ของการช่วยเหลือประเด็น เลือกลงมือ ช่วยรวบรวมข้อเท็จจริง ซึ่งจะมีบทบาททั้งในขั้นตอนก่อน/ระหว่าง/หลังการผลิต ซึ่งอาจอยู่ในฐานะอนุกรรมการ/คณะกรรมการผลิตเนื้อหารายการ และมีส่วนร่วมเป็นผู้ดำเนินรายการ

3.5.3 การมีส่วนร่วมในระดับผู้บริหาร/ผู้วางแผน/นโยบาย

- นายมงคล แคนมัน ให้สัมภาษณ์ว่า ผู้ฟังที่มีส่วนร่วมในระดับนี้ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้านนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ได้เข้าร่วมในการประชุมปรึกษาหารือ หรือหา

แนวทางในการดำเนินรายการเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ฟังให้มากที่สุด ทั้งในส่วนของ การวางแผน และนโยบายเกี่ยวกับวิทยุชุมชน และการตัดสินใจเกี่ยวกับการเพิ่ม – ลด ช่วงเวลาการออกอากาศ

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน ร้วเสมา คุรุคามเรดิโอ (บ้านช่องโป้) ระบุว่า ผู้ที่มีส่วนร่วมในระดับนี้ ที่ร่วมในการประชุมปรึกษาหารือ หรือหาแนวทางในการดำเนินรายการเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ฟังให้มากที่สุด ทั้งในส่วนของ การวางแผนและนโยบายเกี่ยวกับวิทยุชุมชน และการตัดสินใจเกี่ยวกับการเพิ่ม-ลด ช่วงเวลาการออกอากาศคือ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน(อสม.)

3.6 แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการสถานีวิทยุชุมชน ร้วเสมา คุรุคาม เรดิโอ (บ้านช่องโป้)

3.6.1 การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านบุคลากร

- นายมงคล แคนมัน ให้สัมภาษณ์ว่า หน่วยงานของรัฐ เช่น สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด ควรมีการจัดอบรมเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารทางวิทยุกระจายเสียง การผลิตรายการ แก่ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน เพื่อพัฒนาบุคลากรของสถานีวิทยุชุมชนต่างๆ ให้มีความรู้และสามารถนำมาปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์ต่อคนในชุมชน

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน ร้วเสมา คุรุคามเรดิโอ (บ้านช่องโป้) ระบุว่า ควรมีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัด/ผลิตรายการ วิทยุแก่บุคลากร เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถให้แก่บุคลากร และควรมีการจ่ายค่าตอบแทน ให้แก่ผู้ปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจในปัจจุบัน เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน

3.6.2 การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านรายการ

- นายมงคล แคนมัน ให้สัมภาษณ์ว่า แนวทางการบริหารจัดการด้าน รายการ ต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปะการนำเสนอรายการที่มีรูปแบบที่น่าสนใจ ให้ ความสำคัญในด้านการให้ความรู้ ความบันเทิงต่อชุมชน ต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ศิลปะของ เสียงในการสร้างภาพ คือ เมื่อผู้ฟังได้รับฟังรายการสามารถเกิดมโนภาพ หรือเกิดจินตนาการใน การรับฟังเรื่องราวที่น่าสนใจ

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน ร้วเสมา คุรุคามเรดิโอ (บ้านช่องโป้) ระบุว่า หน่วยงานของรัฐควรมีเจ้าหน้าที่ของรัฐจากหน่วยงานต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดรายการให้ความรู้ ให้คำแนะนำส่งผ่านข้อมูลข่าวสารให้แก่ผู้ฟังรายการ

วิทยุในช่วงเวลาที่ออกอากาศ เพื่อให้ผู้ฟังได้รับทราบข้อมูลข่าวสารด้านต่าง ๆ จากหลาย ๆ หน่วยงาน เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นต้น

3.6.3 การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านวัสดุ/อุปกรณ์

- นายมงคล แดนมั่น ให้สัมภาษณ์ว่า บุคลากรควรมีการเรียนรู้การทำงาน การใช้งานของเครื่องมืออุปกรณ์ โดยให้บุคลากรศึกษาคู่มือการใช้งานของเครื่องมือ การดูแล บำรุงรักษา การเพื่อจะได้สามารถใช้งานอย่างถูกต้องถูกวิธี วัสดุอุปกรณ์จึงจะสามารถใช้งานได้ยาวนาน และบุคลากรทุกคนต้องช่วยกันดูแลบำรุงรักษาเพื่อให้สามารถใช้งานได้ตลอดเวลา

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนร่วมสามารุณเรดิโอ (บ้านช่องโป้) ระบุว่า ควรมีการจัดหาเครื่องมือ เครื่องใช้ วัสดุอุปกรณ์ในห้องส่งที่ดี มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน เช่น เครื่องควบคุมระดับเสียง ช่วยในการควบคุมระดับเสียงที่ออกอากาศไปให้มีระดับความดังที่เท่ากัน ไม่สูงเกินไป ไม่เบาเกินไป

3.6.4 การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านงบประมาณ

- นายมงคล แดนมั่น ให้สัมภาษณ์ว่า หน่วยงานของรัฐควรมีการสนับสนุน งบประมาณในการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดรายการ การผลิตรายการ รูปแบบการนำเสนอ รายการวิทยุกระจายเสียงแก่บุคลากรของสถานีวิทยุชุมชน เพื่อให้บุคลากรมีความรู้และสามารถ ถ่ายทอดความรู้ ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ให้แก่ผู้ฟังได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนร่วมสามารุณเรดิโอ (บ้านช่องโป้) ระบุว่า ควรมีการจ่ายค่าตอบแทนให้แก่บุคลากรผู้ปฏิบัติงานให้เพียงพอ และเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน ซึ่งปัจจุบันค่าตอบแทนที่ได้รับประมาณเดือนละ 4,000 - 5,000 บาท นั้น ควรมีการจ่ายค่าตอบแทนให้สูงกว่าเดิม อาจจะประมาณ 6,000 - 7,000 บาทต่อเดือน เพื่อสร้างแรงจูงใจในการทำงาน

3.6.5 การมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชน

- นายมงคล แดนมั่น ให้สัมภาษณ์ว่า ควรส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามี ส่วนร่วมอย่างเต็มที่ คอยส่งข้อมูลข่าวสาร เป็นเหยี่ยวข่าว บอกกล่าวถึงปัญหาเรื่องราวร้องทุกข์ ต่างๆ เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาเด็กและเยาวชน ปัญหาเรื่องถนนหนทาง ความเดือดร้อนของ คนในชุมชน เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วน ตำบล ตำรวจ ฯลฯ ได้รับทราบปัญหาของชุมชน เพื่อจะได้หาแนวทางในการแก้ไขต่อไป

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนร่วมสามารุณเรดิโอ (บ้านช่องโป้) ระบุว่า ควรจะมีการออกไปพบปะกับคนในชุมชน สัมผัสกับคนใน ชุมชน ร่วมกิจกรรมในชุมชน เช่น งานประเพณีที่จัดขึ้นในชุมชน แล้วจดบันทึกข้อมูลเรื่องราวที่

ได้พบเห็น พุดคุย แล้วนำเรื่องราวเหล่านั้นมานำเสนอหรือมาสะท้อนถึงปัญหาในรายการ ผู้ฟังรายการวิทยุชุมชนส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นพลังเงียบ ถ้าไม่อาศัยการออกไปพบปะ พุดคุย การที่จะได้ข้อมูลข่าวสารอาจได้มาก่อนข้างน้อย และไม่เจาะลึกเข้าถึงปัญหาและเรื่องราวที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริง

สรุปการดำเนินงานของสถานีวิทยุชุมชน รั้วเสมา คุรุคาม เรดิโอ (บ้านช่องโป้)

1. การบริหารจัดการวิทยุชุมชน

1.1 บุคลากร มีการแบ่ง 3 ฝ่าย คือ ฝ่ายข้อมูลข่าวสาร ฝ่ายช่างเทคนิค และฝ่ายจัดรายการ โดยมีการส่งบุคลากรไปฝึกอบรมด้านการจัดรายการ การผลิตรายการ การสื่อสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ การประเมินผลรายการของสถานีมีแต่การประเมินอย่างไม่เป็นทางการ

1.2 การจัดการด้านรายการ การจัดรายการมี 4 ประเภท คือ รายการข่าวและข่าวสาร ร้อยละ 18 รายการความรู้ ร้อยละ 27 รายการบันเทิง ร้อยละ 37 และรายการเพื่อบริการสาธารณะ ร้อยละ 18 รูปแบบรายการมี 4 รูปแบบ คือ รายการพุดคุยกับผู้ฟัง ร้อยละ 27 รายการพุดคุยสลับเพลง ร้อยละ 55 รายการข่าวและรายการถ่ายทอดข่าวมีสัดส่วนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 9 กระบวนการผลิตรายการมีลักษณะเป็นการผลิตรายการแบบไม่ซับซ้อน ไม่มีบทวิทยุ ไม่มีเทคนิคการผลิตมาก สอดคล้องกับรูปแบบรายการ

1.3 วัสดุอุปกรณ์ที่สำคัญ ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องผสมเสียง ไมโครโฟน เครื่องเล่น CD แผ่น CD ฯลฯ

1.4 งบประมาณ จากเจ้าของสถานีและรายได้จากผู้สนับสนุนรายการ

2. ปัญหาอุปสรรคการบริหารจัดการวิทยุชุมชน

2.1 บุคลากร ขาดความรู้ด้านการใช้ภาษาในการสื่อสาร การจัดรายการ การผลิตรายการ

2.2 การบริหารจัดการด้านรายการ รูปแบบรายการไม่หลากหลาย เน้นการจัดรายการ การผลิตรายการรูปแบบง่าย ๆ ไม่มีการวางแผนหรือเตรียมข้อมูลในการนำเสนอ

2.3 วัสดุอุปกรณ์ คุณภาพไม่ได้มาตรฐาน ขาดความรู้ด้านเทคนิคการส่งกระจายเสียง ขาดการบำรุงรักษา

2.4 งบประมาณจำกัด จึงทำให้ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ขาดวัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพ ผลิตรายการได้ไม่หลากหลาย

3. ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ฟังรายการวิทยุชุมชน

3.1 ระดับผู้ฟัง มีส่วนร่วมในแง่ให้ข้อเสนอแนะ ดิชมรายการ

3.2 ระดับผู้ผลิตรายการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้นำชุมชนและชาวบ้านมีส่วนร่วมในการผลิตรายการ เป็นแหล่งข้อมูล

3.3 ระดับนโยบาย ผู้นำชุมชนเป็นอนุกรรมการของสถานี มีส่วนร่วมหาแนวทางในการดำเนินรายการเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ฟัง

4. แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการวิทยุชุมชน

4.1 บุคลากร ส่งเสริมเข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มเติมด้านการใช้ภาษาในการสื่อสาร การจัดรายการ การผลิตรายการ

4.2 การบริหารจัดการด้านรายการ มีเนื้อหาหลากหลายรอบด้านจากหน่วยงานของรัฐ

4.3 วัสดุอุปกรณ์ ควรมีวัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน

4.4 งบประมาณ ควรได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภาครัฐและควรเพิ่มค่าตอบแทนบุคลากร

4. สถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา R – Radio วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู

4.1 ข้อมูลทั่วไป

4.1.1 ผู้บริหารสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา R-Radio วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู

ผู้บริหารสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา R – Radio วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู คือ ว่าที่ร้อยโท รามิน แสงประดิษฐ์ อายุ 36 ปี มีภูมิลำเนาอยู่ในตำบลโพธิ์ทอง อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย การศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพหลักรับราชการครู ปฏิบัติงานในสถานีแห่งนี้ 2 ปี ตำแหน่งผู้บริหารสถานี

4.1.2 ผู้ปฏิบัติงานสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา R – Radio วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู

ผู้ปฏิบัติงานสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา R – Radio วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู ที่ให้ข้อมูล จำนวน 6 คน เป็นชาย 4 คน อายุระหว่าง 20 – 40 ปี ระดับการศึกษา ปริญญาตรีทั้ง 4 คน ปฏิบัติงานในสถานีแห่งนี้ 4 ปี 1 คน 3 ปี 2 คน และ 1 ปี 1 คน เป็นหญิง 2 คน อายุระหว่าง 20 - 40 ปี ระดับการศึกษา ปริญญาตรีทั้ง 2 คน ปฏิบัติงานในสถานีแห่งนี้มาแล้ว 3 ปี 1 คน 2 ปี 1 คน มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดจังหวัดหนองบัวลำภู และจังหวัดอุดรธานี ทุกคนปฏิบัติงานในสถานีแห่งนี้ในตำแหน่งผู้ดำเนินรายการ

4.2 ประวัติและการดำเนินงานของวิทยุชุมชน

- ประวัติการก่อตั้งวิทยุชุมชน ก่อตั้งขึ้นสถานีวิทยุชุมชน เพื่อการศึกษา R – Radio วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู สืบเนื่องจากโครงการตามพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงมีพระราชประสงค์ให้จัดโครงการสนับสนุนให้สถานศึกษาของแต่ละสถาบันในแต่ละจังหวัดได้ดำเนินการจัดตั้งสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางการแนะแนวการศึกษา การฝึกหัดการจัดรายการวิทยุกระจายเสียง การแพร่กระจายเสียง ตลอดจนการเพิ่มพูนความรู้ ที่เกี่ยวกับการศึกษา การประกอบอาชีพ แนวทางการดำเนินชีวิต และด้านอื่นๆ ที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เรียนรู้และฝึกประสบการณ์ โดยก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2547 ตั้งอยู่ที่อาคารอำนวยการ ชั้น 2 วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยมี ว่าที่ร้อยโท รามิน แสงประดิษฐ์ เป็นผู้ควบคุมดูแลสถานี ส่งกระจายเสียงในระบบเอฟเอ็ม คลื่นความถี่ 107.50 เมกะเฮิรต์ ออกอากาศตั้งแต่เวลา 06.00 - 22.00 น.

- นโยบาย บุคลากรและประชาชนได้รับข่าวสารการศึกษาที่รวดเร็ว และส่งเสริมให้นักศึกษาได้ฝึกการเป็นนักพูดที่ดี

- เป้าหมาย กลุ่มเป้าหมาย นักเรียน - นักศึกษา ประชาชนทั่วไป และบุคลากรภายในสถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภูได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างทั่วถึง

- วัตถุประสงค์ เพื่อให้การจัดกิจกรรมโครงการดังกล่าวเป็นไปตามพระราชประสงค์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อให้บุคลากรและประชาชนได้รับข่าวสาร การศึกษา เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกการเป็นนักพูดที่ดี เพื่อให้เป็นการประชาสัมพันธ์ระบบการข่าวสารของวิทยาลัยฯ พร้อมทั้งข่าวสารทั่วไปต่อชุมชน และเพื่อให้นักศึกษา ครู- อาจารย์ และประชาชนทั่วไปมีกิจกรรมร่วมกัน

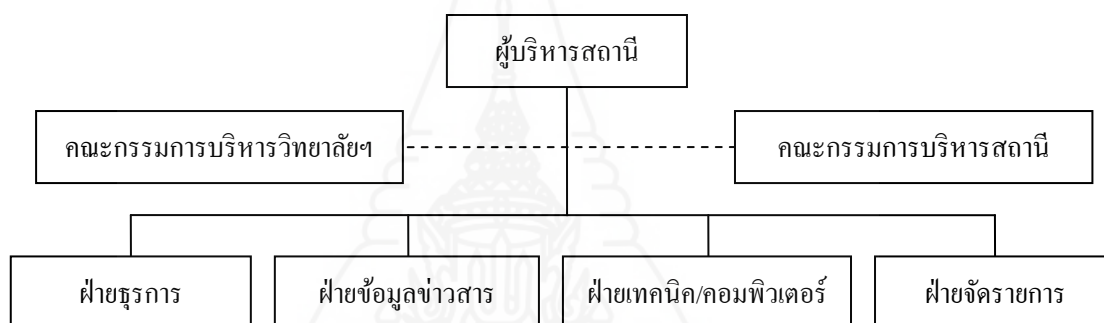
- แนวทางการดำเนินงาน ดำเนินงานของสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา R-Radio วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู ดำเนินงานภายใต้การบังคับบัญชาและการกำกับดูแลของผู้บริหารสถานี คณะผู้บริหารวิทยาลัยฯ และคณะกรรมการบริหารสถานี โดยใช้วิทยุเพื่อการศึกษาวิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภูเป็นสื่อกลางในการประชาสัมพันธ์ และส่งข้อมูลข่าวสารของทางราชการไปยังประชาชน (เอกสารประกอบการจัดตั้งสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาวิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู: 2547)

4.3 การบริหารจัดการสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา R - Radioวิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู

4.3.1 การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านบุคลากร

1) โครงสร้างการบริหาร

สถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา R – Radio วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู มีการกำหนดโครงสร้างการบริหารงาน โดยแบ่งออกเป็น 4 ฝ่าย คือ ฝ่ายธุรการ ฝ่ายข้อมูลข่าวสาร ฝ่ายดำเนินรายการ และฝ่ายเทคนิค/คอมพิวเตอร์ ซึ่งอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของผู้บริหารสถานีวิทยุชุมชน และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการบริหารวิทยาลัยฯ และคณะกรรมการบริหารสถานีวิทยุชุมชน (เอกสารประกอบการจัดตั้งสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาวิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู: 2547) ดังนี้

ภาพที่ 4.13 โครงสร้างการบริหารวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา R – Radio วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู

การกำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

- ฝ่ายธุรการ มีหน้าที่รับ – ส่งหนังสือ ปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานสารบรรณ ติดต่อประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ
- ฝ่ายข้อมูลข่าวสาร มีหน้าที่ค้นหาข้อมูลข่าวสารเพื่อมอบให้ฝ่ายดำเนินรายการได้สื่อสารให้ผู้ฟังได้รับทราบ
- ฝ่ายเทคนิค/คอมพิวเตอร์ มีหน้าที่ดูแลบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ในห้องควบคุมเสียง ห้องส่งในการดำเนินการออกอากาศให้สามารถใช้งานได้ตลอดเวลา
- ฝ่ายดำเนินรายการ มีหน้าที่ดูแลเรื่องผังรายการออกอากาศ ดำเนินรายการวิทยุกระจายเสียง เพื่อส่งข้อมูลข่าวสารให้แก่ผู้ฟัง

2) การคัดเลือก บุคลากรที่จะเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการปฏิบัติงานของสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา R – Radio วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู ผู้บริหารสถานีวิทยุชุมชนเป็นผู้

พิจารณาคัดเลือกโดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือก คือ เลือกผู้ที่มีจิตสาธารณะ มีความเสียสละ รักความถูกต้อง มีความสนใจ และรักการเป็นผู้จัด/ผู้ดำเนินรายการ มีสามารถในการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารทางวิทยุกระจายเสียงได้ สามารถใช้ภาษาไทยหรือภาษาท้องถิ่นได้อย่างถูกต้อง มีเวลาว่างที่จะมาดำเนินงานได้ (รามิน แสงประดิษฐ์ สัมภาษณ์: 10 กุมภาพันธ์ 2554)

3) การอบรม กรมอาชีวศึกษาได้มีการจัดอบรมให้กับบุคลากรผู้ปฏิบัติงานทางสื่อวิทยุกระจายเสียงทุกปีเกี่ยวกับการจัดรายการ การผลิตรายการ และส่งเสริมให้ผู้ดำเนินรายการได้เข้าอบรมเวลาที่มีหน่วยงานภายนอกจัดอบรม เช่น สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด (รามิน แสงประดิษฐ์ สัมภาษณ์: 10 กุมภาพันธ์ 2554)

4) การประเมินผล ครู อาจารย์ หรือคณะกรรมการในการบริหารสถานีที่เฝ้าฟังรายการที่ออกอากาศ รวบรวมข้อมูลจากการที่ผู้ฟังเสนอแนะ ดิชม แจ้งเรื่องราวที่อยากฟัง แจ้งข้อมูลข่าวสาร ประเด็นปัญหา ความเดือดร้อนของคนในชุมชนผ่านทางรายการ แล้วก็นำเรื่องราวหรือข้อมูลเหล่านั้น มาเข้าที่ประชุมประจำเดือนของสถานีเพื่อปรึกษาหารือหาแนวทางแก้ไขต่อไป (รามิน แสงประดิษฐ์ สัมภาษณ์: 10 กุมภาพันธ์ 2554)

4.3.2 การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านรายการ

1) ฟังรายการออกอากาศ

ตารางที่ 4.4 ฟังรายการออกอากาศของสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา R – Radio วิทยาลัยเทคนิค

หนองบัวลำภู 107.50 เมกกะเฮิร์ต (ออกอากาศวันจันทร์- วันอาทิตย์ ตั้งแต่เวลา 06.00 – 22.00 น.)

เวลา	ชื่อรายการ	ผู้จัดรายการ
06.00 - 06.15	เปิดสถานี	เทป
06.15 - 07.00	บอกเล่าเก้าสิบ	อ.สุพรรณ
07.00 - 08.00	ถ่ายทอดข่าวจากกรมประชาสัมพันธ์	ถ่ายทอด
08.00 - 10.00	เล่าข่าวยามเช้า	อ.สุจิตร์
10.00 - 12.00	FIX IT CENTER	อ.ไพรวลัย
12.00 - 12.30	ถ่ายทอดข่าวจากกรมประชาสัมพันธ์	ถ่ายทอด
12.30 - 14.00	Love Music	อ.วาทีณี
14.00 - 15.00	วรรณกรรมท้องถิ่นและภาษา	อ.ไกรศรี
15.00 - 17.00	บันไดลูกทุ่ง	อ.รามินทร์

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

เวลา	ชื่อรายการ	ผู้จัดรายการ
17.00 - 19.00	อาชีพศึกษาพบประชาชน	อ.เรวัตร
19.00 - 20.00	ถ่ายทอดข่าวจากกรมประชาสัมพันธ์	ถ่ายทอด
20.00 - 22.00	นานาสาระ	อ.วิภาพรรณ
22.00	ปิดสถานี	เทป

- รายการถ่ายทอดข่าวจากกรมประชาสัมพันธ์ ที่ถ่ายทอดจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดหนองบัวลำภู (รามิน แสงประดิษฐ์ สัมภาษณ์: 10 กุมภาพันธ์ 2554)

- รายการเล่าข่าวยามเช้า พูดถึงเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในระดับชุมชน ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด รวมถึงงานบุญ งานประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น กิจกรรมที่วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภูได้เข้าไปมีส่วนร่วมร่วมกับชุมชน (สุจิตร์ สุราษ สัมภาษณ์: 10 กุมภาพันธ์ 2554)

- รายการบอกเล่าเก้าสิบ พูดถึงข้อมูลข่าวสารของวิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา (สอศ.) ข่าวสารจากกรมอาชีวศึกษา กิจกรรมที่ได้ดำเนินการไปแล้ว กิจกรรมที่กำลังดำเนินการ และกิจกรรมที่จะดำเนินการต่อไป ข่าวสารการเรียนการสอน (สุพรรณ ประทุมชัย สัมภาษณ์: 10 กุมภาพันธ์ 2554)

- รายการวรรณกรรมท้องถิ่นและภาษา เป็นการพูดผญา คำพังเพย คำสอนของผู้เฒ่าผู้แก่ ศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่น ความเป็นมาของประเพณีในแต่ละเดือนของคนในชุมชน (ไกรศรี มณีกุล สัมภาษณ์: 10 กุมภาพันธ์ 2554)

- รายการอาชีพศึกษาพบประชาชน ผู้ดำเนินรายการจะเชิญผู้บริหารสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดหนองบัวลำภู คือ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากร รองฯ ฝ่ายวิชาการ รองฯ ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา และฝ่ายแผนงานและความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู วิทยาลัยการอาชีพศรีบุญเรือง อ.ศรีบุญเรือง จ.หนองบัวลำภู มาสัมภาษณ์ หรือร่วมพูดคุยในรายการ (เรวัตร อินตา สัมภาษณ์: 10 กุมภาพันธ์ 2554)

- รายการนานาชาติ เปิดเพลง สตริง เพื่อชีวิต พูดถึงการแนะแนวการศึกษา แนะนำอาชีพ การเรียนอาชีวศึกษาได้อย่างไร เมื่อสำเร็จการศึกษาในแต่ละสาขาวิชาสามารถไปประกอบอาชีพอะไรได้บ้าง (วิภาพรรณ เป้าทอง สัมภาษณ์: 10 กุมภาพันธ์ 2554)

- รายการ LOVE MUSIC เป็นการเปิดเพลงในแนวสตริง สลับกับการให้เกร็ดความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เปิดสายให้ผู้ฟังได้สอบถามปัญหาเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (วาทีณี ปุตุรงค์ สัมภาษณ์: 10 กุมภาพันธ์ 2554)

- รายการบันไดลูกทุ่ง เปิดเพลงลูกทุ่ง และมีการส่งเสริมให้เยาวชนนักเรียน นักศึกษาใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์โดยใช้ดนตรีเป็นสื่อ แนะนำทักษะการร้องเพลง เปิดโอกาสให้ผู้ฟังได้เข้าร่วมร้องเพลงในรายการ (รามิน แสงประดิษฐ์ สัมภาษณ์: 10 กุมภาพันธ์ 2554)

- รายการ FIX IT CENTER (ศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน) พูดถึงกิจกรรมของศูนย์ฯ เช่น กิจกรรมของทีมช่าง ทีมนวัตกรรม ทีมสุขอนามัย ที่มีการเปิดดำเนินการอยู่ในชุมชนต่างๆ ในจังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 6 ศูนย์ รวมถึงการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาในสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างไฟฟ้า และช่างอิเล็กทรอนิกส์ (ไพรวลัย สายพรม สัมภาษณ์: 10 กุมภาพันธ์ 2554)

ประเภทรายการของสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาศึกษา R – Radio

วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู

จากผังรายการของสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา R – Radio วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู สามารถแบ่งประเภทของรายการทั้งหมดออกได้เป็น 4 ประเภท ประกอบด้วย

1) รายการข่าวและข่าวสาร ประกอบด้วย

- รายการถ่ายทอดข่าวจากกรมประชาสัมพันธ์
- รายการเล่าข่าวยามเช้า

2) รายการความรู้ ประกอบด้วย

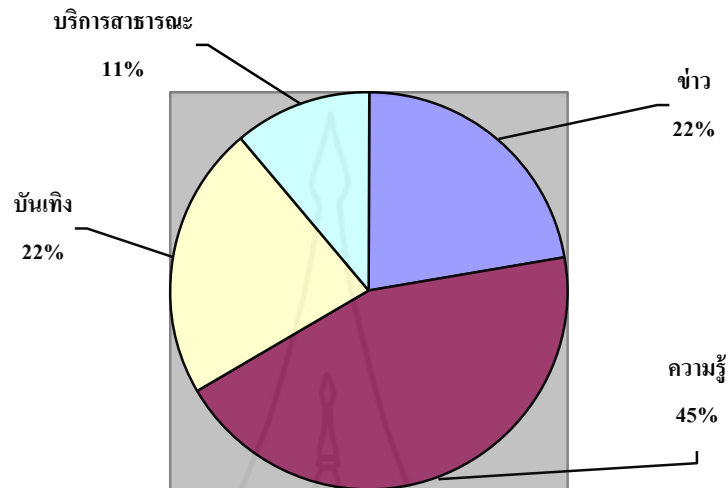
- รายการบอกเล่าเก้าสิบ
- รายการวรรณกรรมท้องถิ่นและภาษา
- รายการอาชีวศึกษาพบประชาชน
- รายการนานาชาติ

3) รายการบันเทิง ประกอบด้วย

- รายการ LOVE MUSIC
- รายการบันไดลูกทุ่ง

4) รายการเพื่อบริการสาธารณะ ประกอบด้วย

- รายการ FIX IT CENTER (ศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน)

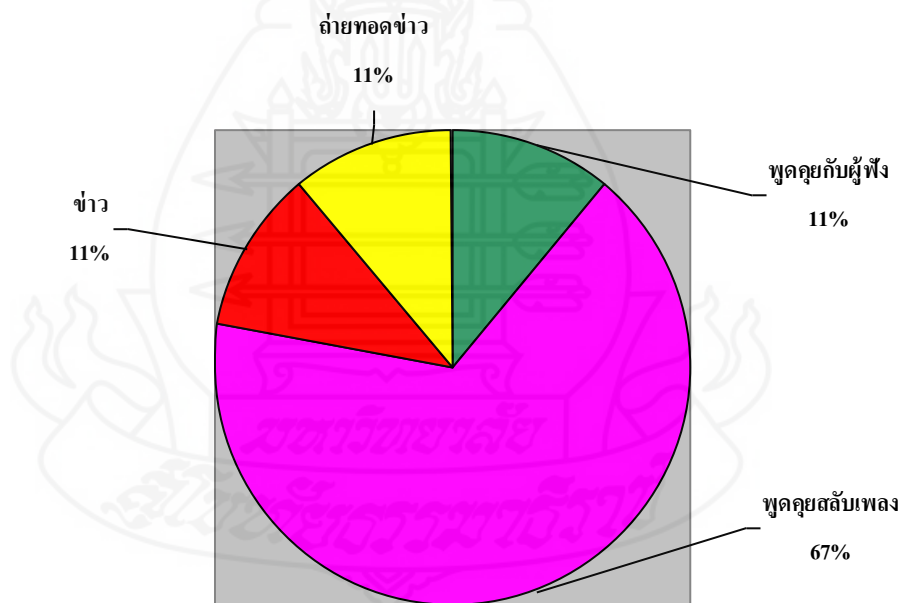
ภาพที่ 4.14 แสดงสัดส่วนประเภทรายการของสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา R – Radio
วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู

จากการวิเคราะห์ประเภทรายการที่ปรากฏในผังรายการของสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา R – Radio วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู สามารถแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ รายการข่าวและข่าวสาร รายการความรู้ รายการบันเทิง และรายการเพื่อบริการสาธารณะ พบว่า รายการให้ความรู้ มีสัดส่วนร้อยละ 45 ซึ่งมากกว่ารายการอื่น รองลงมาคือ รายการข่าวและข่าวสาร และรายการบันเทิง ที่มีสัดส่วนเท่ากัน คือ มีสัดส่วนร้อยละ 22 ต่อมาคือ รายการเพื่อบริการสาธารณะ ที่มีสัดส่วนน้อยที่สุด คือ สัดส่วนร้อยละ 11 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า สถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาวิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู เน้นนำเสนอประเภทรายการความรู้มากกว่ารายการประเภทอื่น รองลงมาที่นำเสนอคือ รายการข่าวและข่าวสาร และรายการบันเทิง และการนำเสนอประเภทรายการเพื่อบริการสาธารณะเป็นรายการที่นำเสนอน้อยกว่าประเภทอื่น

รูปแบบรายการของสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา R – Radio วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู

จากผังรายการของสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา R – Radio วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู สามารถแบ่งรูปแบบของรายการที่นำเสนอทั้งหมดออกได้เป็น 4 รูปแบบ ประกอบด้วย

- 1) รายการพูดคุยกับผู้ฟัง ประกอบด้วย
 - รายการวรรณกรรมท้องถิ่นและภาษา
- 2) รายการพูดคุยสลับเพลง ประกอบด้วย
 - รายการบอกเล่าเก้าสิบ
 - รายการ FIX IT CENTER (ศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน)
 - รายการ LOVE MUSIC
 - รายการบันไดลูกทุ่ง
 - รายการอาชีพศึกษาพบประชาชน
 - รายการนานาสาระ
- 3) รายการข่าว ประกอบด้วย
 - รายการเล่าข่าวยามเช้า
- 4) รายการถ่ายทอดข่าว ได้แก่
 - รายการถ่ายทอดข่าวจากกรมประชาสัมพันธ์

ภาพที่ 4.15 แสดงสัดส่วนรูปแบบรายการของสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา R – Radio
วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู

จากการวิเคราะห์รูปแบบรายการที่ปรากฏในผังรายการของสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา R – Radio วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู สามารถแบ่งรูปแบบรายการออกได้

เป็น 4 รูปแบบ คือ รายการพูดคุยกับผู้ฟัง รายการพูดคุยสลับเพลง รายการข่าว รายการถ่ายทอดข่าว พบว่า รายการพูดคุยสลับเพลง มีสัดส่วนร้อยละ 67 ซึ่งมากกว่ารายการอื่นๆ รองลงมา คือ รายการพูดคุยกับผู้ฟัง รายการข่าว และรายการถ่ายทอดข่าว ที่มีสัดส่วนเท่ากัน คือ มีร้อยละ 11 แสดงให้เห็นถึงรูปแบบการนำเสนอรายการของสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา R – Radio วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภูเน้นการนำเสนอในรูปแบบรายการพูดคุยสลับเพลงมากที่สุด ส่วนรูปแบบรายการที่นำเสนอในสัดส่วนที่น้อยการรูปแบบรายการพูดคุยสลับเพลงที่มีสัดส่วนเท่ากัน คือ รูปแบบรายการพูดคุยกับผู้ฟัง รายการข่าว และรายการถ่ายทอดข่าว

2) การจัดรายการ

- ว่าที่ร้อยโท รามิน แสงประดิษฐ์ ให้สัมภาษณ์ว่า มีการคำนึงวัตถุประสงค์ของสถานีคือ เพื่อให้บุคลากรและประชาชนได้รับข่าวสาร การศึกษา เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกการเป็นนักพูดที่ดี เพื่อให้เกิดการประชาสัมพันธ์ระบบการข่าวสารของวิทยาลัยฯ พร้อมทั้งข่าวสารทั่วไปต่อชุมชน และเพื่อให้นักศึกษา ครู - อาจารย์ และประชาชนทั่วไปมีกิจกรรมร่วมกัน โดยเนื้อหาสาระที่จะนำเสนอในรายการเป็นเรื่องราวที่ใกล้ตัวนักเรียน นักศึกษา หรือคนในชุมชน เรื่องที่กำลังอยู่ในความสนใจ งานบุญงานประเพณี และผู้ปฏิบัติงานต้องดำเนินรายการอย่างตรงเวลาและมีการนำเสนออย่างต่อเนื่อง

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา R – Radio วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู ระบุว่า การจัดรายการดำเนินการตามแนวทางหรือนโยบายที่ผู้บริหารกำหนดไว้ โดยนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่กำลังเป็นที่สนใจ งานบุญ งานประเพณี หรือเรื่องราวที่ใกล้ตัวนักเรียน นักศึกษา หรือคนในชุมชน แล้วนำเสนอในรายการตามที่ผู้จัด/ผู้ผลิตรายการมีความถนัด อาจพูดภาษาไทยหรือภาษาอีสาน เช่น รายการวรรณกรรมท้องถิ่น และภาษา ที่ผู้จัดรายการใช้ภาษาถิ่นนำเสนอในรายการ

3) กระบวนการการผลิตรายการ

- ว่าที่ร้อยโท รามิน แสงประดิษฐ์ ให้สัมภาษณ์ว่า ในกระบวนการผลิตรายการมีการกำหนดแนวนโยบายและวัตถุประสงค์ของรายการที่ผลิต มีการวางโครงสร้างของประเด็นที่จะนำเสนอ ต้องมีการคัดเลือกเพลง และมีการเตรียมเพลงเพื่อใช้เปิดในรายการ และควรมีการซักซ้อมก่อนที่จะออกอากาศ

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา R – Radio วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู ระบุว่า มีการกำหนดช่วงเวลาหรือขั้นตอนในการดำเนินการอาจไม่ได้มีการจัดทำโครงสร้างที่ชัดเจน แต่มีการคิดหรือเตรียมการไว้ในใจ มีการค้นหาข้อมูลที่จะนำเสนอในรายการจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เช่น หนังสือ หรืออินเทอร์เน็ต แล้วมีการ

จัดเตรียมเพลงเพื่อใช้ในการเปิดในรายการ เมื่อถึงเวลาออกอากาศจะได้สามารถดำเนินการได้อย่างราบรื่น

4) การออกอากาศ สถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา R-Radio วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู ออกอากาศทุกวัน ตั้งแต่วันจันทร์ - วันอาทิตย์ เวลา 06.00 - 22.00 น. ด้วยระบบเอฟเอ็มความถี่ 107.50 เมกกะเฮิร์ต (รามิน แสงประดิษฐ์ สัมภาษณ์: 10 กุมภาพันธ์ 2554)

5) การประเมินผล

- ว่าที่ร้อยโท รามิน แสงประดิษฐ์ ให้สัมภาษณ์ว่า ประเมินผลจากผลตอบรับทางโทรศัพท์หรือจดหมายจากผู้ฟัง และครูอาจารย์ที่ได้รับมอบหมายให้ติดตามเฝ้าฟังการออกอากาศของผู้ดำเนินรายการแต่ละคน ทุกเดือนที่มีการประชุมประจำเดือนก็จะนำข้อมูลที่ได้มานำเสนอต่อที่ประชุม เพื่อร่วมพิจารณาหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาตนเองต่อไป ซึ่งส่วนใหญ่เป็นข้อติชมในด้านการรับฟังไม่ชัดเจนในบางพื้นที่ เมื่อทางสถานีได้รับทราบก็ให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายเทคนิค/คอมพิวเตอร์รับดำเนินการแก้ไขให้สามารถรับฟังได้อย่างชัดเจน

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา R – Radio วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู ระบุว่า ประเมินผลจากการที่ผู้ฟังโทรศัพท์เข้ามาในรายการแล้วมีการแนะนำ ตีชมรายการ ผู้จัดรายการก็รับฟังแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข พัฒนาตนเองให้ดีขึ้น หรือถ้ามีข้อเสนอแนะ ตีชมเกี่ยวกับระบบเสียงที่ออกอากาศ ก็จะนำเสนอให้ผู้บริหารทราบเพื่อหาแนวทางแก้ไขต่อไป เช่น ในบางพื้นที่มีปัญหาในการรับฟังเนื่องจากการรับฟังไม่ชัดเจน เมื่อได้รับแจ้งจากผู้ฟังก็ได้นำเสนอต่อผู้บริหารสถานี ซึ่งผู้บริหารสถานีได้สั่งการให้ฝ่ายเทคนิค/คอมพิวเตอร์ได้ดำเนินการแก้ไขระบบการออกอากาศ

4.3.3 การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านวัสดุอุปกรณ์

วัสดุอุปกรณ์ของสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา R-Radio วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู ประกอบด้วย

1) อุปกรณ์การผลิตรายการ ประกอบด้วย

- เครื่องเล่นและบันทึกเสียงดิจิทัลขนาดเล็ก จำนวน 2 เครื่อง
- เครื่องคอมพิวเตอร์ จำนวน 2 เครื่อง
- ไมโครโฟน จำนวน 2 ตัว
- เครื่องควบคุมเสียง จำนวน 1 ตัว
- ลำโพงเล็ก จำนวน 2 ตัว
- หูฟัง จำนวน 2 ตัว

2) อุปกรณ์การส่งกระจายเสียง ประกอบด้วย

- เครื่องส่ง จำนวน 1 เครื่อง
- เครื่องคอมพิวเตอร์ จำนวน 2 เครื่อง
- เครื่องควบคุมเสียง จำนวน 1 เครื่อง
- ไมโครโฟน จำนวน 2 ตัว
- เครื่องเล่นซีดี ดีวีดี MP3 จำนวน 1 เครื่อง
- เครื่องรับวิทยุ จำนวน 1 เครื่อง
- โทรศัพท์ จำนวน 1 เครื่อง

การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านวัสดุอุปกรณ์ของสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา R – Radio วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู วัสดุอุปกรณ์เหล่านี้ได้มาจากงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนของวิทยาลัยฯ

- ว่าที่ร้อยโท รามิน แสงประดิษฐ์ ให้สัมภาษณ์ว่า มีเจ้าหน้าที่เทคนิค/คอมพิวเตอร์ ที่เป็นครูแผนกอิเล็กทรอนิกส์ แผนกไฟฟ้า แผนกคอมพิวเตอร์และนักเรียนในแผนกดังกล่าว ช่วยกันดูแลบำรุงรักษา และตรวจสอบการใช้งานเป็นประจำทุกวัน

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา R – Radio วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู ระบุว่า มีเจ้าหน้าที่ฝ่ายเทคนิค/คอมพิวเตอร์ ดูแลบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ในสถานีให้สามารถใช้งานได้ตลอดเวลา และควบคุมระบบเสียงให้ได้มาตรฐานในการออกอากาศให้มีคุณภาพเสียงที่ดี

ภาพที่ 4.16 วัสดุอุปกรณ์ในห้องส่ง สถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา R – Radio
วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู

4.3.3 การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านงบประมาณ

การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านงบประมาณของสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา R – Radio วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู มีค่าใช้จ่ายประจำเดือนประกอบด้วย

- ค่าสาธารณูปโภค 3,500 บาท
- ค่าวัสดุ/อุปกรณ์ 1,500 บาท
- ค่าครุภัณฑ์ 1,000 บาท
- ค่าตอบแทนใช้สอย 1,000 บาท

รวมงบประมาณที่ใช้จ่ายในแต่ละเดือน รวมประมาณ 7,000 บาทต่อเดือน โดยงบประมาณที่ใช้ดำเนินการดังกล่าวได้รับจัดสรรจากจากงบประมาณของวิทยาลัยฯ

- ว่าที่ร้อยโท รามิน แสงประดิษฐ์ ให้สัมภาษณ์ว่า งบประมาณที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นค่าสาธารณูปโภค เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า และค่าโทรศัพท์ ส่วนในด้านค่าตอบแทนในการปฏิบัติงานนั้นไม่ได้เบิกจ่าย เพราะถือว่าการปฏิบัติงานสถานีเป็นส่วนหนึ่งของงานที่ต้องปฏิบัติในวิทยาลัยฯ เบิกจ่ายเงินงบประมาณมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินและบัญชีของวิทยาลัยฯ เป็นผู้รับผิดชอบ โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของผู้บริหารสถานี

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา R – Radio วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู ระบุว่า งบประมาณของทางสถานีได้รับการจัดสรรจากงบประมาณของวิทยาลัยฯ สำหรับจ่ายเป็น ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า และค่าโทรศัพท์ ส่วนงบประมาณในการจัด / ผลิตรายการ และค่าตอบแทนในการปฏิบัติงานไม่มี เพราะเป็นสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาไม่ใช่เพื่อหารายได้ ผู้ที่มาปฏิบัติงานในสถานีส่วนใหญ่เป็นครู อาจารย์ นักเรียน นักศึกษา ปฏิบัติงานด้วยจิตอาสาไม่มีค่าตอบแทน

4.4 ปัญหาอุปสรรคการบริหารจัดการสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา R – Radio วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู

4.4.1 การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านบุคลากร

- ว่าที่ร้อยโท รามิน แสงประดิษฐ์ ให้สัมภาษณ์ว่า บุคลากรขาดประสบการณ์ในด้านการจัดรายการวิทยุชุมชน เนื่องจากผู้จัดรายการส่วนใหญ่เป็นบุคลากรของวิทยาลัยฯ การปฏิบัติงานในสถานีจึงเป็นเรื่องใหม่ที่ต้องเรียนรู้ และศึกษาเกี่ยวกับการเป็นผู้จัดรายการ หรือผู้ผลิตรายการ การสื่อสารทางวิทยุกระจายเสียง เพราะมีการโยกย้ายของข้าราชการ ครู หรือนักเรียน นักศึกษามีการสำเร็จการศึกษา และมีข้อจำกัดเรื่องเวลา คือ ในช่วงเวลาที่ต้องมาปฏิบัติหน้าที่ในสถานีอาจติดภารกิจไม่สามารถมาดำเนินรายการได้

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา R – Radio วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู ระบุว่า ผู้ดำเนินรายการส่วนใหญ่เป็นครู เจ้าหน้าที่ และนักเรียน – นักศึกษาในวิทยาลัยฯ การมาเป็นผู้ดำเนินรายการบางครั้งก็ไม่สามารถมาได้เนื่องจากไม่ว่าง คิดภารกิจในช่วงเวลาที่ต้องมาทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินรายการ

4.4.2 การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านรายการ

- ว่าที่ร้อยโท รามิน แสงประดิษฐ์ ให้สัมภาษณ์ว่า รูปแบบการนำเสนอรายการจะคล้ายๆ กัน คือ พุดคุย เปิดเพลง รับโทรศัพท์ ไม่มีรายการที่แปลกใหม่ และจากปัญหาที่ผู้ดำเนินรายการไม่ค่อยมีเวลา อาจเนื่องจากภารกิจที่ต้องเตรียมการเรียนการสอนในการออกอากาศบางช่วงเวลาไม่ได้มาจัดรายการทำให้รายการในช่วงเวลานั้นต้องเปิดเพลงอย่างเดียว

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา R – Radio วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู ระบุว่า มีรูปแบบรายการที่ไม่หลากหลายส่วนใหญ่มักจะเป็นการพุดคุย เพลง ขาดข้อมูลข่าวสารทางวิชาการ เช่น ด้านกฎหมาย ด้านวิทยาศาสตร์ ด้านเทคโนโลยี และบางช่วงเวลาก็ไม่มีผู้มาดำเนินรายการต้องเปิดเพลงไปเรื่อย ๆ โดยไม่มีผู้ดำเนินรายการ

4.4.3 การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านวัสดุอุปกรณ์

- ว่าที่ร้อยโท รามิน แสงประดิษฐ์ ให้สัมภาษณ์ว่า วัสดุอุปกรณ์ของสถานีไม่ค่อยมีปัญหา เพราะว่ามีเจ้าหน้าที่เทคนิค คอยกำกับดูแลอยู่ตลอดเวลา หากมีความผิดปกติหรือชำรุดบกพร่องก็สามารถดูแลแก้ไขได้

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา R – Radio วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู ระบุว่า ปัญหาอุปสรรคด้านวัสดุอุปกรณ์เกิดจากการใช้ร่วมกันหลายคน บางคนมีความชำนาญ บางคนก็ไม่มี ความชำนาญ อาจทำให้การใช้วัสดุอุปกรณ์ไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควรจะเป็น

4.4.4 การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านงบประมาณ

- ว่าที่ร้อยโท รามิน แสงประดิษฐ์ ให้สัมภาษณ์ว่า งบประมาณที่สนับสนุนไม่ต่อเนื่อง เนื่องจากว่าเวลาเปลี่ยนผู้บริหารนโยบายในการบริหารก็เปลี่ยนงบประมาณสนับสนุนจึงไม่ต่อเนื่อง และล่าช้ากว่าจะของงบประมาณได้

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา R – Radio วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู ระบุว่า ปัญหาอุปสรรคด้านงบประมาณ เช่น เวลาเปลี่ยนผู้บริหารนโยบายในการบริหารงานก็เปลี่ยน งบประมาณสนับสนุนในการดำเนินงานด้านวิทยุกระจายเสียง บางครั้งถูกลดความสำคัญ ทำให้ล่าช้ากว่าจะของงบประมาณได้

4.5 การมีส่วนร่วมของผู้ฟังรายการวิทยุชุมชน

4.5.1 การมีส่วนร่วมในระดับผู้ฟัง

- ว่าที่ร้อยโท รามิน แสงประดิษฐ์ ให้สัมภาษณ์ว่า ผู้รับฟังรายการที่มีความคุ้นเคยกับผู้ดำเนินรายการท่านใดก็จะโทรมาพูดคุยเกี่ยวกับปัญหาชุมชน ปัญหาเด็กและเยาวชน คอยรายงานการรับฟังรายการของผู้จัด รวมทั้งติชม เสนอแนะรูปแบบรายการและโทรศัพท์เข้ามาร่วมแสดงความคิดเห็นในรายการ เช่น รายการเล่าข่าวยามเช้า ดำเนินรายการโดยอาจารย์สุจิตร์ มีผู้ฟังรายการโทรศัพท์เข้ามาแจ้งเกี่ยวกับให้ช่วยประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับงานบุญ งานประเพณี หรือกิจกรรมต่างๆ ที่จะมีการจัดขึ้นในชุมชน มีการโทรศัพท์เข้ามาในรายการ ประมาณไม่ต่ำกว่า 5 สายในแต่ละวันที่ออกอากาศ

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา R – Radio วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู ระบุว่า ผู้ฟังรายการวิทยุชุมชนสามารถมีส่วนร่วมในระดับผู้ฟัง คือ การรายงานผลการรับฟังให้ผู้จัดรายการ ติชม/เสนอแนะ/ประเมินรายการ โทรศัพท์เข้ามาร่วมแสดงความคิดเห็นในรายการ เช่น รายการบอกเล่าเก้าสิบ หรือรายการนานาสาระที่มีผู้ฟังโทรศัพท์เข้ามาเพื่อแจ้งผลการรับฟัง สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนในสาขาวิชาต่างๆ ให้ข้อมูลหรือแนะแนวการศึกษาให้แก่รุ่นน้อง เป็นตัวแทนส่งข่าวสาร/ร่วมแจ้งข่าวสาร/ตรวจสอบข่าวสารกับพื้นที่ ร้องทุกข์/ร้องเรียนปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน ร่วมงานเวทีสัญจร/กิจกรรมต่างๆ ของวิทยุชุมชน/ช่วยจัดหาทุนสนับสนุน และมีส่วนร่วมเสนอแนะรูปแบบรายการ

4.5.2 การมีส่วนร่วมในระดับผู้ร่วมผลิตรายการ

- ว่าที่ร้อยโท รามิน แสงประดิษฐ์ ให้สัมภาษณ์ว่า ผู้ฟังรายการวิทยุชุมชนสามารถมีส่วนร่วมในระดับนี้ คือ เป็นอาสาสมัครผู้สื่อข่าวส่งข่าวสาร ซึ่งได้ผู้บริหารสถานีกัดเลือกจากผู้ฟังรายการวิทยุและผู้มีส่วนร่วมในวิทยุชุมชนที่สนใจในการทำวิทยุชุมชน การสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ เพื่อช่วยเป็นแหล่งข้อมูลประจำสำหรับการแจ้งข่าวสาร การแนะนำวิทยากร/แขกรับเชิญในพื้นที่ เช่น รายการอาชีพศึกษาพบประชาชน ที่ผู้ดำเนินรายการของสถานีได้ทำหนังสือเชิญผู้บริหารสถานศึกษาในระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดหนองบัวลำภู เช่น ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ฝ่ายบริหารทรัพยากร รองฯ ฝ่ายวิชาการ รองฯ ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา และฝ่ายแผนงานและความร่วมมือของวิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู วิทยาลัยการอาชีพศรีบุญเรือง อ.ศรีบุญเรือง จ.หนองบัวลำภู มาสัมภาษณ์ หรือร่วมพูดคุยในรายการ เป็นแขกรับเชิญ/วิทยากร/ผู้ให้สัมภาษณ์แบบบางโอกาสหรือแบบประจำ ร่วมผลิตรายการ ในแง่ของการช่วยเหลือประเด็น เลือกลงมือ ช่วยรวบรวมข้อเท็จจริง ซึ่งจะมีบทบาททั้งในขั้นตอนก่อน/ระหว่าง/หลังการผลิต ซึ่งอาจอยู่ในฐานะอนุกรรมการ/คณะกรรมการผลิตเนื้อหารายการ และมีส่วนร่วมเป็นผู้ดำเนินรายการ

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา R – Radio วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู ระบุว่า ผู้ฟังรายการวิทยุชุมชนสามารถมีส่วนร่วมในระดับผู้ผลิตรายการ/ผู้ดำเนินรายการ คือ เป็นอาสาสมัครผู้สื่อข่าวส่งข่าวสาร ช่วยเป็นแหล่งข้อมูลประจำสำหรับการแนะนำวิทยากร/แขกรับเชิญในพื้นที่ เป็นแขกรับเชิญ/วิทยากร/ผู้ให้สัมภาษณ์แบบบางโอกาสหรือแบบประจำ เช่น รายการ FIX IT CENTER (ศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน) ที่เชิญผู้ที่ปฏิบัติงานในศูนย์ มาร่วมพูดคุยในรายการ เปิดโอกาสให้ผู้ฟังร่วมผลิตรายการในแง่ของการช่วยเหลือประเด็น เลือกลงมือ ช่วยรวบรวมข้อเท็จจริงซึ่งจะมีบทบาททั้งในขั้นตอนก่อน/ระหว่าง/หลังการผลิตซึ่งอาจอยู่ในฐานะอนุกรรมการ/คณะกรรมการผลิตเนื้อหารายการ และมีส่วนร่วมเป็นผู้ดำเนินรายการ

5.5.3 การมีส่วนร่วมในระดับผู้บริหาร/ผู้วางแผน/นโยบาย

- ว่าที่ร้อยโท รามิน แสงประดิษฐ์ ให้สัมภาษณ์ว่า ผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมปรึกษาหารือหรือหาแนวทางในการดำเนินรายการเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ฟังให้มากที่สุด ทั้งในส่วนของการวางแผนและนโยบายเกี่ยวกับวิทยุชุมชน และการตัดสินใจเกี่ยวกับการเพิ่ม – ลด ช่วงเวลาการออกอากาศ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดกรมอาชีวศึกษาในจังหวัดหนองบัวลำภู นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรีเทศบาลเมือง ตัวแทนจากสถานีตำรวจ ตัวแทนสื่อมวลชนในจังหวัด ประชาสัมพันธ์จังหวัด ชมรมนักจัดรายการวิทยุกระจายเสียงจังหวัดหนองบัวลำภู

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา R – Radio วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู ระบุว่า ผู้ฟังรายการวิทยุชุมชนสามารถมีส่วนร่วมในระดับนี้ คือ วางแผนและนโยบายเกี่ยวกับวิทยุชุมชน ตัดสินใจเกี่ยวกับการแต่งตั้งกรรมการตัดสินใจเกี่ยวกับการเพิ่ม – ลด ช่วงเวลาออกอากาศ และวางแผนกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาวิทยุชุมชน โดยผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว เช่น นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรีเทศบาลเมือง ตัวแทนจากสถานีตำรวจ ตัวแทนสื่อมวลชนในจังหวัด

4.6 แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา R - Radio วิทยาลัย เทคนิคหนองบัวลำภู

4.6.1 การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านบุคลากร

- ว่าที่ร้อยโท รามิน แสงประดิษฐ์ ให้สัมภาษณ์ว่า ควรมีการจัดอบรมเพื่อให้ความรู้แก่ผู้ดำเนินรายการ เกี่ยวกับหลักการวิทยุชุมชน หลักการพูดทางวิทยุกระจายเสียง

การจัดรายการ การผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง และภาษาที่ใช้ในการสื่อสารเพื่อให้ผู้ดำเนินรายการสามารถสื่อสารให้ผู้ฟังเข้าใจได้

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา R – Radio วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู ระบุว่า แนวทางในการพัฒนาวิทยุชุมชนด้านบุคลากร ควรมีจัดอบรมเพื่อให้ความรู้แก่ผู้ดำเนินรายการ โดยการเชิญวิทยากรผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับหลักการวิทยุชุมชน การเป็นผู้ประกาศข่าว การเป็นผู้ดำเนินรายการ และเชิญนักจัดรายการผู้มีประสบการณ์ในการเป็นผู้ดำเนินรายการวิทยุมาให้ความรู้แก่ผู้ดำเนินรายการทุกๆ ปี

4.6.2 การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านรายการ

- ว่าที่ร้อยโท รามิน แสงประดิษฐ์ ให้สัมภาษณ์ว่า แนวทางการบริหารจัดการด้านรายการ ควรมีการจัดสรรเวลาและผังรายการออกอากาศให้เหมาะสม และควรนำเสนอด้วยเนื้อหาสาระที่หลากหลาย เพราะกลุ่มผู้ฟังมีหลายกลุ่ม เช่น นักเรียน นักศึกษา พ่อค้า ประชาชน เกษตรกร เนื้อหาสาระควรครอบคลุม โดยมีเนื้อหาทั้งเรื่องราวเกี่ยวกับการแนะแนวการศึกษาอาชีพ การประกอบสัมมาอาชีพ การทำเกษตร การเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา R – Radio วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู ระบุว่า ควรมีการกำหนดรูปแบบเนื้อหาสาระของรายการให้หลากหลาย นำเสนอข้อมูลทางวิชาการ เช่น ด้านกฎหมาย ด้านการเกษตร ไร่ นา สวน ผสม ปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง และข้อมูลข่าวสารที่ให้ความรู้แก่ผู้ฟังหลากหลายสาขาอาชีพ เพื่อให้ทำให้ความรู้แก่ผู้ฟังรายการวิทยุทุกสาขาอาชีพและตรงกับความต้องการของผู้ฟังมากที่สุด

4.6.3 การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านวัสดุ/อุปกรณ์

- ว่าที่ร้อยโท รามิน แสงประดิษฐ์ ให้สัมภาษณ์ว่า บุคลากรทุกท่านควรช่วยกันดูแลบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ของสถานีให้ดี เพื่อจะได้สามารถใช้งานได้อายุตลอดเวลา

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา R – Radio วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู ระบุว่า ควรมีวัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน เช่น เครื่องส่งเครื่องปรับระดับเสียงจะทำให้สามารถออกอากาศได้คุณภาพเสียงที่ดี มีความสม่ำเสมอและดูแลรักษาวัสดุ อุปกรณ์มีการจัดวางอย่างเป็นระบบระเบียบโดยทุกคนช่วยกันดูแลรักษาความสะอาดเป็นประจำทุกวัน

4.6.4 การบริหารจัดการวิทยุชุมชนด้านงบประมาณ

- ว่าที่ร้อยโท รามิน แสงประดิษฐ์ ให้สัมภาษณ์ว่า ควรมีการสนับสนุนงบประมาณที่เพียงพอและต่อเนื่อง เพื่อให้การบริหารงานและการดำเนินงานของสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษาของวิทยาลัยฯ ดำเนินไปอย่างราบรื่น และมีการออกอากาศอย่างต่อเนื่อง

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา R – Radio วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู ระบุว่า ควรมีการสนับสนุนงบประมาณอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินการของสถานีวิทยุดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง

4.6.5 การมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชน

- ว่าที่ร้อยโท รามิน แสงประดิษฐ์ ให้สัมภาษณ์ว่า ควรมีการส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในสถานีวิทยุด้วยการสำรวจความคิดเห็นของสมาชิกในชุมชนและผู้ฟังรายการวิทยุถึงความต้องการรูปแบบเนื้อหาสาระของรายการวิทยุเพื่อที่จะได้ผลิตรายการให้ตรงตามความต้องการของผู้ฟัง

- ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา R – Radio วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู ระบุว่า ควรมีการสำรวจ ความคิดเห็นของคนในชุมชน หรือผู้ฟัง เพื่อศึกษาถึงความต้องการของผู้ฟังเพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงให้การผลิตรายการตรงกับความต้องการของผู้ฟัง และเปิดโอกาสให้คนในชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นผู้จัด/ผลิตรายการมากขึ้น

สรุปการดำเนินงานของสถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา R – Radio วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู

1. การบริหารจัดการวิทยุชุมชน

1.1 บุคลากร มีการแบ่ง 4 ฝ่าย คือ ฝ่ายธุรการ ฝ่ายข้อมูลข่าวสาร ฝ่ายเทคนิค/คอมพิวเตอร์ และฝ่ายจัดรายการ โดยมีจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดรายการ การผลิตรายการให้แก่บุคลากร การประเมินผลรายการของสถานีมีแต่การประเมินอย่างไม่เป็นทางการ

1.2 การจัดการด้านรายการ การจัดรายการมี 4 ประเภท คือ รายการข่าวและข่าวสาร ร้อยละ 22 รายการความรู้ ร้อยละ 45 รายการบันเทิง ร้อยละ 22 และรายการเพื่อบริการสาธารณะ ร้อยละ 11 รูปแบบรายการมี 4 รูปแบบ คือ รายการพุดคุยสลับเพลง ร้อยละ 67 รายการพุดคุยกับผู้ฟัง รายการข่าวและรายการถ่ายทอดข่าว 3 รูปแบบนี้มีสัดส่วนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 11 กระบวนการผลิตรายการมีลักษณะเป็นการผลิตรายการแบบไม่ซับซ้อน มีการเตรียมบทวิทยุ ไม่มีเทคนิคการผลิตมาก

1.3 วัสดุอุปกรณ์ที่สำคัญ ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องผสมเสียง ไมโครโฟน แผ่น CD ฯลฯ

1.4 งบประมาณ จากวิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู

2. ปัญหาอุปสรรคการบริหารจัดการวิทยุชุมชน

2.1 บุคลากร ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ประสบการณ์ในการจัดรายการวิทยุ

2.2 การบริหารจัดการด้านรายการ รูปแบบรายการไม่หลากหลาย การดำเนินรายการไม่ต่อเนื่อง

2.3 วัสดุอุปกรณ์ บางคนขาดความชำนาญ ขาดความรู้ด้านเทคนิคการส่งกระจายเสียง

2.4 งบประมาณ ที่ได้รับจัดสรรจากวิทยาลัยล่าช้าและไม่ต่อเนื่อง

3. ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ฟังรายการวิทยุชุมชน

3.1 ระดับผู้ฟัง มีส่วนร่วมในแง่ให้ข้อเสนอแนะ ดิชมรายการ

3.2 ระดับผู้ผลิตรายการ บุคลากรด้านการศึกษาจากวิทยาลัยในสังกัดกรมอาชีวศึกษาในจังหวัด และเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานของรัฐ มีส่วนร่วมในการผลิตรายการ และเป็นแหล่งข้อมูล

3.3 ระดับนโยบาย หัวหน้าส่วนราชการ ตัวแทนสื่อมวลชน มีส่วนร่วมในการวางแผนนโยบายเกี่ยวกับวิทยุชุมชน

4. แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการวิทยุชุมชน

4.1 บุคลากร จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับวิทยุชุมชน การจัดรายการ การผลิตรายการวิทยุ

4.2 การบริหารจัดการด้านรายการ มีเนื้อหาหลากหลายให้สาระความรู้แก่ผู้ฟัง รายการหลากหลายสาขาอาชีพ

4.3 วัสดุอุปกรณ์ ควรมีวัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน

4.4 งบประมาณ ควรมีการสนับสนุนงบประมาณอย่างต่อเนื่อง

สรุปลักษณะของสถานีวิทยุชุมชน

	สถานีวิทยุชุมชน แซบ เรดิโอ (บ้านดอนน้อย)	สถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร	สถานีวิทยุชุมชน ร่วมสามัคคีธรรม เรดิโอ (บ้านช่องโป้)	สถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู
ประวัติการจัดตั้ง ที่ตั้ง	- กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2546 - 237 หมู่ 5 บ.ดอนน้อย - ต.หนองกฤษภูมิ อ.เมือง - จ.หนองบัวลำภู	- เมื่อปี พ.ศ. 2546 - โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร - อ.เมือง จ.หนองบัวลำภู	- 1 สิงหาคม พ.ศ. 2548 - 20 หมู่ 5 บ.ช่องโป้ - ต.บ้านขาม อ.เมือง - จ.หนองบัวลำภู	- เมื่อปี พ.ศ. 2547 - วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู - อ.เมือง จ.หนองบัวลำภู
ข้อมูลทางเทคนิค เจ้าของ	- ระบบ FM 500 วัตต์ - นางสาวดา อุดมเศรษฐสิน	- ระบบ FM 500 วัตต์ - โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร	- ระบบ FM 500 วัตต์ - นายมงคล แดนมั่น	- ระบบ FM 500 วัตต์ - วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู
วัตถุประสงค์	- เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร - เป็นสื่อกลางสร้างความสัมพันธ์ในชุมชน - เป็นสื่อการเรียนรู้ชุมชน - ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น	- เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมจัด/ผลิตรายการ - เป็นศูนย์กลางข้อมูลข่าวสารและความบันเทิง - เป็นเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	- เป็นตัวกลางในการสื่อสารสาธารณะ - ส่งเสริมเผยแพร่ วิสาหกิจชุมชน - หน่วยงานของรัฐ - ประชาสัมพันธ์และส่งข่าวสารสู่ประชาชน	- ดำเนินโครงการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสมเด็จพระเทพฯ - นักศึกษาได้ฝึกการเป็นนักพูดที่ดี - ประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆ - ส่งเสริมให้นักศึกษา ครู อาจารย์ และประชาชนทำกิจกรรมร่วมกัน

สรุปลักษณะของสถานีวิทยุชุมชน (ต่อ)

	สถานีวิทยุชุมชน แซบ เรดิโอ (บ้านดอนน้อย)	สถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร	สถานีวิทยุชุมชน ร่วมสามัคคี เรดิโอ (บ้านช่องโป)	สถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู
เป้าหมาย	- เป็นศูนย์ระดมความคิด แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น - โฆษณาธุรกิจภาคเอกชน	- การออกอากาศมีพื้นที่ครอบคลุมทั่วทั้งจังหวัดหนองบัวลำภู	- ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างทั่วถึง - เป็นสื่อเผยแพร่สินค้าชุมชน	- นักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์ บุคลากรภายในวิทยาลัยฯ และประชาชน ได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างทั่วถึง
การบริหารงาน บุคลากร การบริหารจัดการ - บุคลากร - การจัดการด้านรายการประเภทรายการ (สัดส่วน)	- เจ้าของสถานี (เอกชน) - ผู้บริหารสถานี 1 - ผู้จัดการ/ผลิตรายการ 7 - ช่างเทคนิค 1 - 4 ฝ่าย คือ ประสานงาน ข้อมูลข่าวสาร เทคนิค ผลิตรายการ - ข่าวและข่าวสาร ความรู้บันเทิง บริการสาธารณะ (23:15:39:23)	- คณะกรรมการบริหารสถานี (ภาครัฐ) - ผู้บริหารสถานี 3 - ผู้จัดการ/ผลิตรายการ 10 - ช่างเทคนิค 2 - 4 ฝ่าย คือ ธุรการ ข่าว เทคนิค จัดรายการ - ข่าวและข่าวสาร ความรู้บันเทิง บริการสาธารณะ (15:47:23:15)	- เจ้าของสถานี (เอกชน) - ผู้บริหารสถานี 1 - ผู้จัดการ/ผลิตรายการ 6 - ช่างเทคนิค 1 - 3 ฝ่าย คือ ข้อมูลข่าวสาร เทคนิคจัดรายการ - ข่าวและข่าวสาร ความรู้บันเทิง บริการสาธารณะ (18:27:37:18)	- คณะกรรมการบริหารสถานี (ภาครัฐ) - ผู้บริหารสถานี 3 - ผู้จัดการ/ผลิตรายการ 9 - ช่างเทคนิค 3 - 4 ฝ่าย คือ ธุรการ ข้อมูลข่าวสาร เทคนิค/คอมพิวเตอร์ จัดรายการ - ข่าวและข่าวสาร ความรู้บันเทิง บริการสาธารณะ (22:45:22:11)

สรุปลักษณะของสถานีวิทยุชุมชน (ต่อ)

	สถานีวิทยุชุมชน แซบ เรดิโอ (บ้านดอนน้อย)	สถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร	สถานีวิทยุชุมชน ร่วมสามัคคี เรดิโอ (บ้านช่องโป)	สถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู
รูปแบบรายการ (สัดส่วน)	- พูดคุยกับผู้ฟัง พูดคุยสลับ เพลง ข่าว ถ่ายทอดข่าว (15:62:15:8)	- พูดคุยกับผู้ฟัง พูดคุยสลับ เพลง ข่าว ถ่ายทอดข่าว (38:46:8:8)	- พูดคุยกับผู้ฟัง พูดคุยสลับ เพลง ข่าว ถ่ายทอดข่าว (27:55:9:9)	- พูดคุยกับผู้ฟัง พูดคุยสลับ เพลง ข่าว ถ่ายทอดข่าว (11:67:11:11)
การประเมินผล	- โทรศัพท์ จดหมาย	- โทรศัพท์ ครูอาจารย์เฝ้าฟัง	- โทรศัพท์ จดหมาย	- โทรศัพท์ จดหมาย ครูอาจารย์ เฝ้าฟัง
- วัสดุอุปกรณ์	- เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องส่ง เครื่องผสมเสียง ไมโครโฟน แผ่น CD ฯลฯ	- เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องส่ง เครื่องผสมเสียง ไมโครโฟน แผ่น CD ฯลฯ	- เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องส่ง เครื่องผสมเสียง ไมโครโฟน แผ่น CD ฯลฯ	- เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องส่ง เครื่องผสมเสียง ไมโครโฟน แผ่น CD ฯลฯ
- งบประมาณ	- เจ้าของสถานี และ ผู้อุปถัมภ์ รายการ	- โรงเรียน	- เจ้าของสถานี และ ผู้อุปถัมภ์ รายการ	- วิทยาลัย

สรุปลักษณะของสถานีวิทยุชุมชน (ต่อ)

	สถานีวิทยุชุมชน แซบ เรดิโอ (บ้านดอนน้อย)	สถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร	สถานีวิทยุชุมชน รั้วเสมารุทาม เรดิโอ (บ้านซ้องไ้)	สถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู
ปัญหาอุปสรรค	1. บุคลากรขาดความรู้เกี่ยวกับการจัด/ผลิตรายการ 2. รูปแบบเนื้อหาสาระไม่หลากหลาย 3. ขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้ของเครื่องมืออุปกรณ์ 4. ค่าตอบแทนในการปฏิบัติงานไม่เพียงพอ	1. บุคลากรที่มาปฏิบัติงานใหม่ขาดประสบการณ์ในการทำงาน 2. รูปแบบรายการไม่หลากหลาย ส่วนใหญ่พูดคุยสลับเพลง 3. เครื่องส่งไม่ได้มาตรฐาน ชำรุดเสียหายบ่อย 4. งบประมาณบางครั้งล่าช้า ไม่ต่อเนื่อง	1. บุคลากรขาดความรู้เกี่ยวกับการจัด/ผลิตรายการและการใช้ภาษา 2. ไม่ทำบทวิทยุไว้ล่วงหน้า รูปแบบรายการไม่หลากหลาย 3. เครื่องส่งไม่ค่อยได้มาตรฐาน ทำให้การส่งกระจายเสียงไม่ค่อยดี 4. งบประมาณไม่เพียงพอต่อการดำเนินการ จ่ายค่าตอบแทนน้อย	1. บุคลากรขาดประสบการณ์ในการจัด/ผลิตรายการ 2. รูปแบบการนำเสนอคล้าย ๆ กัน ไม่หลากหลาย 3. การใช้งานร่วมกันหลายคนทำให้วัสดุอุปกรณ์ชำรุดเสียหายง่าย 4. การสนับสนุนงบประมาณยังไม่เพียงพอ
การมีส่วนร่วมของผู้ฟัง	- ระดับผู้ฟัง ดิชม ให้ข้อคิดเห็น - ระดับผู้ผลิต/ผู้ดำเนินรายการ ผู้นำชุมชนร่วมผลิตรายการ	- ระดับผู้ฟัง ดิชม ให้ข้อคิดเห็น - ระดับผู้ผลิต/ผู้ดำเนินรายการ เจ้าหน้าที่ของรัฐร่วมผลิตรายการ	- ระดับผู้ฟัง ดิชม ให้ข้อคิดเห็น - ระดับผู้ผลิต/ผู้ดำเนินรายการ ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่ของรัฐร่วมผลิตรายการ	- ระดับผู้ฟัง ดิชม ให้ข้อคิดเห็น - ระดับผู้ผลิต/ผู้ดำเนินรายการ บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ของรัฐร่วมผลิตรายการ

สรุปลักษณะของสถานีวิทยุชุมชน (ต่อ)

	สถานีวิทยุชุมชน แซบ เรดิโอ (บ้านคอนน้อย)	สถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร	สถานีวิทยุชุมชน รั้วเสมารุทาม เรดิโอ (บ้านช่องไผ่)	สถานีวิทยุชุมชนเพื่อการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู
การมีส่วนร่วมของผู้ฟัง (ต่อ)	- ระดับบริหารงาน ผู้นำชุมชนร่วมเป็น อนุกรรมการ	- ระดับบริหารงาน หัวหน้าส่วนราชการ ตัวแทน ผู้ปกครองร่วมเป็น อนุกรรมการ	- ระดับบริหารงาน ผู้นำชุมชนร่วมเป็น อนุกรรมการ	- ระดับบริหารงาน หัวหน้าส่วนราชการ ตัวแทน สื่อมวลชนร่วมเป็นอนุกรรมการ
แนวทางการพัฒนา	1. ส่งเสริมบุคลากรให้ได้รับการ อบรมเกี่ยวกับการจัด/ผลิต รายการ 2. เสนอเนื้อหาสาระที่ หลากหลายครอบคลุมทุก แง่มุม 3. ส่งเสริมให้ศึกษาเรียนรู้ เกี่ยวกับการใช้งานของเครื่อง คอมพิวเตอร์ 4. ควรเพิ่มค่าตอบแทนเพื่อสร้าง แรงจูงใจในการทำงาน	1. อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการ จัด/การผลิตรายการให้แก่ บุคลากรใหม่ 2. หน่วยงานของรัฐควรกำกับ ดูแลและให้ความรู้แก่ผู้จัด/ ผลิตรายการ 3. ควรมีเครื่องส่ง เครื่องปรับ ระดับเสียงที่มีคุณภาพ ให้ ออกอากาศได้ดี 4. จัดหางบด้านสวัสดิการให้ บุคลากรเพื่อสร้างแรงจูงใจ	1. ภาครัฐควรจัดอบรมให้ความรู้ แก่บุคลากรของวิทยุชุมชน 2. ภาครัฐควรส่งเจ้าหน้าที่ มาร่วมเป็น ผู้จัด/ผู้ผลิต รายการ 3. ทุกคนช่วยกันดูแลรักษา ศึกษาเรียนรู้คู่มือการใช้งาน ให้ดี 4. จ่ายค่าตอบแทนมากขึ้น เพื่อ สร้างแรงจูงใจในการทำงาน	1. จัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากร เกี่ยวกับการจัด/ผลิตรายการ 2. ควรนำเสนอด้วยรูปแบบ เนื้อหาสาระที่หลากหลาย 3. จัดวางวัสดุอุปกรณ์ให้เป็น ระเบียบ ช่วยกันดูแลรักษา 4. ควรสนับสนุนงบประมาณ อย่างเพียงพอและต่อเนื่อง

5. แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการวิทยุชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู

5.1 การบริหารจัดการด้านบุคลากร

วิทยุชุมชนทั้ง 4 สถานี ควรมีการจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับหลักการ ปรัชญาวิทยุชุมชน การจัดรายการ การผลิตรายการ การเป็นผู้ดำเนินรายการ และควรมีการจัดการศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้ดำเนินรายการหรือระหว่างสถานีวิทยุชุมชน เพื่อจะได้นำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนาตนเอง และเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานหรือดำเนินการของสถานี ในด้านคำตอบแทน การปฏิบัติงานที่ต้องการเพิ่มมากขึ้น ต้องทำความเข้าใจกับผู้เกี่ยวข้องว่าวิทยุชุมชนเป็นการปฏิบัติงานตามหลักปรัชญาของวิทยุชุมชน โดย/ของ/เพื่อชุมชน และการมีส่วนร่วมของชุมชน ผู้ปฏิบัติงานต้องมีจิตอาสาที่จะมาทำหน้าที่ในสถานีวิทยุชุมชน โดยไม่หวังผลตอบแทนในเชิงพาณิชย์มากเกินไป

5.2 การบริหารจัดการด้านรายการ

วิทยุชุมชนทั้ง 4 สถานี ควรมีการจัดสรรเวลาให้เหมาะสมกับผู้ฟังและผู้ผลิต รายการเชิงวิชาการ เพื่อนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับสารคดีที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับชุมชน/ท้องถิ่นให้มากขึ้น เนื้อหาสาระรูปแบบรายการที่นำเสนอต้องมีความหลากหลาย ควรหาแหล่งข้อมูลจากผู้ฟังหรือชุมชนจะทำให้ได้ข้อมูลเนื้อหาสาระที่หลากหลายเจาะลึกถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้นที่สื่อกระแสหลักไม่ได้พูดถึงจะทำให้รายการวิทยุชุมชนมีเนื้อหาที่น่าสนใจ ผู้จัด/ผลิตรายการต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปะการนำเสนอรายการที่มีรูปแบบที่น่าสนใจ และให้ความสำคัญในด้านการให้ความรู้ความบันเทิงต่อชุมชน นอกจากนี้ผู้ผลิตรายการต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ศิลปะของเสียงในการสร้างภาพ คือ เมื่อผู้ฟังได้รับฟังรายการสามารถเกิดจินตภาพหรือเกิดจินตนาการในการรับฟังเรื่องราวที่น่าสนใจ และควรมีการบันทึกเทปรายการที่ผู้จัดรายการไม่สามารถมาจัดรายการสดได้ เมื่อถึงเวลาออกอากาศก็ให้เจ้าหน้าที่เทคนิคเปิดเทปรายการเพื่อให้รายการต่อเนื่อง และขอให้ภาครัฐสนับสนุนด้านการฝึกอบรม

5.3 การบริหารจัดการด้านวัสดุอุปกรณ์

วิทยุชุมชนทั้ง 4 สถานี ถ้ามีงบประมาณเพียงพอก็ควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่ดี มีคุณภาพได้มาตรฐาน เช่น เครื่องควบคุมเสียง เครื่องผสมเสียง เป็นต้น เพราะจะทำให้ได้คุณภาพเสียงที่ดีและไม่ต้องใช้จ่ายงบประมาณในการซ่อมแซมบำรุงรักษาบ่อย ควรจัดให้มีบุคลากรคอยกำกับดูแลการทำงานของเครื่องใช้ต่างๆ ในห้องส่งอยู่ตลอดเวลา เพราะผู้จัด/ผู้ผลิตรายการบางคนยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้งานต่าง ๆ ของเครื่องส่ง นอกจากนี้ควรมีช่างเทคนิคที่มีความรู้ความเข้าใจในการใช้อุปกรณ์กระจายเสียงประจำอยู่ที่สถานีตลอดเวลา เพราะเมื่อเครื่อง

ทำงานผิดปกติจะสามารถแก้ไขได้ทันเวลา หรือให้บุคลากรฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้งานของเครื่อง เพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด และกำชับบุคลากรให้ช่วยกันดูแลรักษาวัสดุ อุปกรณ์ให้ดี

5.4 การบริหารจัดการด้านงบประมาณ

วิद्यุชุมชนทั้ง 4 สถานี ควรมีการจ่ายค่าตอบแทนให้สูงขึ้น ไม่ว่าจะเป็นเงินเดือน หรือค่าตอบแทนพิเศษ การจัดให้มีสวัสดิการเพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจในการทำงานของบุคลากร และหน่วยงานของรัฐควรสนับสนุนงบประมาณให้กับวิद्यุชุมชนอย่างเพียงพอและต่อเนื่อง และเพื่อป้องกันการฟังกาแหล่งรายได้อันใดอันหนึ่ง ซึ่งทำให้มีความเสี่ยงต่อความอยู่รอด และในเวลาเดียวกันก็เพื่อรักษาความเป็นอิสระของวิद्यุชุมชนในด้านเศรษฐกิจด้วย ควรมีการแสวงหารายได้จากหลายๆ แหล่ง เช่น เงินอุดหนุนจากหน่วยงานท้องถิ่น จากการโฆษณาที่อยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ของวิद्यุชุมชน จากการหารายได้ด้วยตนเอง โดยการจัดทำของที่ระลึก การขายสินค้าในงานเทศกาล การจัดงานทอดกฐิน/ผ้าป่าเพื่อก่อตั้งกองทุนวิद्यุชุมชน เป็นต้น

5.5 การมีส่วนร่วมของผู้ฟังรายการวิद्यุชุมชน

วิद्यุชุมชนทั้ง 4 สถานี ควรมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนหลากหลายกลุ่ม เข้ามามีส่วนร่วมในระดับผู้จัดและผลิตรายการให้มากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มผู้พิการ กลุ่มผู้หญิง กลุ่มเยาวชน